SCRISORI PE ADRESA BĂIEȚILOR MEI
OCTAV PANCU—IAȘI

Proza lui Octav Pancu—Iași descoperă un adevăr elementar al psihologiei infantile, care face farmecul literaturii pentru copii de totdeauna: visul copilului de a fi mare. Eroii săi de zece ani se doresc „barbați" și, crezînd cu seriozitate în acest vis, se poartă și vorbesc ca și cei mari.

Tot ce se întîmplă în povestirile lui Octav Pancu—Iaşi se orientează după modelul celor mari, şi urmarirea cu simpatie a felului cum acest mit al maturității acționează în sufletul copilului, modelîndu—l, dă savoare povestirii.

În povestiri, viziunea asupra copilăriei e păstrată, evitîndu—se, adesea, șabloanele idilizante. În textele din *Are tata doi baieți* (1956), *Fat—Frumos cînd era mic* (1963) sau *Nu fugi, ziua mea frumoasa* (1970), scriitorul realizează, cu delicatețe, discreție și umor, negrăitul infantil. Pentru el, copilul este un om în devenire, surprins într—un stadiu al căutarii omeniei sale în care dispoziția mitică nu i s—a atrofiat încă, iar tentația lucidității nu i—a uscat prospețimea.

Cuprins

DRAGII MEI BĂIEŢI, ... 4

PENTRU CĂ VĂ IUBESC !..... 5

TOŢI DE ACEEAŞI PĂRERE..... 8

A FOST ODATĂ UN BĂIEȚEL PE UN GARD..... 11

POVESTE ÎN PRAG DE SĂRBĂTOARE..... 13

MARELE DREGĂTOR AL ZĂPEZII S—A ŢINUT DE CUVÎNT! 16

DACĂ—L ÎNTREBAŢI PE TRULI.. 21

NU NUMAI LA GRĂDINIȚĂ 23

INVITAȚIE LA PLĂCINTE!... 26

POVESTEA CU ARICIUL CEL MIC 28

ALBĂ CA ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE...ANI DE ACASĂ 32

POVESTE DE PE STRADA NOASTRĂ..... 42

POVESTE DE IARNĂ 44

URA! PUIUL DE ELEFANT MĂNÎNCĂ! 46

R I R I, T O P Ă, T O P ŞI EU 48

LA VOI ÎN CASĂ SÎNT ŞORICEI? 51

O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC 53

POVESTE DE NECREZUT DESPRE: UN TATĂ, UN BĂIAT ŞI...UN DEGET 55

AH, PITICUL DE PÎSLĂ... 62

CIUDAŢI MAI SÎNT ŞI ÎMPĂRAŢII! 65

ÎN PĂDURE TOATE— S BUNE... 66

SĂ TE ÎNVĂȚ CUM SĂ FII MARE..... 71

IAR AM NECAZURI, COPII! 73

IEDUL CU TREI CAPRE..... 75

CASTANA DIN POVESTE 79

NEOBIŞNUITA POVESTE A CAIETULUI CU SCOARŢE CAFENII 83

FETIȚA CARE L-A LUAT PE ”*NU”* ÎN BRAȚE 88

POVESTE CU...OCHI ALBAŞTRI 92

DRAGII MEI BĂIEŢI,

nu ştiu cum s—a făcut, dar pînă acum nu v—am spus: nimic nu—i mai uşor pe lumea asta decît să fii tată!

Eşti tată — ai scăpat de griji şi necazuri...

Poţi să joci leapşa cît pofteşti şi nimeni n—o să te strige: „ Tăticule, hai acasă, e tîrziu)" Poţi să nu te speli pe gît un an încheiat şi nimeni n—o să se uite la tine încruntat: „Ah, ce murdărilă)" Poţi să rozi creioane în dinţi şi poţi să mănînci zăpadă, poţi să te culci la ce oră doreşti şi poţi să scoţi limba la cine vrei, poţi să mîzgăleşti pereţii şi, cînd nu—ţi place ceva, poţi să te trînteşti pe jos şi să ţipi — nimeni, nimeni n—o să—ţi spună măcar un cuvinţel.

Taţi să vă faceţi, băieţii mei, cînd o să ajungeţi mari!

Uitaţi—vă la mine: am eu vreo grijă ? Am eu vrun necaz ? Cine să—mi dea griji? Şi cine să mă necăjească ?

Şi asta, numai pentru că taţii au voie să facă tot ce poftesc. Tuturor taţilor, în clipa cînd au ajuns taţi, li s—a dat cîte un „bilet de voie" pe care scrie:

1. Aveţi voie să munciţi atît ziua cît şi noaptea pentru ca băieţii şi fetiţele voastre să aibă pîine şi lapte şi ridichi şi ghete şi haine, ba chiar şi trotinete)

2. Aveţi voie, cînd copiii voştri se îmbolnăvesc, să staţi cu tîmplele în palme, să nu dormiţi o noapte, două sau zece, să alergaţi după doctor şi să—i spuneţi: „Doctore, vino şi fă—l sănătos, îţi dau tot ce vrei, şi viaţa mea, dacă—ţi trebuie...''

3. Aveţi voie să fiţi cît se poate de mîhniţi cînd... (şi aici urmează, copii, o listă întreagă de năzbîtii de—ale voastre, aşezate după mărime, după însemnătate, şi după nu mai ştiu ce).

Dar, din greşeală şi numai din greşeală, cînd s—au împărţit „biletele de voie" pentru taţi, pe al meu s—a mai scris şi:

4. Ai voie să scrii poveşti) Iar eu m—am făcut că n—am băgat de seamă greşeala — şi le—am scris...

PENTRU CĂ VĂ IUBESC !

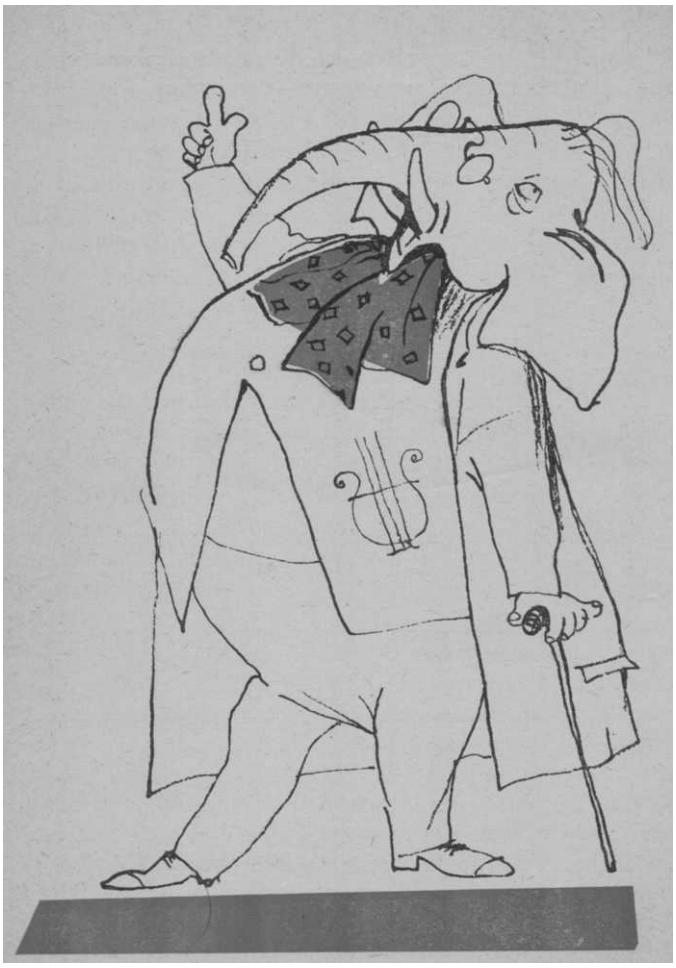

Nu—mi dau seama cum s—a întîmplat...

Un prieten e de părere că am adormit — din greşeală, se înţelege! — cu moţul scufei de noapte în spre nord...

Nu, copii, nu—i adevărat. Nu port niciodată scufă de noapte!

Alt prieten e de părere că, la cină, am înfulecat prea mult compot de „domisoido" şi mi—a căzut greu...

Nu, copii, nici asta nu—i adevărat. N—am auzit de cînd trăiesc de un asemenea compot, deşi, cînd eram ca voi, am luat vreo cîteva lecţii de vioară!

O prietenă e de părere că...

Dar nici ea n—are dreptate!

Nu ştiu. Nu—mi dau seama cum s—a întîmplat, dar iată ce vis am avut...

Se făcea, dragii mei, că eu am scris toate poveştile din lume. Şi „Scufiţa roşie", şi „Capra cu trei iezi", şi „Albă ca zăpada" şi... Dar ce s—o mai lungim? Se făcea că eu le—am scris pe toate, chiar şi pe cele proaste.

—Nu, mă apăram. E o minciună gogonată. Nu le—am scris eu. De ce daţi vina pe mine? Nu—i cinstit. Nu mă aşteptam. Nu mă mai joc...

Auzindu—mă cu cîtă ardoare mă dezvinovăţeam, cineva (mi se părea o figură cunoscută, dar puteam să mă înşel; ce vreţi, dormeam) mi se adresă:

—Bine, hai să zicem că nu le—ai scris tu pe toate. Să zicem. Dar vreo trei cărţi cu doi băieţi sau vreo două cărţi cu trei băieţi... nu mi—amintesc exact... recunoşti c—ai scris?

—Recunosc.

—Ei vezi?... Dacă le recunoşti pe astea, de ce te încăpăţînezi să nu le recunoşti şi pe celelalte? Cîte au mai rămas? Un milion, două, trei, cinci... O bagatelă, un nimic...

Nu rezist, copii, rugăminţilor. Voi mă ştiţi. Nu—i prima oară şi sînt sigur că nici ultima oară cînd îmi calc pe inimă.

—Fie, oftai. Trece—le la mine pe toate. Anunţă Uniunea Scriitorilor şi s—a făcut. Eu am scris toate

poveştile. Eu şi numai eu. Eu şi nimeni altul. Sînt singurul răspunzător în faţa copiilor!

Şi mă întorsei pe partea cealaltă.

Dar, se pare, copii, că vestea se răspîndi ca fulgerul şi stîrni pretutindeni o vîlvă nemaipomenită.

Nici nu închisei bine ochii şi primii pe cel dintîi oaspete.

—Bună seara... sau noapte bună, nu ştiu exact cum să vă spun.

—Dacă mă iubeşti, îl rugai, spune—mi la revedere. Dar repede. Cît mai repede. Acuşi se face ziuă.

—Vă deranjez numai cîteva clipe...

Dacă nu rezist — nu rezist! Sînt un om slab. Îi făcui semn să vorbească, îi oferii un loc pe pat (scaunul era ocupat: nu ştiu ce treburi avea la ora aceea!) şi, neavînd cu ce să—l servesc îi oferii să citească o veche poveste de a mea, care, chiar la început, are nişte plăcinte cu vişine — o minune! Mă refuză:

—Sînt foarte grăbit. Am auzit că dumneavoastră aţi scris toate poveştile pentru copii şi am venit...

—Acuma, în timpul nopţii?

—N—are importanţă. Şi, de altfel ziua sînt ocupat...

—Dar cu ce vă ocupaţi?

—Eh, cu fleacuri... Mă ocup cu elefanţi!

—Cu elefanţi?

—Da, sînt profesor de harpă la şcoala de elefanţi.

—De necrezut!

—Într—adevăr. Aveam aptitudini mai mari pentru flaut, dar ce să fac? Aşa a fost să fie. Şi harpa e bună.

—O, desigur... N—am nimic împotriva harpei. E un instrument atît de gingaş.. Probabil că elefanţii se dau în vînt după el.

—Mda, (nu părea convins). Dar asta e cu totul altceva, N—aş vrea să vă reţin prea mult. Vreau să vă fac o propunere...

—Sînt curios.

—Eu cunosc bine copiii. Mult mai bine decît dumneavoastră. Am stat de vorbă cu mulţi copii şi am băgat de seamă că unii cam strîmbă din nas la anumite poveşti. Şi ştiţi de ce? Pentru că în aceste poveşti există cîte un copil care face cîte o boroboaţă şi povestitorul îl trage la răspundere. Înţelegeţi?

—Nu prea...

—O să fiu mai clar. Să luăm o poveste oarecare. În ea e vorba despre un copil care minte. „Aha, zice povestitorul, minţi va să zică? Ei bine, să ţi se lungească nasul!" Şi i se lungeşte. Sau, altă poveste... O poveste despre o fetiţă care în loc să—şi pieptene părul cu codiţe, ca toate fetiţele, îl poartă tăiat şi jumulit ca un căţel. „Aha, zice povestitorul, *din astea îmi eşti*! Ei bine, o să rîdă toţi căţeii de tine!" Şi adună în jurul fetiţei cu părul jumulit toţi căţeii din oraş care o înconjoară şi—i strigă „surioară"... Copiii nu mai vor asemenea poveşti. Nu mai vor să fie ei cei care sînt făcuţi de ocară...

—Asta, spusei, e un lucru care mă bucură nespus. Sînt de aceeaşi părere. Dacă vor copiii să nu se mai scrie asemenea poveşti, sînt convins că vor face astfel ca să nu mai aibă povestitorul despre ce să scrie. Adică, nu vor mai minţi, nu vor mai sta cu degetele în nas, nu vor mai plînge pentru orice fleac, nu vor mai face mofturi, nu vor mai pîrî, nu...

—Asta e ceva mai greu, mă opri profesorul de harpă de la şcoala de elefanţi (după toate semnele, el însuşi elefant). E ceva mai greu. Am altă idee. Am venit să vi—o spun, pentru că am atlat că dumneavoastră aţi scris toate poveştile şi deci o să le scrieţi pe toate şi de aici încolo... Nu mai scrieţi poveşti cu copii! De ce să—i supărăm? Scrieţi poveşti cu elefanţi. Elefanţii nu citesc poveşti şi deci nu vor avea de ce să se supere. Copiii, citind poveşti numai cu elefanţi, nu ar avea nici ei de ce să se supere. Nu e o idee grozavă?

—Ştiu şi eu?! Să mă mai gîndesc!

—Pînă cînd?

—Mai daţi—mi un telefon peste zece—cincisprezece ani. După ora opt seara mă găsiţi totdeauna acasă...

—Vă mulţumesc şi numai bine!

Profesorul de harpă de la şcoala de elefanţi (după toate semnele, el însuşi elefant) plecă.

Plecă şi mă lăsă pe mine pradă gîndurilor. Pradă celor mai neliniştitoare gînduri. O să reuşesc, oare, să nu mai scriu poveşti cu copii, ci cu elefanţi? mă întrebam.
Şi ca să mă conving, scrisei această scurtă poveste.

„A fost odată un pui de elefant. El avea un frăţior mai mic, bineînţeles tot elefant. Dar în loc să—l apere şi să—l ocrotească pe frăţiorul său, el îi strica jucăriile, îl învăţa să înjure, îi turna apă în ghete..."

În timp ce scriam, băiatul meu mai mare se aplecă peste umărul meu şi citi. Citi şi îmi spuse:
—Tăticule, am înţeles că e vorba despre mine... Îţi promit că n—o să mă mai port urît cu frăţiorul meu...
—Îmi pare rău... sării. Cum e vorba despre tine? Eu am scris despre un pui de elefant!
—Lasă, nu te mai preface... Ştiu cine e puiul de elefant! Atunci mă apucai să scriu altă poveste:

„A fost odată o *elefăntiţă* care îşi dădea aere de domnişoară. Mergea cu trompa pe sus şi credea că părinţii trebuie să muncească numai şi numai ca să—i facă ei rochii şi pantofi, să—i cumpere ei tunde şi păpuşi..."

Dar în timp ce scriam, veni la mine fetiţa vecinilor. Citi şi îmi spuse:
—Vai, cum scrii despre mine! Chiar atît de uricioasă sînt? O să mă gîndesc mai bine cum trebuie să mă port.
—Îmi pare rău... sării din nou. Unde e vorba despre tine? Eu am scris despre o *elefăntiţă*...
—Lasă, nu te mai preface... Ştiu eu cine e *elefăntiţă*! Atunci mă apucai să scriu altă poveste cu elefanţi. Dar după un rînd, mă răzgîndii.

Nu, profesore de harpă de la şcoala de elefanţi, nu cunoşti copiii! Nu există copil care să nu vrea să fie mai bun, mai înţelegător, mai cinstit, mai prietenos. Şi atunci cînd greşesc, ei ştiu că nu se poate să nu fie traşi la răspundere. Că nu se trăieşte numai cu laude! Şi dacă şi poveştile îi trag la răspundere atunci cînd greşesc, înseamnă că pînă şi poveştile îi iubesc, că pînă şi poveştile doresc să fie mai buni, mai înţelegători, mai cinstiţi, mai prietenoşi... Aici m—am trezit, copii.

Şi m—am trezit cu o mare bucurie în suflet: cu bucuria că scriu pentru voi. Cu bucuria că, deşi n—am scris eu toate poveştile, cîteva v—am dăruit şi eu.

Pentru că vă iubesc!

TOŢI DE ACEEAŞI PĂRERE

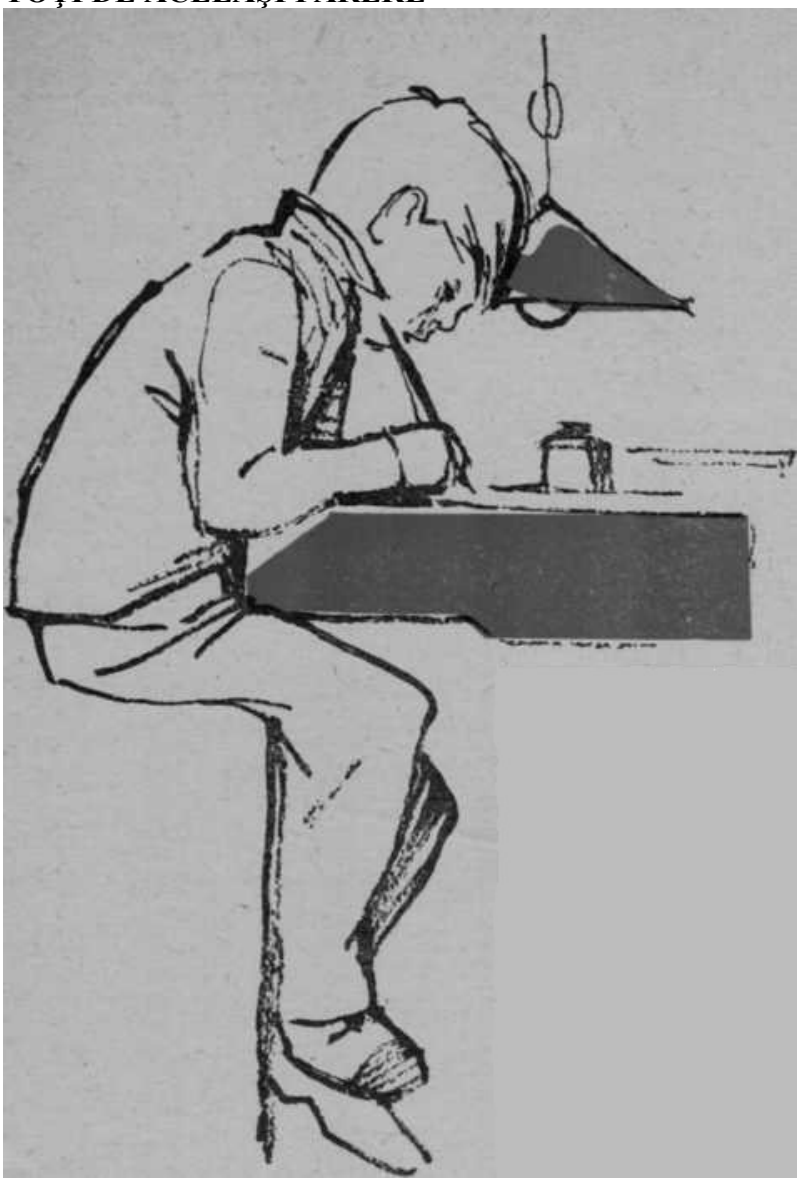

Bunica scăpă din mîini ceaşca de porţelan pe care trăiau împreună de mulţi ani un ursuleţ botos, o veveriţă fără o ureche si un arici trist, nu se ştie de ce. Ceaşca se sparse şi din clipa aceea se despărţiră pentru totdeauna: ariciul trist (nu se ştie de ce), veveriţa fără o ureche şi ursuleţul botos.

Mama broda o faţă de masă. O faţă pe care s—o întindem vara pe masa din grădină, cînd ne aşezăm toţi în jurul unui pepene cu miezul roşu şi dulce — şi sîntem veseli, şi rîdem, şi ne bucurăm că ne aflăm împreună... şi, bineînţeles, la urmă, ne certăm pentru ultima felie! în urma acului, înfloreau petale mici şi gingaşe de nu—mă—uita. Dar mama greşi si făcu lîngă trei petale albastre o petală verde.

Alexandru scria. Trebuia să scrie pe caietul de abecedar un lucru foarte important. Numai cine n—a fost şcolar în clasa întîi nu—şi poate da seama cît de important e că „Măria are un măr". Ei bine, Alexandru trebuia să scrie acest lucru atît de important.

Dar scrise: „Nicu are un nuc". Desigur, se poate întîmpla ca, aşa cum are Măria un măr, să aibă şi Nicu un nuc. Nu—i nici o minune. S—a mai văzut. Ciudat ar fi fost ca Nicu să aibă o locomotivă (adevărată!) sau un crocodil(viu!). Un nuc poate să aibă Nicu fără nici o grijă. Numai că Nicu avea un nuc în lecţia de ieri, pe cînd Măria are un măr în lecţia de astăzi. Şi Alexandru trebuia să scrie lecţia de astăzi.

Iar eu — eu cu ale mele... Făceam o poveste cu un elefant. Nu ştiu de ce îmi plac atît de mult poveştile cu elefanţi. Poate pentru că mi—am dorit grozav să am şi eu unul, dar, luîndu—mă cu treaba, n—am mai apucat să—mi cumpăr. Poate... dar asta nu interesează, interesează că, atunci cînd sosi ora

prînzului (la elefanţi!), îi dădui să mănînce elefantului din poveste, în loc de un vagon cu fîn, închipuiţi—vă, un vagon cu creioane colorate, din care peste două sute de creioane portocalii. Da, peste două sute de creioane portocalii...

Aşa se întîmplă cînd eşti necăjit. Nimic nu—ţi iese cum trebuie.

Iar noi toţi patru eram necăjiţi. Şi bunica, şi mama, şi Alexandru si eu. Eram trişti ca ariciul de pe ceaşca de porţelan, dar noi ştiam de ce. Eram trişti că Bogdan, fratele mai mic al lui Alexandru, nepotul mai mic al bunicii şi băiatul mai mic al mamei şi al meu, era bolnav. Stătea în pat şi avea febră mare.

Chemasem doctorul şi—l aşteptam să vină. Mereu ni se părea că se aud paşi pe scări, mereu ni se părea că se aude soneria.

Şi uite aşa, cu gîndul la necazul nostru, bunica spărsese ceaşca de porţelan, mama făcuse fiorii de nu—mă—uita o petală verde, Alexandru scrisese în loc de „Măria are un măr" — vă daţi seama ce greşeală ?! — „Nicu are un nuc", iar eu — eu îi dădusem celui mai cumsecade elefant din cîţi mi—a fost dat să întîlnesc, să mănînce un vagon de creioane colorate, din care peste două sute, portocalii. Da, peste două sute de creioane portocalii...

În sfîrşit, veni şi doctorul.

Doctorul îl consultă pe Bogdan şi ne spuse:

—Nu vă neliniştiţi. Băieţelul e răcit. Aşa sînt copiii mici: fac febră mare. N—are nimic *altceva* decît un guturai. În două, trei zile îi trece.

Respirarăm uşuraţi. Şi bunica, şi mama, şi Alexandru, şi eu. Si pentru că doctorul ne dase o veste atît de bună, îl poftirăm să bea un ceai cu noi.

Doctorul spuse: „Nu vă deranjaţi", noi răspunserăm: „Vai, dar nu ne deranjăm de loc!"— şi el primi.

Ne aşezarăm la masă şi bunica aduse ceaiul. Îi părea rău după ceaşca de porţelan şi—i *povesti* şi doctorului cum o spărsese.

Mamei îi părea rău că făcuse o petală verde florii de nu—mă—uita şi—i povesti şi ea doctorului cum se întîmplase. Dar parcă lui Alexandru nu—i părea rău că scrisese „Nicu are un nuc", în loc de „Măria are un măr"? îi povesti şi el doctorului... Şi, fără doar şi poate, nici eu nu puteam rămîne mai prejos. îi povestit şi eu doctorului cum hrănisem elefantul, cel mai cumsecade dintre elefanţi, cu un vagon de creioane colorate, din care, peste două sute, portocalii. Da, peste două sute, portocalii... Doctorul ne ascultă pe toţi şi spuse:

—Ceaşca, odată şi odată, tot trebuia să se spargă... Noi furăm de aceeaşi părere.

Chiar şi bunica!

—Petala verde, urmă doctorul, se taie cu foarfecă şi în locul ei se poate broda o petală albastră. N—o să se vadă.

Noi furăm de aceeaşi părere. Chiar şi mama!

—Nici cu elefantul nu s—a întîmplat o nenorocire. Copiii, ce—i drept, nu—i bine să roadă creioane. Şi cu atît mai puţin colorate. Dar elefanţii nu păţesc nimic. Cunosc un elefant care a înghiţit, ca desert, după un vagon de creioane colorate, şi o jumătate de vagon de caiete de desen. Da, caiete de desen... L—a durut puţin stomacul, asta—i adevărat, dar doctorul i—a prescris un sfert de vagon de gume de şters, şi azi e sănătos tun.

Noi furăm de aceeaşi părere. Chiar si eu!

—Şi în sfîrşit, vru doctorul să încheie, bine că băieţelul cel mic n—are decît un guturai...

Noi furăm de aceeaşi părere. Numai Alexandru nu!

—Dar pe mine de ce m—aţi uitat? se supără el. Învăţătoarea noastră e foarte severă. Cînd o să vadă mîine că am greşit..

Doctorul îl opri:

—O să—i spui şi ci cum s—a întîmplat şi o să înţeleagă. Noi furăm de aceeaşi părere.

Numai Alexandru nu!

—Eh, oftă el, ştiu eu ce ştiu...

—Să vezi cît de bine ne potrivim, zise doctorul: şi eu ştiu ce ştiu! După mine, nu se află pe lumea asta

oameni care să înţeleagă atîtea cîte pot înţelege învăţătorii. Şi pentru că voi toţi mi—aţi spus cîte o poveste, o să vă spun şi eu una...

Doctorul mulţumi pentru ceai, ne ceru voie să aprindă o ţigară şi începu:

—S—a întîmplat acum cincisprezece ani. În toamna anului 1944. Armata noastră îi alunga pe hitlerişti din Ardeal. Eram medic la un spital de front. Nu o dată mi s—a întîmplat să nu dorm cîte cinci, şase zile în şir. Aveam multă treabă. Dar, pe lîngă operaţii, pansamente şi injecţii, îmi luasem eu însumi o treabă: împărţeam răniţilor scrisorile primite de acasă. Ştiam cîtă bucurie însemna pentru ei o scrisoare de la cei dragi. Înmînîndu—le scrisorile, mi se părea că o părticică din această bucurie mi se datorează şi mie. Odată, găsii în teancul de scrisori una al cărei plic se desfăcuse şi se pierduse. Nu se mai putea şti cui îi fusese adresată. Scrisoarea era o foaie ruptă dintr—un caiet, pe care o mînă tremurîndă aşternuse doar cîteva cuvinte. Mi le amintesc şi acum: „Ene are mure". Atît. O arătai mai multora şi nimeni nu înţelese ce voiau să spună aceste cuvinte. Un ostaş zise: „Ene are mure? Foarte frumos din partea lui, dar ce ne interesează asta pe noi? Alt ostaş zise: „Ene are mure? Grozav aş mînca şi eu acum nişte mure..." Alt ostaş zise: „La noi, pădurea din marginea satului e plină de mure..." şi oftă. Nimeni nu înţelegea ce legătură putea fi între murele lui Ene şi faptul că scrisoarea venise la un spital de pe front. Totuşi se găsi un om care înţelese. Un sublocotenent grav rănit. O schije îi *retezase* o mînă. Era învăţător.

El luă scrisoarea, o privi îndelung şi zise: „Totul e limpede. E scrisoarea unui băieţel sau a unei fetiţe din clasa întîi. Şcoala abia a început. Pînă acum n—a învăţat decît cîteva litere. A putut scrie cu ele doar „Ene are mure". Dar eu înţeleg ce a vrut să spună. Dacă vreţi vă citesc şi vouă scrisoarea. Şi ne citi aşa: „Dragă tăticule, mamei şi mie ne e tare dor de tine. Amîndoi ştim că eşti viteaz şi—i baţi pe duşmani. Te aşteptăm să vii cît mai repede şi te sărutăm de mii de ori." Iată cît de multe poate înţelege un învăţător, încheie doctorul, şi iată de ce, Alexandru, cred că şi învăţătoarea ta o să citească mîine pe caiet nu numai „Nicu are un nuc", ci şi „Fratele meu mai mic e bolnav şi, pentru că mă gîndeam la el şi eram necăjit, am greşit."

Noi toţi furăm de aceeaşi părere.

Şi bunica, şi mama, şi eu, şi Alexandru.

Da, şi Alexandru!

A FOST ODATĂ UN BĂIEȚEL PE UN GARD

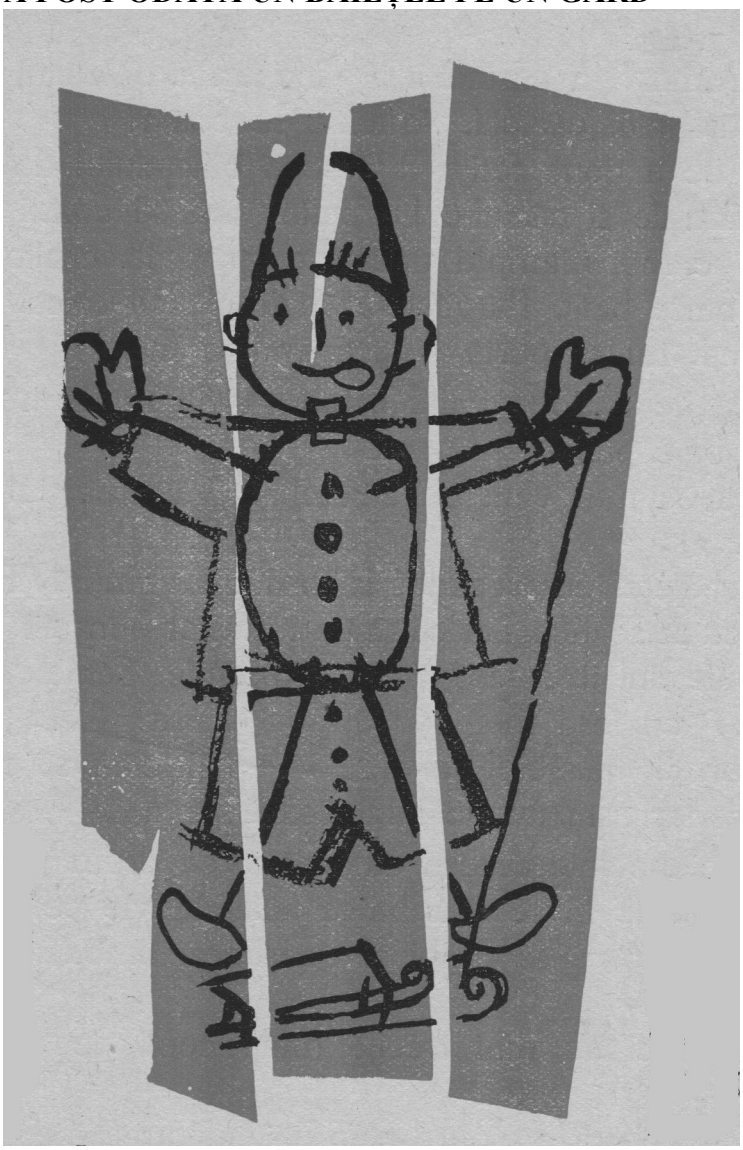

O grădină avea un gard. Un gard de lemn ca toate gardurile de lemn.

Odată trecu pe acolo *un* băieţel. Şi băieţelul desena pe gard un alt băieţel.

Îl desenă așa :

Îi făcu mai întîi capul. Rotund ca o minge. Apoi urechile, ca două toarte de cratiță. Două puncte — ochii. Îi făcu şi părul. Şi gura care chiar semăna cu o gură. Nasul nu semăna tocmai bine cu un nas, dar băieţelul îl făcu acolo unde de obicei se află nasul. Desena și gîtul. Pe urmă desenă trupul. Trupul arăta ca o prună mare sau ca un pepene mic — cum vreți! Mîinile nu—i fu greu să le facă. Un băţ de o parte şi altul de cealaltă a prunei mari sau a pepenelui mic. Şi cu picioarele termină repede: desenă dedesubt alte două beţe!

11

Mulţumit, băieţelul plecă mai departe. Dar pe acolo mai trecu un băieţel. Văzu băieţelul de pe gard şi—şi zise:

”Îmi place ! Numai că băieţelul de pe gard n—are pantaloni. Nu pot să—l las așa...”

Şi al doilea băieţel îi desenă băieţelului de pe gard o pereche de pantaloni. Apoi plecă în drumul lui.

Nu trecu mult şi trecu pe acolo o fetiță. Văzu şi ea băieţelul de pe gard şi—şi zise:

12

”Nu—i urît. Are chiar şi pantaloni! I—ar mai trebui o cămaşă şi o pereche de pantofi.. Am să—i dăruiesc eu !”

Şi fetiţa îi făcu o cămaşă şi o pereche de pantofi. Pantofii semănau mai mult cu nişte galoşi, dar erau numai buni pentru băieţelul de pe gard.

Fetiţa era aşteptată acasă şi se grăbi să plece.

Dar mai trecu pe acolo o fetiţă. Ea se uită la băieţelul de pe gard şi—şi zise:

”E frumos ! În curînd însă vine iarna. Băieţelul n—are palton,

13

nici mănuşi nici căciulă. Asta nu se poate! ”

Şi cea de a doua fetiţă îi desenă băieţelului de pe gard paltonul, mănuşile şi căciula. La palton uită să coasă un nasture, dar asta se mai întîmplă uneori chiar şi la fabrici. .. Mănuşile le făcu foarte bine. Parcă le—ar fi împletit bunica. Nici căciula nu era rea. Eu aş purta—o dacă ar fi a mea !

Şi cea de a doua fetiţă plecă. Avea multă treabă: trebuia să—i facă baie păpuşii!

După ea mai veni un băieţel. El văzu băieţelul de pe gard şi—şi zise:

”Ce băieţel cumsecade ! E însă prea amărît. Poate pentru că n—are cu ce se juca. Las' că sînt eu meşter bun şi—i fac o sanie.”

Şi băieţelul îi desenă repede o sanie. Sania avea o scîndurică ruptă — eu însă m—aş da cu ea şi aşa!

Pe urmă, băieţelul se duse la un prieten să mănînce cartofi copţi, dar asta nu ne interesează pe noi.

Pe noi ne interesează că mai avea drum pe strada aceea încă un băieţel. El se strîmbă la băieţelul de pe gard, îi zise : ”caraghiosule!” şi se grăbi să—i deseneze limba scoasă afară din gură...

14

De atunci au mai trecut mulţi copii pe acolo. Dar toţi au spus:

—Vai, ce urît! Pe gard e un băieţel care stă cu limba scoasă. Ce urît! Ce ruşine !

Slavă Domnului că a venit o ploaie şi l—a şters pe băieţelul de pe gard...

POVESTE ÎN PRAG DE SĂRBĂTOARE

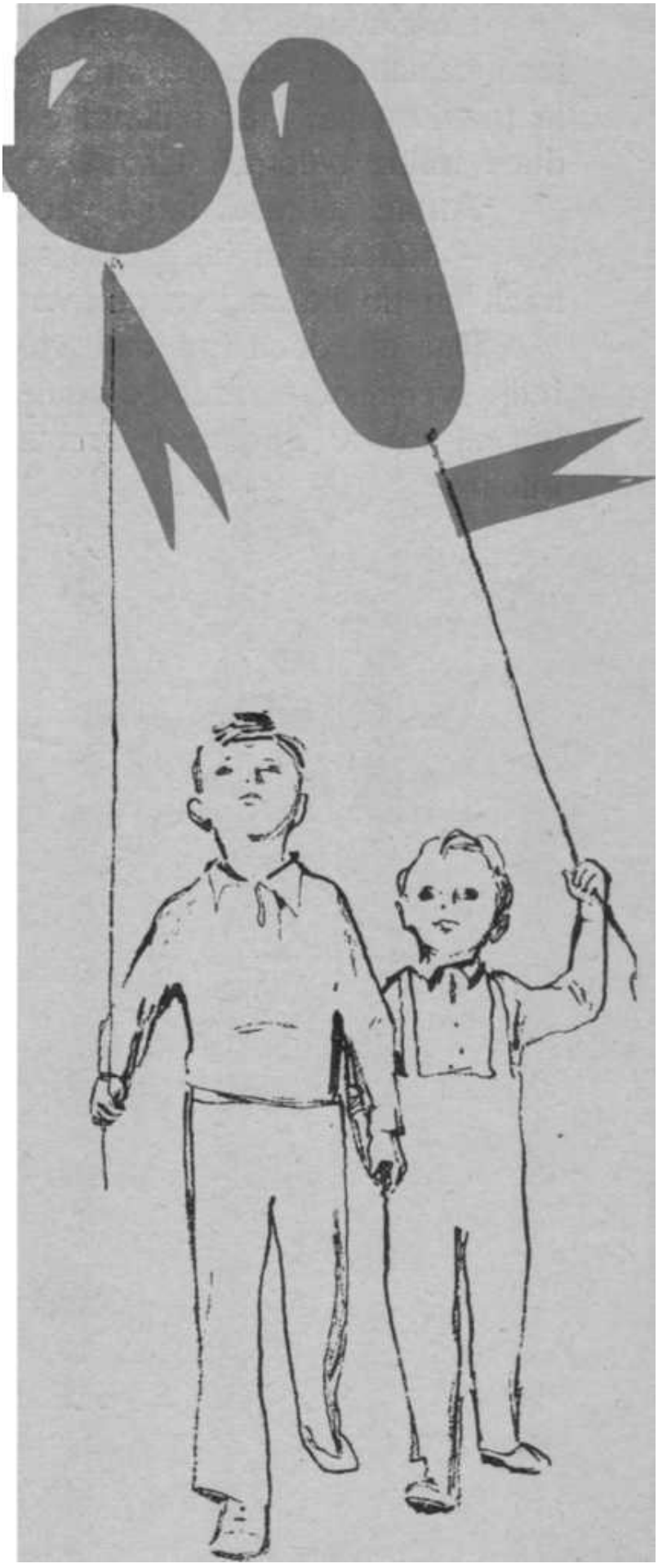

Cine va duce mîine balonul?

Cine—l va duce?

Acuma ştiu, da, acuma ştiu — dar ce v—aş fi răspuns dacă m—aţi fi întrebat în urmă cu un ceas?

Aş fi ridicat din umeri şi v—aş fi întrebat la rîndu—mi:

—Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce?

Ce poveste! Ce poveste!

Hai să v—o spun...

Mîine e sărbătoare. Tot oraşul va ieşi pe străzi, la manifestaţie. Le—am tăgăduit băieţilor mei să—i iau şi pe ei. Le—am cumpărat două baloane şi ei şi—au făcut din hîrtie roşie două steguleţe. Ne—am gîndit să legăm steguleţele de sfoara babanelor şi, cînd vom ajunge în dreptul tribunelor, să le dăm drumul să zboare...

Phii! ce—o să fie, ce—o să fie! Toată lumea o să se uite după steguleţele noastre zburătoare şi o să aplaude. Fotografii or să alerge să le fotografieze. Cei de la film or să strige:

„Repede, îndreptaţi aparatele de filmat spre cer!" Iar bunica o să le vadă acasă, la televizor, şi o s—o cheme pe vecină: „Lasă tot şi vino să vezi cum zboară steguleţele nepoţilor mei!" Phii! Ce—o să fie, ce—o să fie!

Aşa gîndeam şi vorbeam cînd, nu ştiu cine a deschis uşa şi, fereastra fiind deschisă, s—a făcut curent, iar unul dintre baloane, luat de curent, a ieşit pe fereastră. Am alergat după el în curte — nimic! Nici măcar nu l—am mai zărit, darmite să—l găsim.

Ei, bine, dragii mei, în clipa aceea am început să mă întreb: Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce? Firească întrebare, dacă socotiţi că mai rămăsese un singur balon, iar băieţii erau doi...

Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce?

—Cred că eu, zise băiatul cel mare. Şi nu pentru că sînt mai mare, ci pentru că am zece şi la scris, şi la socotit, şi la citit, şi la dictare...

—Ba, cred că eu, zise băiatul cel mic. Şi nu pentru că sînt mai mic, ci pentru că la grădiniţă mi s—a spus „foarte bine" şi cînd am desenat răţuşca, şi cînd am spus poezia, şi cînd am făcut palatul din cuburi...

Ce poveste, ce poveste! — gîndeam eu. Amîndoi merită să ducă bolonul. Dar balonul e unul şi băieţii sînt doi. Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce?

—Cred totuşi că eu, mai zise băiatul cel mare. Nu pentru că sînt mai mare, ci pentru că am ajutat—o ieri pe bunica să cureţe cartofii şi tot eu am trecut de o sută de ori pe lîngă farfuria în care se mai afla o singură gogoaşă, dar, văzînd că—i numai una, n—am mîncat—o şi nici măcar n—am atins—o cu degetul...

—Ba, totuşi cred că eu, mai zise şi băiatul cel mic. Nu pentru că sînt mai mic, ci pentru că tot ieri, cînd i—a căzut bunicii ghemul de lînă, eu i l—am ridicat şi tot eu, cînd mi—a făcut injecţia, n—am plîns şi n—am ţipat. Cînd m—a întrebat doctorul dacă mă doare am răspuns: „Da, dar nu—i nimic..."

Ce poveste, ce poveste! — gîndeam eu. Amîndoi merită să ducă balonul. Dar balonul e unul şi băieţii sînt doi. Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce?

Se gîndeau şi băieţii, se gîndeau — şi în sfîrşit cel mare spuse:

—M—am gîndit. Eu sînt mai mare. O să te las pe tine să duci balonul. Dacă tu, mîine, la manifestaţie, o să fii bucuros, eu n—am de ce să fiu necăjit.

—Bravo! sării eu. Acum stiu cine va duce balonul. Stiu cine—l va duce!

Dar nu terminai că—l şi auzii pe băiatul cel mic:

—Şi eu m—am gîndit. Eu sînt mai mic. O să te las pe tine să duci balonul. Dacă tu, mîine, la manifestaţie, o să fii bucuros, eu n—am de ce să fiu necăjit.

—Bravo! sării iarăşi eu. Şi asa e bine. Acum stiu cine va duce balonul! Ştiu cine—l va duce! Adică... de fapt, tot nu ştiu...

—Ce poveste, ce poveste! Pentru că s—au gîndit fiecare să—i facă celuilalt o bucurie, amîndoi merită să ducă balonul mîine, la manifestaţie. Dar balonul e unul şi băieţii sînt doi. Cine va duce mîine balonul? Cine—l va duce?

Atunci a intrat fetiţa vecinilor şi le—a spus băieţilor:

—Stăteam în casă cu fereastra deschisă şi deodată m—am trezit cu un balon. Nu cumva e al vostru? Vi

l—am adus...

Dar eu, dacă îmi daţi voie, o să cred toată viaţa că nu fetiţa vecinilor a adus balonul, ci s—a întors singur. Nu se putea să nu se întoarcă! Trebuia să se întoarcă! Merita să se întoarcă!

MARELE DREGĂTOR AL ZĂPEZII S—A ŢINUT DE CUVÎNT!

Fac cunoscut pe această cale tuturor copiilor care m—au căutat ieri la telefon şi li s—a răspuns „nu e acasă", că într—adevăr ieri n—am fost acasă.

Am avut nişte treburi la Polul Nord!

Nu, copii, vă rog să nu mă întrebaţi ce—am căutat tocmai la Polul Nord. Nu pot să vă spun. M—a rugat băiatul meu, Alexandru, să nu vă spun. Şi pe bună dreptate! Ar fi cel puţin neplăcut pentru el să mai afle şi alţii povestea pe care o scriu aici şi pe care vă rog, vă rog din toată inima, să n—o citiţi.

Eu o scriu aşa, pentru mine, ca să n—o uit...

Ieri dimineaţă, Alexandru a ieşit în curte să se Joace. În uşă, legîndu—i mai strîns fularul şi îndesîndu—i căciula, bunica i—a spus:

—Joacă—te cît pofteşti, bate—te cu bulgări şi dă—te cu săniuţa, dar nu mai mînca zăpadă. O să te îmbolnăveşti!

Şi Alexandru i—a răspuns:

—Bine...

Dar tot aşa putea răspunde şi „galoş", sau „castravete", sau „păsărică albă—n cioc, subţirică la mijloc". Ar fi însemnat exact acelaşi lucru. Pentru că, ajuns în curte, Alexandru a început să mănînce zăpadă aşa cum mănîncă alţii, de pildă, plăcinte cu brînză. Numai că plăcintele cu brînză nu—s murdare, nu trece nici un cîine şi nici o căruţă peste ele şi nici măcar atunci cînd sînt reci nu—s chiar atît de reci ca să te doară gîtul. Dar asta—i altceva...

Alexandru începu să mănînce zăpadă; mai întîi linse un bulgăre, după aceea un ţurţure, apoi iar un bulgăre şi iar un ţurţure, şi uite asa, fără să—şi dea seama, a mîncat toată zăpada.

Pe cuvîntul meu de onoare că e pentru prima oară în viaţa mea cînd aud că un băieţel a mîncat toată zăpada. O balenă aş mai înţelege, dar un băieţel...

Ei bine, martor mi—e soarele care s—a proţăpit toată ziua de ieri pe cer, că pînă la prînz (adică atît cit a stat şi Alexandru în curte) n—a mai rămas nici un tir de zăpadă... O nenorocire, copii, o nenorocire! La radio se dădeau mereu anunţuri: „Nu mai este zăpadă".

Am închis radioul, să nu—l mai aud, şi am plecat de acasă.

Dar chiar în poartă m—am întîlnit cu o fetiţă care trăgea o săniuţă pe trotuarul fără pic de zăpadă.

Fetiţa arăta tare tristă, atît de tristă că n—am putut trece pe lîngă ea fără s—o întreb:
—De ce eşti amărîtă? Ai luat cumva untură de peşte?
—Nu, a dat din cap fetiţa, cînd mi se dă untură de peşte nu mă necăjesc. Se necăjeşte mama că nu vreau să iau. Acum sînt tristă pentru că nu ştiu ce s—a întîmplat cu zăpada. Parcă a intrat în pămînt. Nu mă mai pot da cu săniuţa. Nu ştii dumneata ce—o fi cu zăpada?
—Nu ştiu, am răspuns. De unde să ştiu?

Eu însă ştiam, ştiam şi n—am să—mi iert niciodată că am minţit—o pe fetiţa cu săniuţa. Dar parcă numai pe ea am minţit—o ieri?

Am mai minţit şi pe un băieţel cu patine, şi pe o vînzătoare de la magazinul de schiuri, şi pe un vînzător de la magazinul de căciuli... am minţit pînă ce n—am mai putut răbda şi m—am dus direct la cel care scrie în ziare şi spune la radio cum a fost, cum este şi cum va fi vremea, un om foarte cumsecade care n—are decît un singur cusur: meseriei sale îi spune „meteorologie", iar lui „meteorolog", ceea ce trebuie să recunoaşteţi nu—i prea frumos din partea lui pentru că ţi se sucеşte limba în gură cînd rosteşti asemenea cuvinte.
—Cu ce vă putem servi? m—a întrebat meteorologul.
—Cu nişte zăpadă.,, dacă nu vă supăraţi şi dacă sînteţi atît de bun...
—Zăpadă? imposibil... a oftat el.
—Dar de ce e imposibil? nu m—am dat bătut. Cu puţină bunăvoinţă... cu...
—Degeaba! m—a oprit. Toate socotelile mele arată că vremea se încălzeşte. Uite, chiar acum mă pregătesc să anunţ la radio că cerul va fi senin.
—Şi dacă te rog eu mult să anunţi că va ninge, nu—mi îndeplineşti rugămintea? E o mare nevoie de zăpadă... Te rog...
—Nici în ruptul capului. Noi, spre deosebire de alţii... (aici se uită fix la mine)... nu minţim!
—Bine, am spus eu, ca şi cum aş fi spus „ciupercă" sau „crocodil", pentru că numai bine nu era. Şi am plecat trîntind uşa. Cineva care trecea pe acolo m—a întrebat:
—De ce trîntiţi uşa?
—Nu ştiu, am răspuns îmbufnat, de unde să ştiu?

Eu însă ştiam, ştiam şi n—am să—mi iert niciodată că am trîntit uşa. Dar parcă numai uşa aceea am trîntit—o ieri?

Am mai trîntit—o şi pe cea de la fabrica de gheaţă, unde mi s—a spus că nu mă pot ajuta cu nimic, şi pe cea de la biroul de excursii în munţi, unde mi s—a spus că şi de pe munţi a dispărut zăpada... (Tot Alexandru s—o ti mîncat ? Nemaipomenit !!!) Am trîntit atîtea uşi, pînă n—am mai putut răbda şi m—am dus direct la gară.
—Cînd pleacă primul tren spre Polul Nord?
—Peste cîteva minute...
—Dă—mi atunci un bilet dus şi întors!

Casieriţa m—a măsurat din tălpi pînă în creştet şi mi—a vorbit cu blîndeţe:
—De ce nu luaţi numai de dus ?! Nu arătaţi prea voinic, şi la Polul Nord ursii albi sînt cam fioroşi...
—Nu! i—am răspuns. Orice ar fi, trebuie să mă întorc. Mîine am de scris o poveste, le—am promis—o cititorilor, aşa că trebuie să mă întorc. Ar fi de—a dreptul neserios să mă scuz că n—am scris—o pentru că m—a înghiţit un urs alb... Nu m—ar crede nimeni!
—Cum credeţi, a ridicat din umeri casieriţa. Eu v—am vrut binele.

Şi mi—a întins prin ferestruică un bilet pînă la Polul Nord şi înapoi.

Drumul pînă la Polul Nord a fost foarte plictisitor. Am dormit tot timpul şi eu cînd dorm, pentru că nu vorbesc cu nimeni, pentru că stau cu ochii închişi şi pentru că nu văd nimic, mă plictisesc îngrozitor.

La Polul Nord m—am trezit şi m—am dat jos din tren. Era un ger cumplit, dar eram fericit că oriunde—mi aruncam privirea întîlneam numai zăpadă, gheţari şi iar gheţari. Vasăzică Alexandru nu apucase să mănînce şi zăpada de aici... Cu atît mai bine!

În Oceanul Îngheţat de Nord am zărit o balenă:
—Nu vă supăraţi, stimată balenă... Am venit cu nişte treburi pe aici şi, cum sînt treburi importante, aş dori să vorbesc cu cineva mai mare... Nu ştiţi dumneavoastră care e mai mare aici?
—Eu sînt cea mai mare! şi—a înălţat capul uriaş, balena: Dumneata nu vezi?

—Nu m—aţi înţeles... Ştiu încă din şcoală, unde, nu că mă laud, dar în clasa întîi am luat chiar premiu, că dumneavoastră sînteţi cea mai mare, adică cea mai lungă, cea mai lată şi cea mai grea de aici; dar pe mine nu mă interesează cine e mai mare decît ceilalţi, ci cine e mai mare peste ceilalţi! Cu alte cuvinte, cine conduce treburile aici...
—Aha, s—a dumerit balena. Aşa mai vii de—acasă...
—Da, aţi ghicit: chiar de acasă vin... La cine mă îndrumaţi?
—Du—te la Măria Sa Ursul Alb cu Picăţele Albastre. El e împăratul Ţării Albe a Polului Nord.

Am mulţumit şi m—am dus. Măria Sa Ursul Alb cu Picăţele Albastre m—a primit imediat şi mi—a spus că e foarte bucuros să mă vadă şi să—mi strîngă mîna, iar eu i—am răspuns de asemenea că sînt foarte bucuros să—l văd, dar dacă se poate să nu—mi strîngă mîna... După care m—a întrebat ce vînt mă aduce la el.
—Am venit cu o rugăminte. Băiatul meu, Alexandru, a mîncat toată zăpada şi acum ne e foarte greu fără ea. Aici, la dumneavoastră, se găseşte berechet. V—aş ruga să—mi împrumutaţi nişte zăpadă. Mai tîrziu sau în iarna viitoare v—o dau înapoi. Mi—aţi face un mare serviciu. Vă spun drept, dacă mă întorc fără zăpadă, mi—e ruşine să mai ies din casă. Eu ştiu bine cauza pentru care a dispărut zăpada, dar desigur nu pot mărturisi nimănui adevărul. Alexandru m—a rugat să păstrez această taină şi, cum sîntem foarte buni prieteni, ba, aş putea spune chiar, prieteni din copilărie (e vorba, desigur, de copilăria lui), iar pe deasupra mai sîntem şi rude apropiate, nu pot decît să—i iac pe plac... Dar nici să mint nu mai pot. Mă înţelegeţi în ce situaţie mă aflu...
—Da, vă înţeleg... vă înţeleg... dădu din cap Măria Sa Ursul Alb cu Picăţele Albastre.

Şi a chemat la el pe Marele Dregător al Zăpezii. Acesta, o focă între două vîrste, n—a întîrziat mult şi distinsa mea gazdă l—a întrebat:
—Cum stăm cu zăpada? Avem destulă ca să—i putem împrumuta şi oaspetelui nostru?

După felul cum s—a scărpinat cu laba după ureche şi după felul cum m—a privit, pricepui că Marele Dregător al Zăpezii era un zgîrcit fără pereche. Iar cînd a început să vorbească, m—am convins de—a binelea:

—Cu zăpada am sta bine dacă... vedeţi... dacă n—am sta prost Adică, de fapt... am vrut să spun că am sta prost dacă... vedeţi... n—am sta bine. Treaba e foarte încurcată. De mult n—a fost atît de încurcată! Da, de mult de tot... de pe vremea cînd...

Şi Marele Dregător a început o poveste lungă şi plicticoasă, care n—avea nici o legătură cu zăpada. A vorbit despre urechile puilor de urşi albi şi despre cozile balenelor, a vorbit apoi despre urechile puilor de balenă şi despre cozile urşilor albi, a vorbit două ceasuri încheiate despre ce vreţi şi ce nu vreţi, numai despre zăpadă n—a mai spus un cuvinţel.

Asa că, atunci cînd a terminat, am fost nevoit să—l întreb:

—Bine, dar cu zăpada cum rămîne? Marele Dregător s—a încruntat:

—Care zăpadă? Despre ce zăpadă vorbiţi? Aha, îmi amintesc... Dumneavoastră vreţi să vă împrumutăm cu puţină zăpadă.

—Nu cu puţină... cu mai multă aş vrea...

—Cît de multă?

—Păi, ştiu şi eu?! Cit să se poată da toţi copiii cu săniuţele... cît să facă din ea oameni cu nas de morcov şi ochi de tăciune... cît să se bată cu bulgări... Cam atîta!

—Cam multă., s—a scărpinat iar Marele Dregător al Zăpezii după ureche. Cam multă...

Dar Măria Sa Ursul Alb cu Picăţele Albastre i—a spus ceva în şoaptă şi Marele Dregător a continuat:

—Cam multă... dar fie! Vă dăm! V—o trimitem chiar astăzi! Am mulţumit cu respect şi cu acelaşi tren m—am înapoiat acasă.

Nu peste multă vreme a început să ningă. Un fulg, şi încă unul, şi altul, şi încă altul — apoi ţine—te ninsoare pînă azi—dimineaţă.

Marele Dregător al Zăpezii îşi respectase cuvîntul.

Dar ce păcat, ce păcat că azi pe Alexandru îl doare gîtul şi nu poate ieşi în curte la joacă!

De aici încolo vă dau voie să citiţi, copii!... dacă mai aveţi ce!

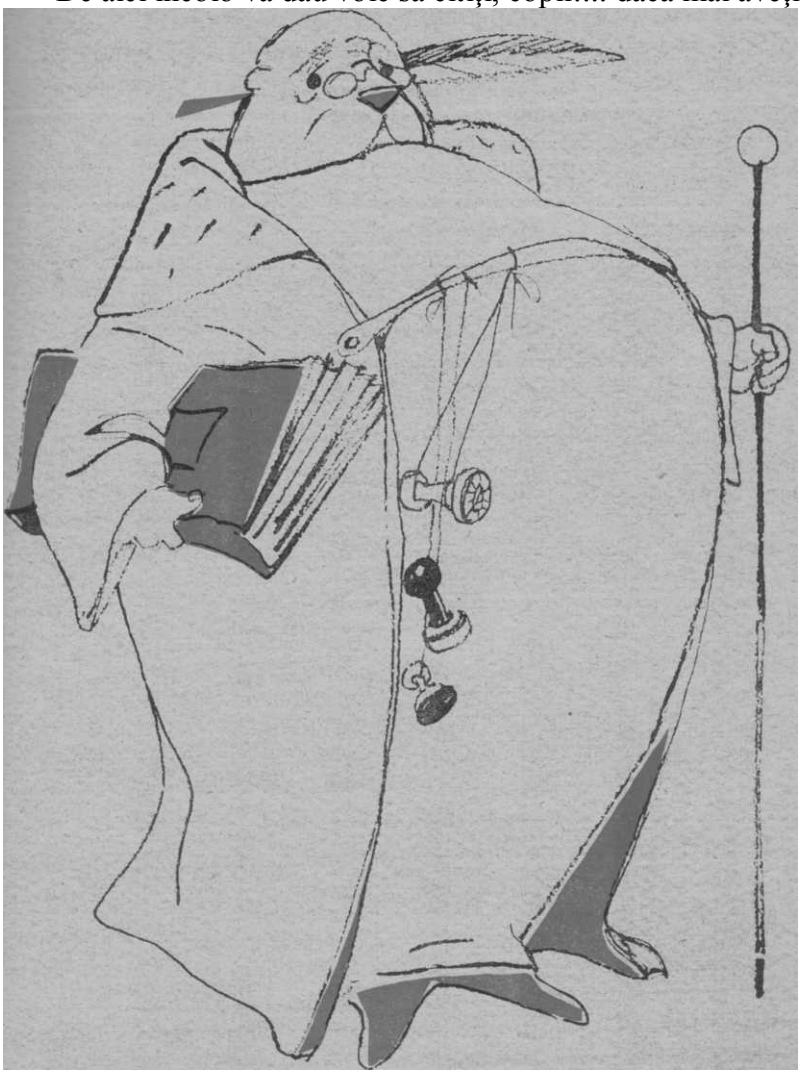

DACĂ—L ÎNTREBAŢI PE TRULI..

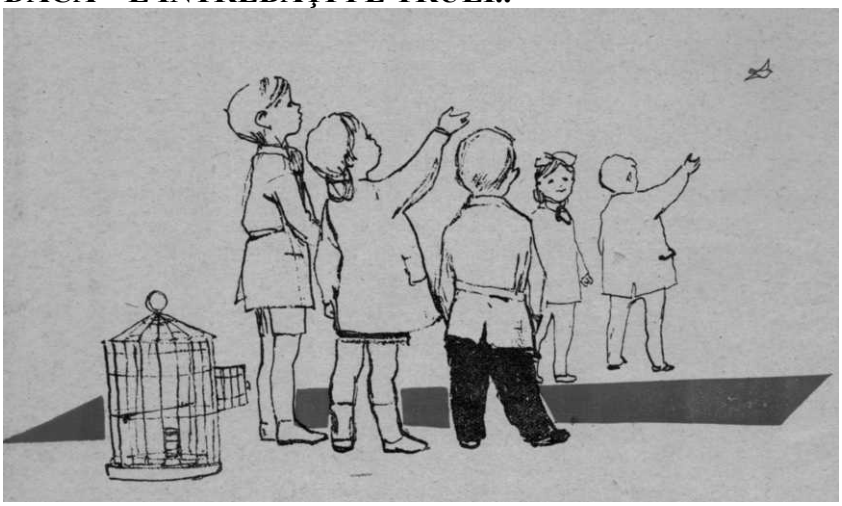

Dacă vreodată veţi prinde sau vă va aduce cineva un sticlete — un sticlete cu căpuşorul roşcat şi aripile pătate cu alb şi roşu, cu negru şi galben—întrebaţi—l, copii, cum îl cheamă şi pe unde a mai fost.

Şi, dacă sticletele o să vă răspundă că—l cheamă ţineţi bine minte: Truli — şi a fost locatarul coliviei din camera grupei mari a grădiniţei de pe strada noastră — ţineţi bine minte: strada noastră! — atunci... atunci puteţi să nu mai ascultaţi povestea pe care v—o scriu acum. Truli o ştie mai bine decît mine. Rugaţi—l pe Truli să v—o spună. Şi o să v—o spună! Aşa:

„Grădiniţa se deschisese doar de cîteva zile. Era toamnă. Nu găseai gol un singur buzunar de şorţuleţ. Toate erau pline cu castane. Castanele semănau cu nişte bomboane mari, de ciocolată. Dar, firește, numai semănau. Bomboanele de ciocolată, din păcate, nu cad din copac. Pe ele le—a adus într—o dimineaţă la grădiniţă fetiţa cu fundă albastră. Le—a adus într—o pungă şi a spus copiilor:

—Luaţi! Azi e ziua mea!

Punga s—a golit repede. Pe fundul ei n—a mai rămas decît o bomboană. Şi pe asta fetiţa cu fundă albastră i—a dăruit—o lui Truli.

Truli a ciugulit—o şi a început să cînte. Toţi înţelegeau ce spune cîntecul lui. Nici nu era greu. Cîntecul spunea:

„Ce bine, ce bine, ce bine,
cînd e ziua fetiţei,
fetiţei cu funda albastră,
albastră, albastră, albastră !”.

N—a trecut nici o săptămînă şi băieţelul cu nas cîrn a adus la grădiniţă un coşuleţ cu mere. Cum a intrat pe uşă, a spus copiilor:

—Luaţi! Azi e ziua mea!

Deşi nu era copil, a primit şi Truli un măr. Iar cînd, după ce a ciugulit din el, Truli a început să cînte, toţi ştiau că în cîntec sticletele spunea:

„Ce bine, ce bine, ce bine,
cînd e ziua băieţelului,
băieţelului cu nas cîrn,
cîrn, cîrn, cîrn!"

Pe urmă a venit iarna. Iarna care pare o tortă uriaşă acoperită cu frişca. Da. Exact ca torta acoperită cu frişca, pe care a adus—o într—o dimineaţă la grădiniţă băieţelul fără un dinte şi a spus copiilor:

—Luaţi! Azi e ziua mea!

Desigur şi—a primit şi Truli partea lui. Şi cînd a început să cînte, nimeni nu se mai îndoia că sticletele

spunea:
„Ce bine, ce bine, ce bine,
cînd e ziua băiatului,
băiatului iară un dinte,
dinte, dinte, dinte!"

Altă dată a fost ziua fetiţei cu fundă roşie, apoi a fetiţei cu aluniţă, pe urmă, cînd a venit primăvara, a tost ziua băiatului cu părul zbîrlit.

O dată cu copiii, Truli a primit, pe rînd, cozonac, prăjituri, bomboane umplute cu miere. Toate au fost dulci şi bune şi după fiecare, vesel, Truli a cîntat.

Dar, într—o zi, în prima zi de vară, Truli a cîntat vesel ca niciodată pînă atunci. In ziua aceea, toţi copiii deopotrivă au venit cu daruri la grădiniţă şi şi—au spus unii altora:
—Luaţi! Azi e ziua noastră!

Era 1 Iunie! Ziua copiilor. A tuturor copiilor. Nu numai de la noi. Ci din toată lumea, de pe întreg pămîntul. A copiilor cu faţa albă, galbenă sau neagră. A copiilor fericiţi din ţara noastră şi din toate ţările în care deasupra munţilor şi cîmpiilor, oraşelor şi satelor arde o stea roşie care spune tuturor: „De aici au fost alungaţi stăpînii leneşi, lacomi şi cruzi. Aici tot ce—i mai bun şi mai frumos le este dăruit copiilor!" Era în acelaşi timp şi ziua copiilor din ţările în care muncitorii lasă adeseori lucrul şi ies pe stradă strigînd: „Viaţa noastră e grea! Stăpînii ne iau totul. Copiii noştri n—au destule grădiniţe şi şcoli. N—avem cu ce să—i hrănim! N—avem cu ce să—i îmbrăcăm! Vom lupta pentru ca viaţa noastră să fie mai bună. Pentru bucuriile copiilor noştri!"

Era 1 Iunie! Ziua copiilor. Deci: şi ziua grădiniţei. Şi a şcolii. Şi ziua mingii. Şi a cărţii cu poveşti. Şi ziua vilelor de la munte ori de pe plaja mării, unde copiii sînt trimişi vara în colonii.

Era 1 Iunie! Ziua copiilor. Ziua cînd cuvîntul „pace" e pe buzele tuturor. Pentru că pacea este prietena copiilor!

Era 1 Iunie!

Şi Truli nici nu bănuia că era şi ziua lui. Stătea în colivie şi nu bănuia nimic. Copiii l—au ospătat cu toate bunătăţile *si,* pe urmă, au scos colivia afară, i—au deschis portiţa şi i—au spus:
—Hai, ia—ţi zborul! Du—te în pădure, la ai tăi!

... Dacă vreodată veţi prinde sau vă va aduce cineva un sticlete, un sticlete cu căpuşorul roşcat şi aripile cu alb şi roşu, cu negru şi galben — întrebaţi—l, copii, cum îl cheamă şi pe unde a mai fost.
Adică, nu... nu e bine!
Dacă veţi auzi vreodată un sticlete cîntînd aşa:

„Ce bine, ce bine, ce bine,
cînd e ziua tuturor copiilor,
a copiilor din lume,
din lume, din lume, din lume!..."

să ştiţi că pe sticletele acela îl cheamă Truli şi a fost locatarul coliviei din grupa mare a grădiniţei de pe strada noastră. Ştie o mulţime de poveşti. Rugaţi—l şi—o să vă spună. Dacă nu pe toate cîte le ştie, măcar una. Asta pe care aţi ascultat—o!

NU NUMAI LA GRĂDINIȚĂ

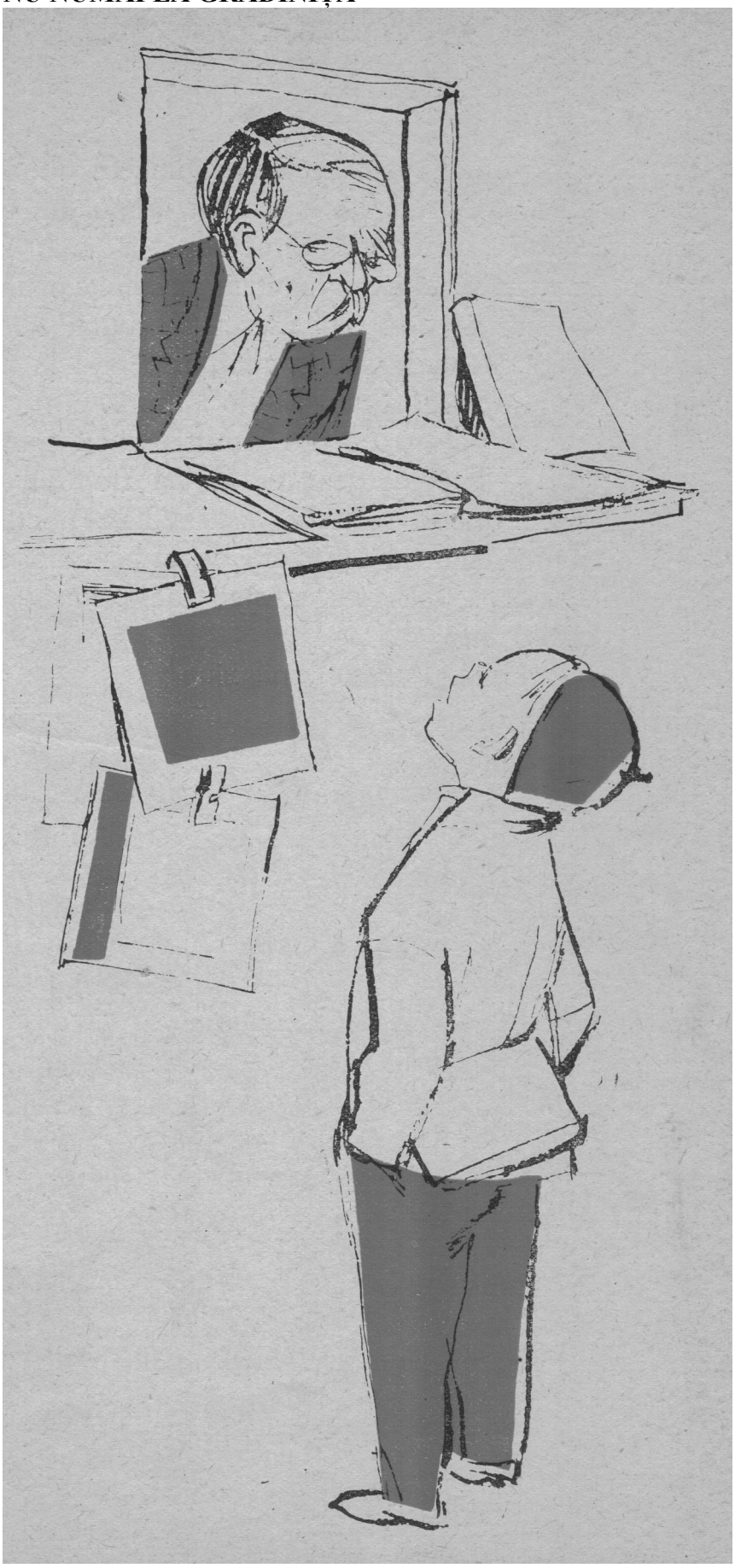

Povestea asta este despre un băieţel care l—a uitat pe „bună ziua".
Cum adică „l—a uitat" ? o să mă întrebaţi voi, că doar „bună ziua" nu—i o umbrelă s—o uiţi la un

vecin şi nu—i o pălărie s—o uiţi în tren. „Bună ziua” — ştie oricine — e „bună ziua" şi nu poate fi uitat, spuneţi voi şi aşteptaţi de la mine să vă dau dreptate şi să închid această discuţie fără rost.

Îmi pare rău, dar nu pot. Şi iată de ce : Ieri veni la mine acasă un băieţel să mă invite la o serbare, la grădiniţă.

Băieţelul intră şi îmi spuse :

—Copiii vă invită la grădiniţă. Dăm o serbare. M—au trimis pe mine să vă spun. V—am spus, acum plec...

—Asta—i tot ?

—Tot.

—N—ai uitat nimic ?

—Nimic.

—Ba ai uitat. L—ai uitat cînd ai intrat pe „bună ziua". Unde l—ai uitat ?

—Nu ştiu.

—Cum se poate să nu ştii ? Aminteşte—ţi ! Nu poţi pleca aşa la drum, fără ”bună ziua”. Gîndeşte—te puţin ! Ai mai trecut pe undeva înainte de a veni la mine ?

—Am mai trecut pe acasă.

—Poate l—ai uitat pe „bună ziua" acasă. Ai telefon ?

—Da.

—Ce număr ?

Îmi spuse numărul şi sunai la el acasă. Răspunse bunica.

—Sărut mîna, bunicuţo, începui. Iartă—mă că te iau de la treburi. Nepotul dumitale e la mine. I s—a întîmplat ceva, l—a uitat pe „bună ziua". Nu cumva l—a uitat acasă ?

—Nu, auzii de la celălalt capăt al firului. Din păcate, nu l—a uitat casă. Dacă—l uita, îl găseam. Nici cînd a trecut pe acasă nu—l avea la el. A deschis uşa de la bucătărie, a spus : „Bunică, mi—e foame !", a înfulecat o pîrjoală, dar, ţin bine minte, l—a uitat pe „bună ziua". Nu ştiu unde l—a uitat. Ştii cumva dumneata ?

—Nu, dar o să aflu. Mulţumesc, bunicuţo. Sărut mîna. Lăsai receptorul în furcă şi—i vorbii băieţelului :

—Nu l—ai uitat acasă. Ai mai fost pe undeva ?

—Da. Am trecut pe la un chioşc de ziare.

—Care chioşc.

—Cel din colţ. Am întrebat dacă a apărut...

Nu—l mai aşteptai să sfîrşească. Aşa cum eram, în cămaşă, cu papucii de casă în picioare, zbughii spre chioşcul de ziare din colţ.

—Noroc ! îl salutai pe vînzător. Fii bun şi dă—mi o informaţie. Nu, nu „Informaţia Bucureştiului”, altfel de informaţie, a trecut pe la dumneata un băieţel aşa şi aşa...

(Prin „aşa şi aşa" cititorii sînt rugaţi să înţeleagă descrierea amănunţită a băiatului.)

—A trecut, îmi răspunde vînzătorul.

—Fii bun atunci şi uită—te... Nu cumva l—a uitat aici pe „bună ziua" ?

—N—are nici un rost să mă uit. Nu l—a uitat. N—avea cum. Nu l—a lăsat nici o clipă. A întrebat dacă a apărut o revistă, dar n—am auzit nici un „bună ziua". Poate l—a uitat în altă parte.

—Bine. O să aflu unde l—a uitat. Salut !

Băieţelul mă aştepta acasă, jucîndu—se cu maşina mea de scris. (Am fost nevoit s—o dau la reparat după aceea, dar asta v—o spun numai aşa, în treacăt...)

—Nu l—ai lăsat pe „bună ziua" nici la chioşc — îi zisei, în timp ce îi luam din faţă maşina de scris, fără să bănuiesc că era prea tîrziu... N—ai mai fost pe nicăieri ?

—Nu.

—Atunci înseamnă că l—ai uitat la grădiniţă. Stai să mă interesez.

Luai telefonul şi formai numărul grădiniţei :

—Alo, vă salut... Nu vă supăraţi, cu cine vorbesc ?

—Cu grădiniţa ! îmi răspunse o voce groasă.

—Chiar... grădiniţa ?

—Chiar.

—Atunci, iată ce aş dori să vă întreb : acum după ce au plecat copiii acasă, aţi făcut curăţenie ?

—Desigur.

—Şi aţi măturat sub fiecare scăunel, sub fiecare măsuţă, aţi şters praful de pe raftul cu jucării, aţi...

—Mai încape vorbă ? !

—Într—adevăr, nu mai încape şi totuşi aş mai avea ceva de spus : cred că un băieţel l—a uitat la grădiniţă pe „bună ziua". Nu cumva l—aţi găsit ?

—Ba da. L—am găsit în dulapul cu şorturi, în buzunarul unui şorţ. E al unui băieţel care cînd pleacă de la grădiniţă îl uită mereu în buzunarul şorţului. La grădiniţă îl are tot timpul la el. Îl dă tovarăşei educatoare, tovarăşe; directoare şi mie, îngrijitorului. Cum s—ar spune, cu alte cuvinte, la grădiniţă e un băieţel respectuos. Dar de vreme ce—l uită mereu pe „bună ziua" în buzunarul şorţului, cred că acasă sau în altă parte nu—i la fel.

—Mulţumesc. M—am lămurit.

Şi pentru că mă lămurisem, îi spusei băieţelului :

—Ţi l—am găsit pe „bună ziua". Îl uiţi mereu la grădiniţă, în buzunarul şorţului. Asta nu se poate. Ai nevoie de el nu numai acolo. Ai nevoie de el pretutindeni.

Şi spunîndu—i acestea băieţelului... dar mai bine să ne oprim aici.

Gata. Punct. Bună ziua !

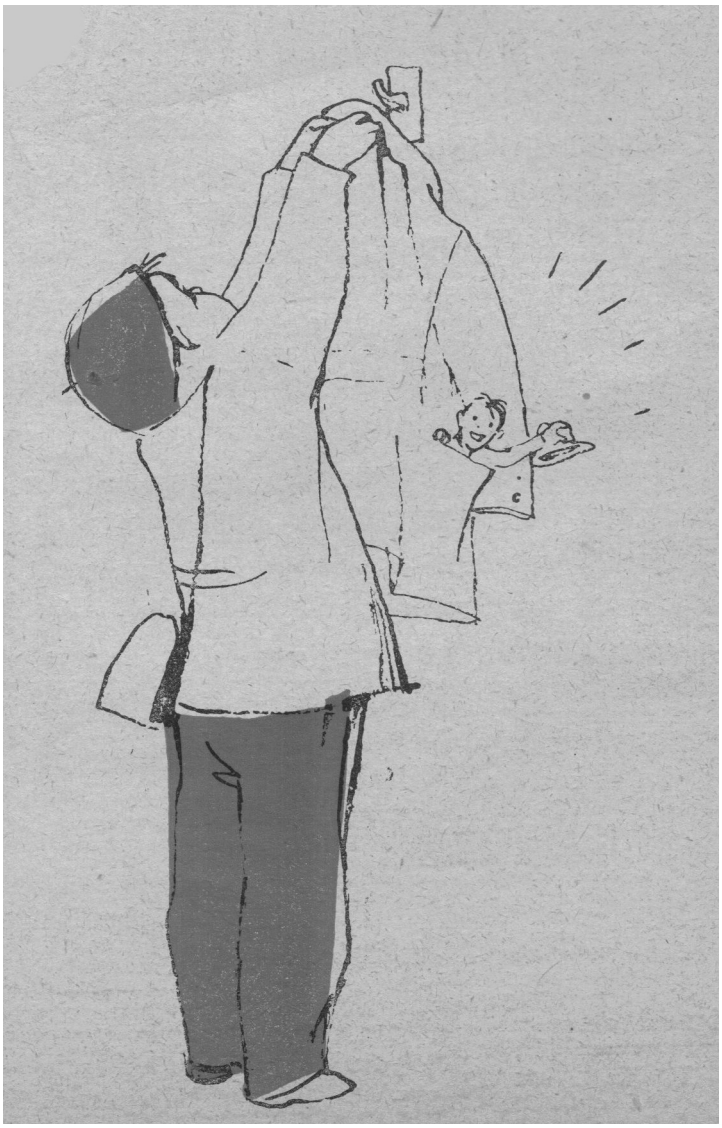

INVITAȚIE LA PLĂCINTE!...

Mi—a fost dat mie, copii, să lămuresc o problemă de cea mai mare însemnătate — şi uite că nu m—am lăsat şi am lămurit—o.

După îndelungate cercetări, sînt azi în măsură să vin în faţa voastră şi să rostesc sus şi tare:

—Nu—i adevărat, nu, nu, nu—i adevărat că atunci cînd spui o minciună ţi se lungeşte nasul!

Într—o zi, o fetiţă a spus o minciună, dar nasul i—a rămas tot cel mai cîrn din cîte nasuri cîrne numără clasa întîi — şi, orice s—ar spune, clasa întîi ştie să numere destul de bine.

Cînd a venit de la şcoală, fetiţa a spus:

—Ce mare lucru să iei un 10! Am fost scoasă la tablă, am scris nişte socoteli si, cînd am terminat de scris, am auzit: „Bravo! Nota 10!

Ceea ce era tot atît de adevărat precum e adevărat că gogoşarii, în timpul liber, joacă fotbal cu nasturi, sau că urşii albi, cînd merg la cinema, pot intra doi pe un bilet, iar galoşii ciripesc cîteodată cu atita măiestrie, încît, ascultîndu—i, de fier să fii si tot ţi se topeşte inima.

Pentru că, de fapt, cînd a venit de ia şcoală, fetiţa ar fi trebuit să spună:

—Ce mare lucru să iei un 4! Am tost scoasă la tablă, n—am ştiut să scriu nişte socoteli şi deodată am auzit: „N—ai învăţat. Nota 4!"

E o deosebire, trebuie să recunoaştem... E o deosebire care a făcut—o pe mama fetiţei să scoată repede scîndura pentru aluat, să amestece făină cu ouă şi cu zahăr vanilat, să aprindă cuptorul şi să spună: „Şcolăriţa mea merită plăcinte cu dulceaţă!" E o deosebire si totuşi nasul fetiţei nici măcar nu s—a clintit. S—a mirat şi fetiţa. S—a uitat în oglindă. Şi l—a pipăit, a aşteptat un minut, două, cinci,., nimic! Nasul i—a rămas tot cel mai cîrn din cîte nasuri cîrne numără destul de bine clasa întîi.

—Bravo! îmi placi! Eşti un nas cumsecade! i—a spus fetiţa. Ca să te răsplătesc o să—ţi dau să miroşi o picătură de parfum...

—Cam mică, cam zgîrcită răsplată, i—a răspuns nasul.

—Dar ce—ai mai vrea? Pot să—ţi făgăduiesc că o să am mai multă grijă de tine .. De pildă, iarna, pe ger, să te acopăr cu fularul... cînd străнuţi să—ţi strig: „sănătos"... iar dacă s—o întîmpla să ai guturai să nu te ating decît cu batistele cele mai moi şi mai catifelate... Atît ţi—e de ajuns?

—Nu, drăguţo, nu mi—e de ajuns. Am făcut mult mai mult pentru tine şi vreau să—mi preţuieşti cum se cuvine ajutorul. Pentru că am rămas nemişcat şi nu te—am dat de gol, merit mai mult. Nu sînt un nas pretenţios — ţi—ai dat seama în cei aproape opt ani de cînd ne cunoaştem — dar mi se pare prea puţin, din cale afară de puţin o picătură de parfum, un colţ de fular şi unul de batistă... Cit priveşte promisiunea de a—mi striga „sănătos!" după fiecare strănut, nu te supăra, dar mi se pare de—a dreptul caraghioasă. Crezi oare că mă poate însănătoşi strigătul tău? Fleacuri! Aştept propuneri mai serioase...
—Dar nu ştiu... a început să îngăime fetiţa... nu—mi dau seama ce anume să—ţi propun... nu—mi vine nimic în minte... ajută—mă!
—Cu plăcere, a încuviinţat nasul... Să luăm minciuna pe care ai spus—o azi. Datorită mie, care nu te—am dat de gol, ea a fost luată drept adevărul adevărat. Datorită mie mama s—a apucat să—ţi facă plăcinte. Ei bine, în schimbul acestui serviciu, să—mi dai mie plăcintele... Cînd mama o să ţi le aducă, o să spui: „Nu, mulţumesc, nu, nu mănînc." O să le laşi pe farfurie pentru ca eu, de cîte ori trec pe lîngă ele, să le pot mirosi. îmi place grozav mirosul de plăcinte. Zahărul vanilat îmi gîdilă nările şi, cu toate că n—am fost niciodată un „nas pe sus", mă simt în al nouălea cer... Ăsta e preţul pe care ţi—l cer pentru ajutorul meu. Dacă îţi convine, bine; dacă nu, atîta pagubă! N—ai decît să spui adevărul.

Şi cu acestea, nasul n—a mai scos nici un cuvînt, rămînînd mut şi avînd chiar aerul că nici nu ştie să vorbească.

Dar, să tim drepţi, copii: poate că nici nu ştie. Poate că din altă pricină, mai tîrziu, fetiţa nu s—a atins de plăcinte, de plăcintele cu dulceaţă care îi plăceau atît de mult. Şi poate că din aceeaşi pricină, îndată după masă, şi—a scos aritmetica şi a început să înveţe. Habar n—am! Nu poate un om să le ştie chiar pe toate...

Ceea ce e sigur, copii, este că atunci cînd spui o minciună nu ţi se lungeşte nasul. Dar nici de plăcinte nu mai ai poftă *Asta—i* însă altă poveste; n—are nici o legătură cu problema care mi—a fost dat mie s—o lămuresc — şi uite că nu m—am lăsat şi am lămurit—o. Problema plăcintelor lămuriţi—o voi! Eu vă urez spor la lucru şi sînt gata să vă poftesc să mîncaţi plăcinte la mine – dacă, firește,nimic nu vă va împiedică...

POVESTEA CU ARICIUL CEL MIC

...A fost odată, a fost de două ori, a fost de mai multe ori bolnav Ariciul—cel—bătrîn. Ultima oară însă nu se mai ridică din pat.

Se gîndi că a sosit ceasul să—şi încheie socotelile şi chibzui să—şi cheme fiii, să—i îmbrăţişeze şi să le împartă tot ce agonisise el într—o viaţă de arici.

Avea Ariciul—cel—bătrîn doi băieţi. Unul mai mare şi altul mai mic. Pe cel mare îl chema Ariciul—cel—mare, iar pe cel mic — aţi ghicit! — îi chema Ariciul—cel—mic.

Veniră băieţii la căpătîiul bătrînului. El îi îmbrăţişa şi le zise:

—Ţie, Ariciule—cel—mare, îţi las casa cu tot ce se află în ea. Iar ţie, Ariciule—cel—mic, îţi las...

Dar nu mai apucă bătrînul să—şi isprăvească vorba că închise ochii şi nu—i mai deschise niciodată.

—Oare ce mi—o fi lăsat mie tătucu? se întrebă Ariciul—cel—mic. (În afară de casă, bătrînul nu mai avea nimic.) Să—mi fi lăsat sumanul lui? Nu—i de crezut. Cînd şi l—a luat (de la un frate, care l—a purtat o iarnă) era un suman bun si mare cu cîteva găurele mici. Acum e o gaură mare şi bună cu cîteva bucăţele mici de suman...

—Cum ţi—a fost norocul! îi zise Ariciul—cel—mare. Eu casa cu tine n—o împart. Frate—frate, dar *casa—i a* mea. Mie mi—a lăsat—o, a mea să fie! Vezi şi tu... poate găseşti ceva prin ogradă...

Căută Ariciul—cel—mic prin ogradă, întoarse *pietrele* şi răscoli buruienile, dar nu găsi nimic. Ca să nu plece însă chiar cu mîna goală, *ridică* un ciot de cărbune uitat pe afară şi—l băgă în trăistuţă.

Văzîndu—l, Ariciul—cel—mare pufni în rîs:

—Phii, mare gospodar mai eşti tu, frăţioare! Casă n—ai, sobă n—ai, bine că ai un ciot de cărbune. La iarnă o să asuzi sub limbă de căldură. *Îţi* trebuie ciotul de cărbune cum îi trebuie pupezei *colac* şi colacului pupăză...

Dar Ariciul—cel—mic nu se supără. îşi aruncă trăistuţa pe spate, îi ură *fratelui sănătate* şi să—i fie casa *îndestulată,* — apoi îi dădu ziua bună şi plecă. Încotro? Nici el nu ştia. N—avea pe nimeni, nu cunoştea pe nimeni, vai şi amar de ţepii lui!...

(Copii, acuma să nu începeţi să—l plîngeţi pe Ariciul—cel—mic, închipuindu—vă că o să se rătăcească, ori o să i se întîmple ceva rău. Am eu grijă de el, iar voi păstraţi—vă lacrimile pentru altă poveste...)

Ariciul—cel—mic porni la drum cu trăistuţa în spinare. Nu ştia nici un cîntec, aşa că mergea tăcut. Ce—aţi zice, copii, să—i facem noi unul? Să—i fie tovarăş şi să—i ţie de urît. Uite—aşa:

Trece ariciul pe cărare
cu trăistuţa în spinare.

Dar nu poartă în trăistuţă
nici tu bot de mă'liguţă,
nici tu urdă, nici tu poame,
pentru cînd i—o fi lui foame.
Poarta doar un cărbunaş
negru ca un arăpaş...

Şi iată că într—un loc umbros şi întunecos îl zări Ariciul—cel—mic pe Jderul—cel—rău.
—Ce faci aici, Jderule? îl întrebă Ariciul—cel—mic.
—Ce fac? Ţie pot să—M spun, răspunse Jderul—cel—rău. Tu, frăţioare, eşti mic şi prost şi nu mă poţi împiedica nici dacă te dai peste cap. Află că aici e locul meu tainic de pîndă. Aştept să treacă spre izvor turma de căprioare şi de—o trece, ştiu că n—o s—o duc rău. Am să tac un borş de ied tînăr, să—ţi lingi degetele nu alta... (Copii, voi să ştiţi că jderii n—au degete; dar chiar dacă ar avea şi o sută, ei tot nu şi le—ar linge, pentru că obiceiul ăsta e tare urît.)

„Aşa va să zică" — îşi zise Ariciul—cel—mic — „Jderul—cel—rău pofteşte borş de ied tînăr. Ei, lasă că o să—i pun eu pofta—n cui!.."

Şi, depărtîndu—se, Ariciul—cel—mic rupse o bucată dintr—o coajă albă de mesteacăn, scoase din trăistuţă ciotul de cărbune şi scrise cu el pe coaja de mesteacăn:

Iezi şi capre nu o—apropiaţi,
Jderul—cel—rău vă pîndeşte,
spre izvor, pe alt drum plecaţi.
Ariciul—cel—mic iscăleşte.

Prinse apoi coaja de mesteacăn în vîrful unui băţ şi înfipse băţul în mijlocul drumului. Cărbunaşul îl băgă în trăistuţă şi plecă mai departe, încetişor—încetişor, ca ariciul care n—are nici o treabă.

Dar nu făcu el nici două duzini de paşi *ariceşti* că se întîlni cu Cioara—cea—necăjită. Stătea în marginea drumului şi bocea, bocea, mai—mai să înece pădurea în lacrimile ei.
—De ce plîngi, Cioaro? îi vorbi şi—o mîngîie Ariciul—cel—mic.
—Cum să nu plîng, dacă mi s—a întîmplat o mare nenorocire?! Vai de păcatele mele, cit de amărîtă sînt! Of, of, of şi iar ot! Am fost pe cîmp toată ziulica, m—a bătut soarele şi uite, uite cum arăt! Nu mai afli nici urmă din culoarea neagră a penelor mele. M—a decolorat soarele! Of,, of, of şi iar of! Şi tocmai acuma m—a pocit, tocmai acuma cînd număr zilele pînă la nuntă... Of, of, of şi iar of!

Într—adevăr, copii, Cioara—cea—necăjită arăta ca vai de ea. Nici pomeneală de culoarea neagră, lucioasă, de altădată.
—Ce mă fac? Ce să mă fac? Of, of, of şi iar of! croncănea într—una Cioara—cea—necăjită.
—Las' pe mine! o linişti Ariciul—cel—mic. O să arăţi la nuntă chiar mai frumoasă decît erai.

Şi, repede, scoase din trăistuţă cărbunaşul şi se puse să înnegrească penele Cioarei. Dă—i şi dă—i, freacă şi freacă, Cioara—cea—necăjită se făcea tot mai frumoasă şi mai frumoasă — mă rog, atîta cît poate să fie o cioară de frumoasă!

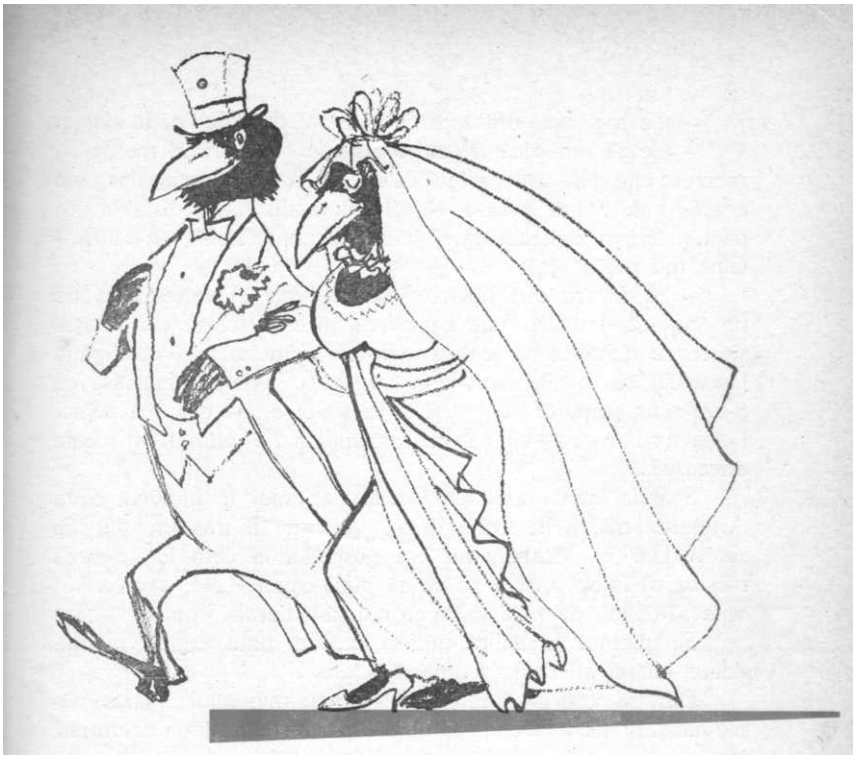

Se duse Cioara—cea—necăjită să se uite în oglinda lacului şi nu—şi crezu ochilor. Arăta aşa cum se ştia de—o viaţă întreagă. Zbură înapoi să—i mulţumească Ariciului—cel—mic, dar ia—l pe Ariciul—cel—mic de unde nu—i! Nu era el ariciul care să aştepte mulţumiri! îşi băgase cărbunaşul în trăistuţă, îşi aruncase trăistuţa pe spate — şi ţine, băiete, drumul!...

Se mai întîlnise după o vreme Ariciul—cel—mic şi cu Broscuţa—cea—ţestoasă.

—Ce mai zici, Broscuţă ? îi spuse el, după ce—i dădu bineţe.
—Ce să mai zic? Ia, cu necazurile. M—a trimis mama să socotesc cîte gîze sînt pe lac 5 de socotit le—am socotit, dar pînă acasă—i cale lungă şi mi—e că am să le uit numărul. Aşa am păţit şi ieri, şi alaltăieri. Am ţinere de minte slabă, ce să fac? Cine mă poate ajuta?
—Să încerc eu! hotărî Ariciul—cel—mic şi, întrebînd—o pe Broscuţa—cea—ţestoasă care e numărul gîzelor, scoase cărbunaşul şi—i scrise numărul pe ţeastă: Aşa n—o să mai păţeşti ce—ai păţit. Dacă uiţi, să te uite nevoile şi necazurile! Mergi sănătoasă că ţi—am scris numărul pe ţeastă şi maică—ta o să—l citească acolo. L—am scris frumos, că eu am fost totdeauna primul la şcoala *aricească*...

Soarele era la amiază. Grozav ar mai fi îmbucat ceva Ariciul—cel—mic şi pe urmă grozav ar mai fi tras un pui de somn. Dar el, săracul, nu era gospodar la casa lui, n—avea nici ce să îmbuce, nici pe ce să pună capul. (Uite, acuma îmi vine să—i plîng de milă. N—aveţi o batistă curată, copii?)

Se ghemui Ariciul—cel—mic la umbra unui copac şi oftă adînc, ca un arici mic si amărît ce era.

Dar, să vezi şi să nu crezi! Minunea—minunilor! Năzdrăvănia—năzdrăvăniilor! Deodată, dintr—o parte şi din alta a drumului, veniră capre şi iezi, ciori şi cioroi, broaşte ţestoase şi broscoi... ţestoşi.

—Să trăieşti, să trăieşti, Ariciule—cel—mic! îi strigară caprele şi iezii, ciorile şi cioroii, broaştele ţestoase şi broscoii... ţestoşi.
—Ne—ai apărat viaţa! behăiau caprele şi iezii.
—Ne—ai ajutat s—o măritǎm pe Cioara—cea—necăjită! croncăneau şi cioroii.
—Ai scos—o pe Broscuţa—cea—ţestoasă dintr—o mare încurcătură! orăcăiau broaştele ţestoase şi broscoii... ţestoşi.
—Îţi mulţumim! Îţi mulţumim! Îţi mulţumim! behăiau, croncăneau şi orăcăiau toate şi toţi la un loc.
—Vino la noi la masă! îl pofteau caprele şi iezii.
—Vino la noi să dormi! urmau ciorile şi cioroii.
—Vino la noi să—ţi potoleşti setea cu apă proaspătă şi limpede! nu se lăsau mai prejos broaştele ţestoase şi broscoii.,, ţestoşi.

Şi a început Ariciul—cel—mic să ducă un trai... ce să mai vorbim ! (Vă dau batista înapoi, copii, că acuma nu—mi mai vine să plîng, ci mă bucur din toată inima.) I se duse vestea în cele patru zări. Şi aşa auzi şi Ariciul—cel—mare de fericirea care căzuse pe capul Ariciului—cel—mic. Veni într—o fugă la el şi—i zise:

—Ariciule—cel—mic, frăţiorul meu drag, dă—mi mie cărbunaşul care ţi—a adus atîta fericire. Te rog, dă—mi mie cărbunaşul. Dă—mi—l mie şi—ţi dau în schimb casa cu tot ce se află în ea—

—Ţi—l dau cu dragă inimă! se învoi Ariciul—cel—mic.

Şi luă Ariciul—cel—mare cărbunaşul şi plecă la drum. Văzu la marginea unui şanţ un iepure alb dormind. Ce—i trecu prin minte Ariciului—cel—mare ? Scoase cărbunaşul şi—l mîzgăli pe iepure de nu—l mai puteai recunoaşte. Mai merse şi văzu în mijlocul drumului o baltă adîncă. Scoase cărbunaşul şi scrise pe o coajă de mesteacăn. „Balta nu—i adîncă. Veveriţe, puteţi călca fără grijă! Apoi, la o azvîrlitură de băţ, văzu casa gaiţei cu pereţii albi şi curaţi. Scoase iar cărbunaşul şi scrise pe pereţi nişte prostii mai mari decît el — şi pe care nici în ruptul capului nu le—aş trece în povestea mea.

Ce păţi cînd îl prinseră iepurii, veveriţele şi gaiţele, nu mă mai întrebaţi! Ba, pînă la urmă, îl şi izgoniră din pădure.

Ariciul—cel—mic trăi în casă chibzuit. Se făcu mare şi toţi începură să—i zică Ariciul—cel—mare, apoi îmbătrîni şi—i ziseră Ariciul—cel—bătrîn.

Poate mai trăieşte şi azi, copii! Vreţi să mergem să—l vedem? Foarte bine! Cînd aveţi vreme, scrieţi—mi ori daţi—mi un telefon, că—mi iau şi eu băieţii şi plecăm împreună. Eu am vreme totdeauna în afară de luni, marţi, miercuri, joi, vineri, sîmbătă şi duminică. În celelalte zile stau cu burta la soare, dacă—i vara, iar dacă—i iarnă, după cuptor la căldură — şi nu fac nimic!

albă ca zăpada şi cei şapte... ani de acasă!

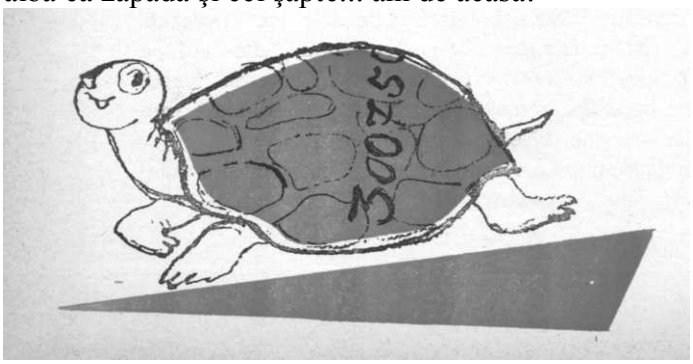

ALBĂ CA ZĂPADA ŞI CEI ŞAPTE...ANI DE ACASĂ

În ultima filă de hîrtie albă aflată în casă împachetasem o pereche de galoşi găuriţi să—i duc Ia lipit; ultimul rest de creion îl împrumutasem pe timp de o săptămînă unui băieţel din vecini, pentru că eram convins că—l va pierde cinci minute mai tîrziu...

În stîrşit, aveam toate motivele să mă las de scris poveşti şi să mă apuc şi eu de o treabă...

Dar tocmai cînd mă pregăteam să arunc în foc şi să las pradă flăcărilor caietul cu cele „101 reţete de poveşti calde şi reci" — tocmai atunci, o girafă (naiba ştie de ce neapărat o girafă!) îşi vîrî capul pe fereastra camerei mele de la etajul al treilea şi—mi spuse într—o limbă foarte stîlcită, semănînd mai mult cu limba unui crocodil care a trăit în Girafia sau, dacă vreţi, cu a unei girafe care a trăit în Crocodilia:

—Bună ziua... Te deranjez?

—Da, răspunsei tăios. Si încă foarte tare! Sînt sătul peste urechi de girafe şi de elefanţi, de arici şi vulpi; de tot neamul vostru sînt sătul! Lăsaţi—mă în pace! Scutiţi—mă de asemenea vizite! Nu mai pot trăi de răul vostru! Cînd mi—e lumea mai dragă, ţîrrr! — telefonul: „Alo, cine—i?" „O veche cunoştinţă de—a dumneavoastră... profesorul Pinguin de la catedra de gheaţă naturală..." Trîntesc receptorul, dar aud bătăi în uşă. Mă duc să deschid, convins că—i lăptarul, băiatul cu ziare sau mai ştiu eu ce om ca toţi oamenii. Cînd colo... „Nu vă supăraţi... sînt un hipopotam excursionist. Nu cunosc Bucureştiul. N—aţi vrea să fiţi bun să—mi arătaţi Palatul Pionierilor?" îi închid uşa în nas. Nu trece însă nici un minut şi factorul îmi aduce o telegramă. „Aha — mă bucur — prietena mea, pictoriţa de la Cluj, şi—a adus aminte de mine... Dar ţi—ai găsit! Telegrama e din partea „Asociaţiei Aricilor Preşcolari". Îmi fac marea cinste de a mă alege responsabil al grisului cu lapte... Rup telegrama, o rup într—o sută de bucăţele pe care, enervat, le arunc pe covor, dar de sub pat îşi scoate botul cenuşiu chiriaşul meu Şoricescu, un şoarece foarte cumsecade de altfel, păcat numai că, rozînd într—o zi o carte despre educaţia copiilor, acum îşi dă aere de educator: „De ce arunci hîrtii pe jos? Nu—i frumos. Ce fel de exemplu dai copiilor..." Nu mai pot! înnebunesc! Îmi iau cîmpii!

Girafa nu se nelinişti. Mă lăsă o vreme în apele mele, apoi, cu un zîmbet care, trebuie să recunosc, nu—l au decît girafele, mă întrebă:

—Ei, gata? Ţi—a trecut? Mă laşi să—ţi spun pentru ce am venit ?

Sînt un om slab, copii! Cînd mi se vorbeşte frumos şi cînd, pe deasupra, mi se mai şi zîmbeşte, mă pierd, devin moale ca un aluat şi poţi să faci din mine tot ce doreşti: cozonaci, gogoşi, plăcinte, ba dacă ai nucă, scorţişoară şi marmeladă, îţi dau chiar eu o reţetă de cornuleţe cum n—ai mîncat de cînd trăieşti...

—Te ascult... te ascult... gemui şi mă aruncai fără vlagă într—un fotoliu.

—... Am sosit la voi cu vaporul, începu girafa fără altă introducere. Marea a fost liniştită, cerul senin, aşa că am stat mai mult pe punte, încîntîndu—mi privirea cu fermecătoarea şi îmbătătoarea privelişte, măreaţă, dar în acelaşi timp... îîî... iartă—mă, dar în tinereţe am scris şi eu poezii...

—Nu face nimic... se întîmplă... Cine n—a scris poezii?! Continuă, continuă te rog...
—Da, mă aflam pe punte... Era într—o dimineaţă, cînd mi se păru că zăresc ceva strălucitor în valuri. Îmi pusei ochelarii — nişte ochelari foarte frumoşi, dăruiţi de şarpele cu ochelari — şi văzui în apa verde a mării cum se legăna o *sticlă,* o sticlă ca toate sticlele. Nu—mi tu greu s—o pescuiesc. De obicei, gîtul meu lung îmi aduce numai neplăceri: nici o dată nu găsesc gulere pe măsură, la teatru mi se strigă necuviincios să—mi las capul la garderobă, în sfîrşit, nu ţin minte care mîzgăleşte—hîrtie a scris despre mine: „Ştiţi de ce are girata gîtul lung?... Ca să ajungă la cap!"
—N—am scris eu asta... mă scuzai stînjenit, cu un glas atît de încet şi de plin de nevinovăţie, încît girafa nu mai avu nici un pic de îndoială că eu eram cel care scrisese.
—Să lăsăm, tuşi ea încurcată... Pe scurt: întinsei gîtul meu lung şi pescuii sticla. La început crezui că e goală. Scoţîndu—i însă dopul şi întorcînd—o, din ea căzu şi se rostogoli pe punte un sul de pergament. Nerăbdătoare, îl desfăcut şi... dar mai bine convinge—te tu însuţi. Poftim pergamentul. Citeşte—l!

Întinsei mîna... dar rămăsei cu ea în aer. Prin fereastră, pe deasupra capului girafei, zbură în cameră un cuţit care se înfipse în duşumea. Un petec de hîrtie era străpuns de lama cuţitului.

Eu, v—am mai mărturisit şi altă dată, nu sînt fricos. Tremur, ce—i drept, dar numai pentru că aşa m—am obişnuit. De mic copil am fost cel mai curajos dintre fraţii mei, mai ales că am avut norocul să fiu singur la părinţi. De şoareci, de pildă, nu mi—a fost teamă decît o singură dată. Asta s—a întîmplat pe cînd aveam trei ani şi... de! ia trei ani cine nu se sperie de şoareci?! Însă trebuie să recunosc că teama de atunci a fost atît de mare, încît mă ţine şi acum. Ei bine, cu tot curajul meu cunoscut, cuţitul înfipt în duşumea mă făcu să îngheţ, să îngheţ de—a binelea. Dacă—mi puneai în braţe sticla cu lapte şi farfurioara cu unt, pînă a doua zi puteai dormi liniştit: totul se păstra proaspăt ca în gheţar!
—Mi—e fricăăă... clănţăni girafa.
—De ce? Eşti cu mine... îi răspunsei tremurînd.
—Păi, tocmai de asta mi—e frică...

Nemaipomenit! O asemenea lipsă de încredere n—o puteam ierta decît unui cititor. Unei girafe — nici în ruptul capului!
—Bineee... tăcui supărat... o să—ţi arăt eu cine sînt. Voi număra pînă la trei... şi la trei mă voi ridica, voi trage cuţitul din duşumea şi voi citi biletul. O să vezi! Şi începui să număr: unu... doi,., doi şi un sfert... doi jumătate... doi şi trei sferturi... Dar nu—mi venea să—l spun pe trai nici picat cu ceară. Ca să nu mă fac de rîs, îi vorbi girafei luîndu—mi un aer cît mai stînjenit: Ştii... mi se întîmplă ceva forte curios... am uitat unde e locul lui trei la numărătoare... A trecut atît de mult timp de cînd am terminat şcoala...şi apoi am să—ţi spun un secret: am lipsit tocmai la lecţia în care s—a învăţat despre trei...

Girafa îmi aruncă o privire atît de încruntată şi atît de dispreţuitoare, încît... ah, copii, prefer să scurtez povestea decît să vă istorisesc ce am simţit!

Mă ridicai în aceeaşi clipă, smulsei cuţitul şi din lama lui desprinsei biletul, citindu—i cuprinsul cu glas tare:

„NU CITI PERGAMENTUL ADUS DE GIRAFĂ! IAR DACĂ TOTUŞI, ŞTIINDU—TE CURIOS, ÎL CITEŞTI — VEZI—ŢI DE TREABĂ. NU TE BĂGA UNDE NU—ŢI FIERBE OALA. E SPRE BINELE TĂU.
OMUL CU DOI OCHI, CU NAS ŞI CU GURĂ".

Nici nu terminai, că ochii mi se împăienjeniră şi scăpai biletul din mînă. Mă prăbuşii din nou în fotoliu şi, galben la faţă ca un cer desenat de un băieţel căruia îi lipseşte culoarea albastră, murmurai îngrozit:
—Ce ciudăţenie! De necrezut! Ce—o conţine pergamentul? In ce întîmplare nemaipomenită am intrat? Cine o fi omul cu doi ochi, cu nas şi cu gură? în viaţa mea nu am mai întîlnit un asemenea om... De ce să nu citesc pergamentul? Şi dacă îl citesc, de ce treabă să—mi văd?

La atîtea întrebări deodată nu fusesem nevoit să răspund nicicînd. La şcoală, după cîte îmi aminteam, nu răspundeam decît la prima întrebare. îmi punea învăţătorul prima întrebare: „Ai învăţat?" „Da!" răspundeam. Nenorocirea făcea însă că nu—mi dădea notă numai pentru atît şi—mi punea şi a doua întrebare: „Cît fac şapte şi cu unu?" Nu mai răspundeam. Prea multe întrebări mă zăpăceau...

De data aceasta mă scoase girata din încurcătură:
—Citeşte pergamentul. Numai el te poate lămuri. Eu te las singur...

Şi, întinzîndu—mi pentru a doua oară pergamentul găsit în sticla pescuită în mare, girafa plecă. Unde? Nu ştiam şi poate că nu aveam să ştiu niciodată — ceea ce, vă rog să fiţi cinstiţi, dă şi mai mult farmec acestei poveşti neobişnuite.

Iată cuprinsul pergamentului:

„S.O.S.! Salvaţi un băiat dintr—o mare nenorocire! Vă scriu eu, zebra. Fiind îmbrăcată în pijama, mi—e ruşine să ies în lume; de aceea recurg la acest mijloc: vă scriu şi pun scrisoarea într—o sticlă pe care o arunc în mare...

S.O.S.! Salvaţi un băiat dintr—o mare nenorocire! Băiatului i s—a furat o avere. I s—au furat cei şapte ani de—acasă. Hoţul a fost atît de dibaci, încît băiatul nici nu—şi dă seama că a fost prădat.

S.O.S.! Găsiţi băiatul şi salvaţi—l! Găsiţi răufăcătorul şi pedepsiţi—l!...
Zebra"

Stimaţi copii, simt că trebuie să vă dau cîteva lămuriri. Fără ele nu veţi înţelege ce gîndeam în clipele cînd citeam pergamentul.

Prima lămurire: n—am fost niciodată detectiv, nu sînt, şi dacă mă las de scris poveşti, îmi aleg oricare altă meserie în afară de cea de detectiv. Nu—i în firea mea să caut cu după urme de paşi, să—mi lipesc barbă care să—mi cadă tocmai în momentul în care mă prezint: „Sînt un bătrîn de 95 de ani și nu mi—am mai tuns barba de cinci ani și șase luni..."

Nu—i în firea mea să fumez din pipă, să—mi chem cîinele şi, dîndu—i să miroasă o mănuşă, să—i spun: „Du—te şi prinde hoţul, că eu te aştept aici..." Toate astea, şi multe altele, nu—s în firea mea.

A doua lămurire: vă iubesc din toată inima, copii! Cînd aud că unul dintre voi e bolnav, sau face mofturi sau înjură, mă doare şi mă necăjesc de parcă eu însumi aş fi bolnav, aş fi mofturos sau aş înjura. Am eu alte păcate, dar oricînd mi—aş da viaţa pentru un copil, oricine ar fi el şi de oriunde ar fi. Pe cuvîntul meu de onoare!

Dacă aşa stau lucrurile, pot eu oare să nu sar în ajutorul unui băiat aflat în nenorocire?

Iată acum ce gîndeam în clipele în care citeam pergamentul:

„Pe băiat trebuie să—l ajut. Cei şapte ani de acasă, are dreptate zebra, sînt o avere... O să—l ajut, însă trebuie să prind hoţul. Dar, aici e aici: ca să prind hoţul trebuie să mă fac detectiv. Şi invers: dacă nu mă fac detectiv, nu pot să prind hoţul. Şi dacă nu pot să prind hoţul, nu pot să—l ajut pe băiat... Las la o parte faptul că „omul cu doi ochi, cu nas şi cu gură" m—a ameninţat că dacă încerc ceva, va fi vai şi amar de mine. Las la o parte că, dacă îmi amintesc, iar încep să tremur... Ce—i de tăcut?"

Firul încîlcit al acestor gînduri îl curmă soneria telefonului.

—Alo, cine-i? Adică, nu! nu mai răspund nici unui hipopotam, nici unui pinguin, nici unui arici, nici unui crocodil. Dacă eşti un om ca toţi oamenii, vorbesc, dacă nu...

Şi auzii de la celălalt capăt al firului:

-Sînt un cal ca toţi caii, dar te rog, ascultă-mă, nu închide... Sînt calul de la căruţa cu siloane... Nu se poate să nu mă mai ţii minte!

-Da, te ţin minte. Şi ce doreşti?

-Sînt pe strada Ixygreczet... Îţi vorbesc de la un telefon sură de indignat. Stăteam liniştit, muncindu—mă să fac socoteala sifoanelor vîndute, cînd, deodată, trecu pe lîngă mine un băieţel şi, fără ca măcar să mă fi uitat la el, aruncă în mine cu o piatră, apoi o luă la fugă... Cred că—i lipsesc cei şapte ani de acasă...

Tresării.

—Ce spui că—i lipsesc? ţipai în receptor.

—Cei şapte... Dar aici convorbirea se întrerupse. Bătui grăbit în furcă, strigai de cîteva ori „alo!" — zadarnic. Telefonul rămase mut.

De ce se întrerupsese convorbirea ? Avem să aflu o clipă mai tîrziu, cînd alt cuţit, cu altă filă străpunsă de lamă, trecu pe lîngă urechea mea şi se înfipse în duşumea.

Acelaşi scris si aceleaşi pete de cerneală:

„ȚI—AM SPUS SĂ NU TE BAGI UNDE NU—ȚI FIERBE OALA. EU ȚI—AM TĂIAT FIRUL TELEFONULUI

OMUL CU DOI OCHI, CU NAS ŞI CU GURĂ".

—Ah, mizerabile... scrîşnii, rupînd hîrtia. Nu pun eu mina pe tine? Şi ce dacă ai doi ochi, un nas şi o gură? Crezi că mi—e frică ? (Adevărul este că încă îmi era puţină frică — şi cînd spun „puţină", spun cam puțin!)

Nu era însă timp de pierdut. Firul neobişnuitei mele întîmplări începea să se desfăşoare spre strada

Ixygreczet. Nu încăpea nici o îndoială că pe acolo trecuse băiatul căruia i se furaseră cei şapte ani de acasă. N—aş fi vrut să mă fac detectiv, dar nu se mai putea.

Din clipa aceea începusem să fiu!

Cum să mă deghizez ca să nu mă recunoască nimeni? Nu—mi trebui mult ca să găsesc. Mă deghizai în scriitor pentru copii... îmi îmbrăcai haina, îmi aşezai ochelarii pe nas, luai la subsuoară servieta, în servietă băgai dicţionarul deschis ia litera „c" („cei şapte ani de acasă = bună creştere") şi... înainte! Direcţia: strada Ixygreczet! Cu toată viteza!

...Strada Ixygreczet mi se păru de la început foarte ciudată, copii. Nu cred ca voi să fi întîlnit o stradă atît de ciudată. Dar s—o luăm pe rînd...

Trotuarul!...

La prima vedere, trotuarul semăna cu toate trotuarele. Dacă te uitai însă mai bine — şi eu m—am uitat mai bine — nu mai semăna. Cu cărbune, cu cretă, cu cărămidă, ba chiar cu un deget muiat în păcură, trotuarul era în întregime pictat. Nici nu ştiai pe unde să calci. Păşeai greşit, intrai într—un cerc de turcă. Cu alt pas, căleai pe capul unui băieţel desenat cu cretă, încă un pas, nimereai în pătratele unui şotron...

Pomii de pe marginea străzii!...

Nici la prima vedere, nici la a doua, nu arătau a pomi. Puteai crede despre ei orice, chiar şi nişte lucruri care nu le făceau cinste... în primul rînd, şi cel mai ruşinos, puteai crede despre ei că nu sînt pomi. Orice altceva: cîini cu coada tăiată, pisici date afară în ploaie... orice altceva, numai pomi nu. Frunzele fuseseră rupte cu pietre, tulpinile fuseseră înjunghiate cu briceagul, crengile prefăcute în arcuri, săbii şi ghioage...

Pereţii caselor!...

Spre deosebire de trotuare, pe pereţii caselor nu se alia desenat nimic. Nici n—ar fi încăput vreun desen, de tare ce erau scrişi. Scrişi de sus pînă jos şi de jos pînă sus, scrişi de la dreapta la stînga şi de la stînga la dreapta! Mai strîmb decît pe toate tablele din clase. Mai multe nume decît în cartea de telefoane. Mai multe greşeli de gramatică decît în toate caietele băiatului vecinului meu,

GICU + NICU ESTE OBRAZNICI, sau LENUŢA PROSTUTA MERGE CU CĂRUŢA, sau TEAM CĂUTAT BĂ SANDULE UNDE EŞTI BĂ SANDULE...

Geamurile caselor!...

Se puteau vedea şi cîteva geamuri. Celelalte nu se mai puteau vedea...

Numerele caselor!...

Se puteau vedea şi cîteva tăbliţe cu numere. Una o văzui chiar eu, legată de coada unui cîine care alerga schelălăind. Tăbliţa purta numărul 12.

Gardurile! Porţile! Curţile!...

Dar mai bine, mult mai bine să mă opresc aici...

Hm! Ce spuneţi? Ciudată stradă, strada asta Ixygreczet!

Desigur, aici şi nu în altă parte trebuia căutat băiatul căruia i se furaseră cei şapte ani de acasă. Aici şi nu pe altă stradă locuia băiatul căruia i se întîmplase o nenorocire atît de groaznică. Strada însă era mare. La ce număr şedea? în care apartament?

Calul de la căruţa cu sifoane plecase. O fi ştiind el mai mult decît îmi spusese? Se putea, dar nu credeam. Să nu uităm totuşi că era un biet cal!

„Voi alia!" — mă încurajai singur. „Răbdare şi tutun — asta—i ceea ce îmi trebuie!" Şi pentru că lipseau amîndouă, intrai într—un debit şi cerui:

—Vă rog să—mi daţi răbdare şi tutun...

—Răbdare nu mai avem, dar tutun de care să fie?

—Şi cînd veţi avea răbdare? insistai, după ce cumpăra! tutunul.

—Cînd ne vom muta de pe strada asta... Acum sîntem nerăbdători să vină seara mai repede şi să tragem obloanele...

—De ce?

—Eh, oftă debitantul... e o întreagă poveste. Pe strada asta se petrec lucruri ciudate. Nu—i de loc plăcut să locuieşti aici... Uite, să—ţi spună şi cîinele meu...

De sub tejghea apăru un cîine lăţos şi cam jigărit.

—Da, spuse şi el cu un glas spart, dogit: nu—i de loc plăcut să locuieşti aici...

Apariţia cîinelui mă făcu să mă retrag mai spre uşă.

—Nu—ţi fie teamă, nu muşc... mă observă cîinele. Şi, de după tejghea, adăugă: dar tare aş mai muşca eu pe cineva pe cineva anume ...Eh, cînd eram cîine de vînătoare...

Debitantul se aplecă spre urechea mea şi—mi şopti:

—Nu crede chiar tot ce—ţi spune. A fost cîine ele vînătoare şi, ca toţi vînătorii, cam scorneşte. încolo e cumsecade şi mă ajută mult. Pe strada asta e greu fără un prieten...

—Dar ce se întîmplă, mă rog, pe strada asta ? devenii din ce în ce mai curios.

—Multe...

—De pildă?

—De pildă?!... Deseori intră în prăvălie un băiat de pe strada asta. Trînteşte banii pe tejghea şi cere fără „te rog", fără „fii bun": „Dă—mi o revistă!" Băiatului ăsta, cred eu, îi lipsesc cei şapte ani de acasă...

—Poate că nu—i lipsesc, îndrăznii, poate că [i s—au furat. Nu ţi s—a plîns nici o dată?

—Nu.

—Şi alt exemplu? căutai să—l mai trag de limbă, ca un adevărat detectiv ce începusem să fiu.

Debitantul nu stătu mult pe gînduri:

—... Şi mai intră în prăvălie un bărbat, un bărbat în toată firea... Un bărbat ca oricare altul, cu doi ochi, cu nas, cu gură...

—Cum spui? sării de la locul meu. Cu doi ochi, cu nas, cu gură?

—Da, de ce te miri?

(Ah, copii, ştiam eu de ce mă miram, dar puteam oare să—i dezvălui întreg secretul?)

—... Bărbatul acesta, continuă debitantul, e făcut parcă numai din miere şi zahăr. Spre deosebire de băiat, lui nu numai că nu—i lipseşte nici un an, dar parcă ar avea şapte zeci şi şapte de ani de acasă. Zîmbeşte tot timpul, mă salută aplecîndu—se pînă la pămînt, mă întreabă de sănătate, dar...

—Dar?

—Dar ia socoteală, după ce cumpără ce are de cumpărat, mă trage pe sfoară. Mă fură din ochi. Azi un leu, mîine doi, se adună... Mă fură şi nu—mi dau seama decît după ce a plecat. Mă fură în timp ce—mi zîmbeşte şi mă întreabă de sănătate, mă fură cînd mi se adresează cu mare politeţe şi mă salută pînă la pămînt... Poate că nu mă crezi. Uite, să—ţi spună şi cîinele meu...

Nu mai voiam însă să dau cu ochii de cîine. Cine ştie dacă n—am fi început o lungă poveste de vînătoare — si vreţi să cunoaşteţi adevărul, copii? Sînt sătul de poveştile mele!...

Mulţumii debitantului pentru că îşi pierduse atîta vreme cu mine, salutai şi plecai.

Ce reuşisem să descurc pînă atunci din firul cercetărilor mele? Nu prea multe, totuşi reuşisem ceva... Unu: aflasem că băieţelul căruia i se furaseră cei şapte ani de acasă locuia pe strada Ixygreczet. Doi: bănuiam că nici hoţul nu putea locui decît tot prin apropiere; poate că tot pe strada Ixygreczet. Trei (şi cel mai important): mă lămurisem pentru ce are nevoie un hoţ să fure cei şapte ani de acasă ai unui băieţel. Zîmbind tot timpul, salutînd aplecat pînă la pămînt, întrebînd de sănătate, poţi fura pe mulţi fără ca aceştia să bage de seamă că—i furi.

Mă lămurisem, mă lămurisem îndeajuns pentru ce avea nevoie un hoţ să fie politicos, pentru ce avea nevoie de cei şapte ani de acasă ai un băieţel. Eram atît de bucuros, încît nu mă putui stăpîni şi strigai din toată inima:

—Uraaa!!

Greşeală de neiertat, copii... Căci o dată cu ultimul „a" de la veselul meu strigăt, auzii şi un zbîrnîit care nu prevestea nimic bun. Lama unui al treilea cuţit făcu să vibreze aerul şi se înfipse în trunchiul pomului de care mă rezemasem ca să deapăn firul cercetărilor mele de pînă atunci.

Şi aşa cum vă aşteptaţi, lama celui de al treilea cuţit străbătea un al treilea bilet, iar eu îl desprinsei şi—l citii. Acum nu—mi mai era frică. Nu mai eram galben la faţă şi nu mai tremuram. Nici eu n—aş fi putut să vă spun cum se petrecuse miracolul, pentru că deodată începusem să semăn cu viteazul meu bunic, primul (şi pînă azi ultimul) din familia mea care s—a urcat pe un cal şi, închipuiţi—vă, calul nu

era de lemn!

Plin de curaj, despăturii şi cel de al treilea bilet. Uimire: de astă dată, nu mai scria nimic! Nici măcar un punct. Nici măcar o virgulă. Ce putea însemna asta? Ce pericol groaznic mă aştepta? O foaie de hîrtie goală... Brrr! Înspăimîntător...

Începui să păşesc cu mai multă băgare de semă. Un ceas din apropiere bătu ora douăsprezece. „încotro s—o apuc? Ce să fac? Cum să mă apropii de sfîrşitul acestei poveşti neobişnuite?"

—Pot să te ajut cu ceva? auzii în spatele meu o voce cunoscută. Era girafa.

—O, ce bucurie să te revăd atît de curînd! îi zisei. Ai plecat atît de neaşteptat, m—ai lăsat singur într—o clipă atît de grea...

—Aveam o bănuială, îmi spuse girafa. Ţii minte, cînd eram la tine, un cuţit aruncat nu se ştie de cine îţi adusese un bilet cu o ameninţare iscălită „Omul cu doi ochi, cu nas şi cu gură..."

—Oho, să fii sănătoasă, de atunci am primit vizita a încă două cuţite!

—Ştiu...

—Stii? o privii neîncrezător. De unde? M—ai urmărit?

—Nu.

„Atunci?" — o întrebai din ochi.

Girafa îmi dădu să înţeleg că nu—mi putea spune în locul acela, unde discuţia noastră putea fi lesne auzită de oricare nepoftit, şi—mi făcu semn s—o urmez. Intrarăm într—o curte, pe urmă într—o grădină, şi în faţa noastră se ivi o magazie dărăpănată. Girafa bătu în uşa magaziei. Ne deschise o pisică chioară şi bătrînă, care, din prima clipă, îmi făcu o impresie foarte proastă. Mă aşezai pe un butuc. Girafa luă loc într—un fotoliu vechi şi stricat, pregătindu—se să—mi povestească. O oprii, arătînd spre pisică. N—aş fi vrut să tragă cu urechea.

—Nici o grijă, pisica e surdă... Şi iată ce aflai de la girafă:

—Am plecat atît de grăbită de la tine pentru că aveam o bănuială. Cuţitul aruncat îmi părea cunoscut. Mîncasem o dată într—un restaurant: în restaurantul din capul străzii Ixygreczet. Forma cuţitelor îmi rămăsese în minte. Era la fel ca a aceluia care s—a înfipt în duşumea. Am plecat să mă conving. Ei bine, cuţitul vine din acest restaurant...

—Dar de unde ştii că am avut de a face cu încă două cuţite?

—Foarte simplu. Din restaurant lipsesc trei cuţite. Am auzit pe unul de aclo ţipînd: „Mereu dispar tacîmurile. De azi dimineaţă, trei cuţite lipsesc!"

—Uluitor! Uluitor! De trei ori uluitor! strigai atît de tare, încît pisica cea surdă îşi băgă labele în urechi, sforăind supărată:

—Ce gălăgie, domnule, ce gălăgie!

Ceea ce a avut drept urmare ca părerea mea proastă despre stăpîna magaziei să se întărească. Şi mirosul meu de detectiv, copii, nu mă înşela. O să vedeţi mai departe că nu mă înşela...

—Iar acum ce ai de gînd să Iaci? mă întrebă girafa.

—Mi—e cam foame... E ora prînzului şi aş mînca ceva...

—Cum? Laşi totul baltă şi te duci să prînzeşti? se bucură deodată pisica, băgîndu—se în vorbă. Dîndu—şi însă seama că făcuse o boacănă, se corectă: N—am auzit nimic... Sînt o pisică surdă şi chioară care îmi duc zilele de azi pe mîine... Vai şi amar de păcatele mele!

—Da, las totul baltă... zisei mînios.

—Bine faci, bine faci, desi să stii că nu am auzit nimic. Sînt surdă ca o ciubotă...

Plecai întovărăşit de girafă. Afară îi şoptii:

—Am de gînd să mănînc la restaurantul din capătul străzii! Ixygreczet. Hoţul care a furat băieţelului cei şapte ani de acasă nu poate fi decît acolo.

—Sînt de aceeaşi părere, îmi strînse mîna girafa. Ai grijă. Fii prevăzător! Nu trebuie să te recunoască! Şi pentru asta, în primul rînd, schimbă—ţi înfăţişarea. În hainele astea de scriitor pentru copii, din păcate, unii au început să te recunoască...

Îi mulţumii pentru sfaturi, şi, cinci minute mai tîrziu, intra pe uşa restaurantului un măgar destul de bine îmbrăcat, cu nişte urechi de toată frumuseţea, ieşind din pălăria de paie ultima modă. Avea o haină largă, în pătrate, şi la gît îi atîrna o cravată subţirică, în picioare purta nişte copite de crep cu o tăietură elegantă. Pantalonii strîmţi şi scurţi lăsau să se vadă ciorapii dungaţi ca ai oricărui alt măgar

care bate ziulica întreagă bulevardul...

O pisică bătrînă şi chioară trecu în goană pe lîngă el, dar în clipa cînd vru să i—o ia înainte şi să intre în restaurant, cu un gest foarte elegant, măgarul îi azvîrli o copită, ridicînd—o în aer şi aruncînd—o apoi într—o gaură de canal, de unde nu mai ieşi niciodată.

Ei bine, stimaţi copii, măgarul nu era altul decît eu...

Hm! mă gîndesc cum m—aş fi supărat dacă cineva, oricine, chiar cel mai bun prieten, m—ar fi făcut măgar. Dar aşa, şi cînd mă făcusem eu însumi, cu mîna mea, mă simţeam bine, de parcă de cînd mă ştiam tot măgar fusesem...

Mă aşezai la o masă şi chemai ospătarul. După o jumătate de oră, veni... Şi cînd veni, avui cea mai extraordinară surpriză a acestei întîmplări de necrezut. Privindu—i faţa, băgai de seamă că are... da, copii, aţi ghicit!... are doi ochi, un nas şi o gură! El era deci „Omul cu doi ochi, cu nas şi gură". El îl furase pe băieţel de cei şapte ani de acasă!

„Omul cu doi ochi, cu nas şi gură" se aplecă atît de tare înaintea mea, încît se lovi cu fruntea de masă. Din pricina loviturii puternice, masa se alese cu un cucui care ieşi, ridicînd în sus faţa de masă şi vărsînd solniţa...

—Vă salut, domnule măgar, respectele mele! E o plăcere să vă pot servi. în ultima vreme vin din ce în ce mai puţini măgari pe la noi. Măgarul nu mai e azi preţuit... Şi ca să—mi arate cît de tare îl mişca vizita mea, picură o lacrimă în borcănaşul cu muştar. Cu ce să vă servesc?

Nu—l mai lăsai să continue. îmi smulsei urechile, îmi dezbrăcai hainele, îmi descălţai copitele de măgar şi îi strigai:

—Sus mîinile! Nici o mişcare! Eşti „Omul cu doi ochi, cu nas şi gură"! Eşti cel care a turat unui băieţel cei şapte ani de acasă! în numele tuturor copiilor care ţin la cei şapte ani de acasă — te arestez!

Îi băgai un şervet în gură, îi legai mîinile cu cravata de la costumul de măgar şi începui să—l scotocesc prin buzunare. Găsii un creion cu vîrtul rupt (desigur că din cauza asta nu mai putuse să—mi scrie nimic pe ultimul bileţel...), o fotografie a pisicii bătrîne şi chioare (deci nu mă înşelasem: pisica era prietena lui...), alte multe fleacuri şi, în sfirşit, o pungă atît de străvezie, încît puţini ar fi putut—o observa, dacă nu chiar nimeni. Pe pungă scria cu litere si mai străvezii:

„CEI ŞAPTE ANI DE ACASĂ AI BĂIEŢELULUI DE PE STRADA IXYGRECZET, NUMĂRUL 12."

Nu mai aveam de ce să—mi pierd timpul acolo. În jurul hoţului se strînsese multă lume. Avea cine să se răfuiască cu el.

Alergai pe strada Ixyreczet. Dar unde era Nr. 12? Tăbliţa cu acest număr o văzusem, cîteva ore mai înainte, atîrnată de coada unui cîine. Cum să—l găsesc pe băieţel, dacă nu ştiu unde locuieşte?

Ah, copii, tocmai acuma, tocmai acuma cînd ţineam în mînă punga străvezie să mă împotmolesc?

Voi intra pe rînd
în fiecare casă. Voi afla pînă la urmă. Îmi voi duce treaba la bun sfîrşit!

Sunai la prima uşă. Îmi deschise un băieţel care—mi dădu bună—ziua şi care apoi mă întrebă cît se poate de politicos ce caut. Nu putea fi el cel căruia i se furaseră cei şapte ani de acasă.

—Iartă—mă, băietele, am greşit adresa. Te—am deranjat degeaba.

La casa următoare, după ce trăsei de sfoara unui clopoţel aproape un sfert de ceas, apăru prin ferestruica uşii ciuful colorat în galben, verde şi portocaliu al unui papagal.

—Nu—i nimeni acasă!

—Nu cumva stă aici un băieţel?

—Nu—i nimeni acasă!

—Am înţeles... eu caut însă un băieţel...

—Nu—i nimeni acasă!

—Da... ştiu... totuşi mă interesează...

—Nu—i nimeni acasă! o ţinea într—una papagalul, despre care mă lămurii că nu ştie să spună decît aceste cuvinte. Şi pentru că nu ştia decît aceste cuvinte şi nu—mi putea răspunde, îndrăznii:

—Of! tare mai eşti prostuţ!

—Te rog, te rog! mă puse la punct papagalul şi închise ferestruica. Depărtîndu—mă, îl mai auzii bombănind: Ce oameni! le spui de cinci ori că nu—i nimeni acasă şi tot te bat la cap...

La a treia si a patra casă nu deschise nimeni. La a cincea, găsii o tăbliţă cu:

„BATEŢI ÎN POARTĂ. CÎINE RĂU."

Bătui. Mă întîmpină un căţeluş alb, mic cît un bulgăre de zăpadă. Aflai cu greutate de la el că nici acolo nu locuia vreun băieţel. Tot el îmi mai spuse:

—Poate că văzîndu—mă, vă miră anunţul „Bateţi în poartă. Cîine rău". Să ştiţi că sînt foarte rău. Am spart pînă acum o ceşcuţă si o farfurioară si aseară n—am vrut să mănînc...

A şasea casă. Cum deschisei poarta, căzui într—o gaură de canal. Ieşii cu chiu cu vai şi asta n—ar fi fost nimic, dacă nu mi se vărsa în cap un coş cu roşii pentru bulion, şi poate că nici asta n—ar fi fost nimic dacă, păşind pe prima treaptă a casei, nu mi—ar fi îngălbenit faţa un ou aruncat nu ştiu de unde. în sfîrşit, aş fi uitat şi canalul, şi roşiile, şi oul, dacă la fereastră n—ar fi apărut un băieţel care mă strigă:

—Psst, psst! Uită—te în sus...

Mă uitai, şi în clipa aceea băieţelul îmi trase un bobîrnac în nas.

—Ha, ha, rîse apoi de mine. îmi răspunse la bună—ziua cu „am luat notă", îmi zări părul (cam rar, de ce aş ascunde!) şi—mi strigă: „Atenţie, nene, îţi creşte pielea peste păr!" şi încheie cu „Ce cauţi aici, bă?"

Casa n—avea număr, pe băieţel nu—l întrebasem încă nimic, dar eram convins, convins cum sînt acuma, că povestea asta neobişnuită se apropia de sfîrşit, că aveam în faţă pe cel căruia i se furaseră cei şapte ani de acasă. Sărmanul, în ce hal ajunsese! Obraznic, murdar, necuviincios, răzgîiat... Merita să—l vedeţi, copii, deşi sînt sigur că v—aţi fi amărît şi voi ca şi mine. Oh, sărmanul!

Nu mai aşteptai. Scosei din buzunar punga străvezie şi i—o aruncai. Prinzînd—o, dintr—o dată deveni altul, întîi începu să zîmbească. Pe urmă se scuză că încă nu—mi oferise un scaun, îmi spuse cum îl cheamă şi mă întrebă dacă nu vreau un pahar cu apă rece de la gheaţă. îmi povesti apoi o mulţime de lucruri, după care îmi mai spuse că îi pare rău că nu mai poate sta de vorbă cu mine, dar are treabă. Vrea să cureţe pereţii casei şi trotuarul...

—Nu—i nimic, băietele, nu—i nimic... Vezi—ţi de treabă. O să mai vin altă dată să te văd... La revedere!

Nu—i spusei nimic despre toate cîte le făcusem pentru el. Aşa—s eu, copii: sînt mulţumit nu cînd

mi se mulţumeşte pentru ceva, ci cînd mă simt bine.

Şi mă simţeam bine!

Atît de bine, încît îmi înfundai mîinile în buzunare şi începui să fluier.

... Şi poate că aş mai fluiera şi acum dacă unul dintre voi nu mă întreba:

—Fluieri, eşti vesel, dar pe noi ne laşi să ne batem capul, de ce i—ai spus acestei poveşti „Albă ca Zăpada şi cei şapte ani de acasă?". N—a fost vorba de nici o Albă ca Zăpada...

Asta mă supără:

—Păi, bine, frăţioare, ce—ţi veni tocmai acum să—mi pui întrebări? De ce nu m—ai întrebat de la început cum de ştie zebra să scrie şi girafa să citească, de cînd dă calul telefoane şi cîinii vorbesc? Acum poţi să întrebi ce vrei, e prea tîrziu. E trecut de miezul nopţii şi—s tare obosit. Totuşi, pentru că te iubesc, o să—ţi spun secretul: în povestea asta nu apare nici o fetiţă. Las' ca măcar în titlu să fie una. Astfel, fetiţele ar putea să creadă că povestea e numai pentru băieţi.

Şi cu asta — basta!

Nu mai vreau să aud de girafe şi elefanţi, de arici şi vulpi, de zebre şi cai, nu vreau să mai aud de ei, niciodată...

... sau cel puţin pînă mîine seară, cînd scriu altă poveste.

POVESTE DE PE STRADA NOASTRĂ

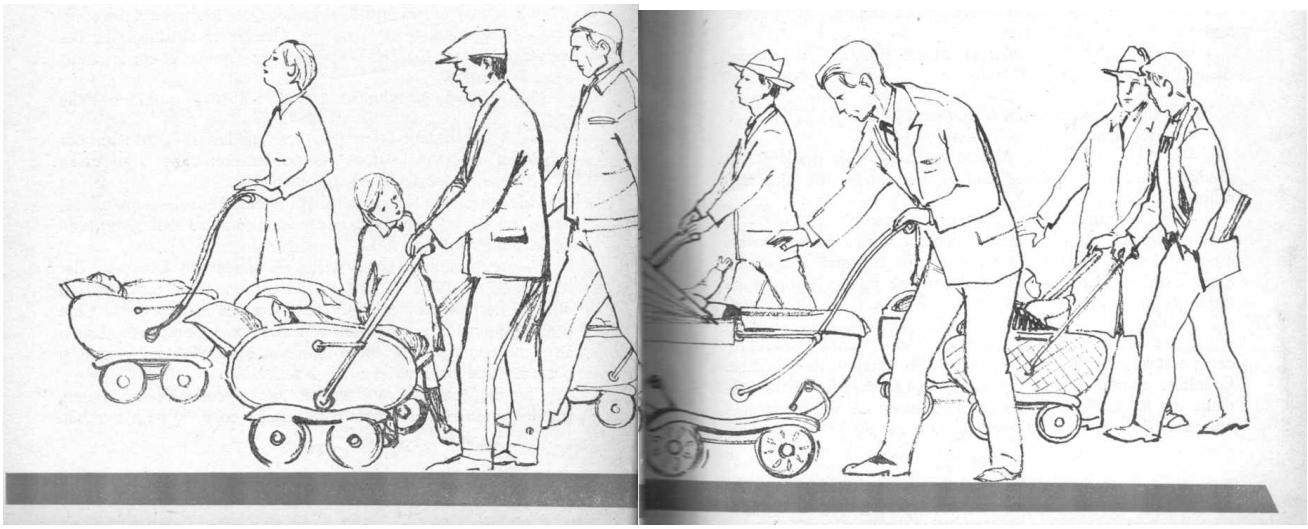

Toate pe lumea asta au cîte o poveste.

De ce n—ar avea şi grădiniţa de copii de pe strada noastră? Ba are!

Daţi—mi voie să vi—o spun...

A fost odată... Adică, nu! Nu pot să încep povestea grădiniţei de copii de pe strada noastră, atîta vreme cît voi nu ştiţi nimic despre strada noastră.

La numărul 5 stă un strungar.

Vecin cu strungarul, la numărul 7 — un mecanic de locomotivă.

La numărul 18 — un fochist (dar de la altă locomotivă).

La numărul 4 stă un inginer (care a fost pînă acum doi—trei ani zidar), iar la numărul 25 — un zidar (care învaţă ca să devină, peste doi—trei ani, inginer).

La numărul 1 stau eu (care scriu poveşti).

Peste drum, la numărul 2 — un tipograf (care tipăreşte poveştile). (Desenatorul s—a mutat pe altă stradă — şi—i pare rău.)

La numărut 17 stă o cîntăreaţă (care a fost înainte ţesătoare), un compozitor (care înainte a fost tot compozitor) şi un meşter—brutar care le ascultă cîntecele, îi aplaudă şi coace o pîine atît de gustoasă, încît un bătrîn (de pe strada vecină), de cîte ori îl întîlneşte, se opreşte să—i strîngă mîna.

Grădiniţa cea nouă de copii e în capătul străzi, la numărul 36.

Povestea ei începe aşa:

A fost odată... adică, nu! Nu pot să încep povestea grădiniţei noastre de copii, atîta vreme cît voi nu ştiţi nimic despre copiii noştri. Pentru că e limpede, întîi au fost copiii şi pe urmă grădiniţa.

Cu cîţiva ani în urmă, strungarul de la numărul 5 a spus:

—Acum sînt tînăr şi nu mă gîndesc la bătrîneţe, dar bătrîneţea o să vină şi fără s—o poftesc eu. Cine o să—mi ia atunci locul la strung?

Inginerul de la numărul 4 şi zidarul de la numărul 26 au spus **:**

—Acum sîntem tineri şi nu ne gîndim la bătrîneţe, dar bătrîneţea o să vină şi fără s—o poftim noi. Cine o să înalţe atunci case, şi fabrici, şi şcoli, şi teatre ?

Mecanicul de la numărul 7, fochistul de la numărul 18, tipograful de la numărul 2, cîntăreaţă, compozitorul şi brutarul de la numărul 17 au spus:

—Acum sîntem tineri şi nu ne gîndim la bătrîneţe, dar bătrîneţea o să vină şi fără s—o poftim noi. Cine o să conducă atunci locomotivele? Şi cine o să tipărească ziare şi cărţi? Cine o să compună cîntece şi cine o să le cînte pe scenă ? Cine o să coacă pîine, şi o să coasă haine, şi o să piloteze avioane, şi o să vindece bolnavi, şi o să picteze?...

Iar eu, auzindu—i, am alergat într—un suflet la un prieten, maistru la fabrica de cărucioare pentru copii, şi l—am întrebat:

—Cum merge treaba?

—Bine.
—Vezi să meargă mereu aşa. Nu peste multă vreme o să avem nevoie de o mulţime de cărucioare pe strada noastră.

Şi am avut dreptate.

N—a trecut multă vreme şi au început să apară pe strada noastră cărucioarele. În ele se plimbau viitorii strungari şi ingineri, şi zidari şi compozitori, şi brutari şi tipografi, şi aviatori şi doctori, şi pictori... Deocamdată nu li se vedeau decît nasurile ieşind de sub plăpumioară, dar, toţi care se întîlneau cu cărucioarele pe strada noastră, se dădeau la o parte să le facă loc.

Pe urmă, copiii n—au mai avut nevoie de cărucioare. Au învăţat să meargă. încălţaţi cu primele ghete, tropăiau pe strada noa stră viitorii pictori, şi doctori, şi aviatori, şi tipografi, şi brutari, şi compozitori, şi zidari, şi ingineri, şi strungari... Deocamdată nu ştiau să spună decît cîteva cuvinte, dar toţi cei care se întîlneau cu ei pe strada noastră îi întrebau cum îi cheamă, ai cui sînt şi le urau să crească mari şi sănătoşi. Iar ei, în privinţa asta, erau foarte ascultători: copăcel, copăcel, creşteau mari şi sănătoşi!...
—Asta—i bine, a spus strungarul de la numărul 5, e bine, dar nu—i destul. Uite, fetiţa mea are patru ani şi nu ştie nici o poezie!

—E bine, a spus şi inginerul de la numărul 4, dar gemenii mei care au cîte patru ani şi jumătate aşteaptă încă să—i încalţe şi să—i îmbrace mămica!
—E bine, au spus mecanicul de la numărul 7 şi compozitorul de la numărul 17, dar băiatul şi fetiţa noastră, deşi n—a împlinit încă nici unul cinci ani, au udat cincizeci de batiste plîngînd pentru orice fleac!
—E bine, au spus fochistul de la numărul 18, zidarul de la numărul 25, cîntăreaţa şi tipograful de la numărul 2, şi"brutarul de la numărul 17 — e bine dar nu e destul. Copiii noştri, de la cel mai mic (care n—a împlinit încă patru ani) şi pînă la cel mai mai mare (care i—a împlinit), nu mănîncă singuri, nu se spală totdeauna, nu ştiu să cînte...

Iar eu, auzindu—i, am alergat într—un suflet la alt prieten, deputatul nostru, şi l—am întrebat:
—Ce e de făcut?
—E un loc mare şi gol Ia numărul 36...
—O să facem pe el o grădină.
—Grădini avem. Mai bine să facem pe el o grădiniţă. O grădiniţă pentru copii. Dacă daţi şi voi o mînă de ajutor, o ridicăm repede.
—Dăm, sigur că dăm. Doar e pentru copiii noştri!
—Atunci... asta—i de făcut. Inginerul vostru de la numărul 4 poate ajuta la planuri, zidarul vostru de la numărul 25 poate ajuta la zidărie, iar voi, toţi ceilalţi, ştiţi să mînuiţi o lopată, să împingeţi o roabă...
—Ştim!

Şi iar am avut dreptate. Am ştiut chiar foarte bine. Treceţi pe strada noastră şi, la numărul 36, uitaţi—vă la grădiniţă. Grădiniţa noastră, dacă vreţi să ştiţi, e cea mai frumoasă grădiniţă din lume. Poate că nu credeţi şi poate că nici măcar nu—i adevărat, dar dacă ne întrebaţi pe noi, cei de pe strada noastră, n—o să primiţi alt răspuns. Noi aşa o vedem. Şi cine doreşte s—o vadă la fel, să se mute pe strada noastră. Şi să înveţe la grădiniţa noastră. Să înveţe poezii şi cîntece, să se îmbrace, să le încalţe, să mănînce, să se spele singur... să înveţe o mie şi una de lucruri, pe care nu se poate să nu le ştie viitorii strungari, şi ingineri, şi zidari, şi compozitori, şi brutari, şi tipografi, şi doctori, şi pictori...

... şi povestitori, mai adaug eu, pentru că sînt multe, tare multe de povestit.

POVESTE DE IARNĂ

Poveştile de iarnă sînt albe, au obrajii înroşiţi de ger şi, fireşte, vin cu săniuţa. Aduc cu ele clinchet de zurgălăi şi umplu odaia cu parfumul dulce al ceaiului de tei. Se aşază apoi pe un scăunel, la gura sobei, şi aşteaptă să le ospătezi cu mere coapte...

Am aşteptat şi eu, copii, într—o zi o asemenea poveste. Mi—am turtit nasul de geam, pîndind—o s—o văd cînd vine. Voiam să—i deschid eu însumi uşa, s—o ajut să—şi scoată şoşonii, să—i scutur zăpada de pe palton, şi să—i frec cu palmele, urechile îngheţate. Ascunsesem în ceainic un greiere care să ţiuie şi să—mi dea de veste cînd o fierbe apa; pregătisem vestita mea ceaşcă din porţelanul căreia un bătrîn şi înţelept chinez mă sfătuia de fiecare dată cum să potrivesc ceaiul şi zahărul; aşezasem un scăunel la gura sobei... dar povestea de iarnă, albă, cu obrajii înroşiţi de ger, care, fireşte, vine cu săniuţa, se lăsa aşteptată.

Privind pe geam, vedeam, însă, cum în curte un băietei se juca făcînd bulgări de zăpadă, aruncîndu—i apoi ca pe nişte mingi albe. într—un timp făcu un bulgăre mai mare şi mai îndesat, dar, cînd vru să—l arunce, mama îl chemă la masă.

Băieţaşul îi spuse bulgărului: „Mă întorc îndată" — şi plecă.

Nu trecu mult şi ieşi în curte o fetiţă. Fetiţa se ducea la poartă să vadă dacă a venit poştaşul cu ziarele. Mergea încet, să nu alunece, şi se gîndea ce bine ar fi ca în cutiuţa de la poartă, printre ziare, să găsească un plic, iar în plic să fie o scrisoare pe care mama citind—o să strige veselă, aşa cum a mai strigat şi anul trecut, înainte de Anul Nou: „Tăticu' vine de Anul Nou acasă! Ne scrie că o să poată lipsi cîteva zile de pe şantier. O să—i facem cozonaci cu nucă şi o să—i cumpărăm mănuşi pe care o să i le atîrnăm în brad..."

Deodată însă bulgărele de zăpadă făcut de băieţel se răsti la fetiţă:

—Opreşte—te! Nu te las să mergi mai departe! Nici un pas înainte! Dacă încerci un singur pas, viu spre tine şi te umplu toată de zăpadă. îţi intru în păr, mă strecor pe sub gulerul paltonului, îţi închid ochii şi—ţi astup urechile!

Speriată, fetiţa se întoarse şi o luă la fugă spre casă. îmi părea rău de ea, mai ales că văzusem cum venise mai înainte poştaşul şi băgase în crăpătura cutiei de la poartă, alături de un ziar, şi un plic albastru.

După fetiţă ieşi în curte o bunicuţă. Bunicuţa primise pensia şi se ducea să cumpere pentru nepoţi o cutie cu plastilină şi una cu creioane colorate. Mergea încet, cu teamă să nu alunece, şi se gîndea că bine ar fi ca nepoţii să nu împrăştie plastilina prin toată casa şi să nu roadă creioanele în dinţi...

Deodată însă bulgărele de zăpadă făcut de băieţel se răsti la bunicuţă:

—Opreşte—te! Nu te las să mergi mai departe! Nici un pas înainte! Dacă încerci un singur pas, viu

spre tine şi te umplu toată.cu zăpadă. Îţi intru în păr, mă strecor pe sub gulerul paltonului, îţi închid ochii şi îţi astup urechile!

Speriată, bunicuţa se întoarse şi intră în casă. îmi pare rău, mai ales că şi la noi în casă trăieşte o bunicuţă şi ştiu cu cîtă nerăbdare aşteaptă să primească pensia, ca să cumpere pentru nepoţi plastilină şi creioane colorate, deşi se mai întîmplă ca după aceea să găsim creioanele roase în dinţi şi bucăţi de plastilină prin toată casa (chiar şi în pantofi, chiar şi pe botul pisicii!).

Apoi, intră în curte un geamgiu. El fusese chemat să înlocuiască un geam spart de vînt la fereastra camerei în care, seara, un mecanic foarte priceput învaţă ca să ajungă inginer şi mai priceput. Mergea încet, cu teamă să nu alunece, şi se gîndea că o să facă treabă bună pentru ca mecanicului tare priceput să nu—i fie frig şi să poată învăţa cum trebuie.

Deodată însă bulgărele de zăpadă făcut de băieţel se răsti la geamgiu:

—Opreşte—te! Nu te las să mergi mai departe! Nici un pas înainte! Dacă încerci un singur pas, viu spre tine şi te umplu tot cu zăpadă. Îţi intru în păr, mă strecor pe sub gulerul paltonului, îţi închid ochii, îţi astup urechile şi îţi sparg geamurile.

Geamgiul nu era sperios din fire şi puţin îi păsa dacă bulgărele o să nimerească în ei. Dar se gîndi la geamuri şi făcu calea întoarsă, spunîndu—şi că o să vină mîine. îmi părea rău, mai ales pentru că ştiam că mecanicul tare priceput o să trebuiască să înveţe încă o seară în camera cu geamul spart...

Cînd ieşi afară băieţelul care făcuse bulgărele, acesta îi spuse:

—Te—am aşteptat cum trebuie. Merit o răsplată pe măsura aşteptării!

Şi—i povesti băiatului ce făcuse. Acesta însă ştia totul de parcă n—ar fi plecat nici o clipă de lîngă bulgăre, de parcă nu s—ar fi mişcat de lingă el, ştia fiecare cuvînt pe care îl rostise bulgărele, de parcă l—ar fi rostit cu propriul lui glas.

Se poate oare să mi se fi părut mie că băieţelul fusese chemat la masă? Se poate oare ca el să fi rămas tot timpul în curte? Se poate oare ca glasul care amenințase pe fetiţă, pe bunicuţă şi pe geamgiu să fi fost al lui?

Mi—ar părea rău, mai ales pentru că am aşteptat atîta povestea de iarnă... şt iată cu ce m—am ales.

Greierele din ceainic tace. Bătrînul şi înţeleptul chinez a adormit. Focul s—a stins. Scăunelul din faţa sobei a început să semene cu un 4 nesuferit. M—am aşezat la masă, am luat creionul si am scris:

„Haideţi, copii, să facem ca toate poveştile de iarnă să fie albe, cu obrajii roşii de ger şi să vină cu săniuţa. Să aducă cu ele clinchet de zurgălăi şi să umple odaia cu parfumul dulce al ceaiului de tei. Să se aşeze apoi pe un scăunel la gura sobei şi să aştepte să le ospătez cu mere coapte!

URA! PUIUL DE ELEFANT MĂNÎNCĂ!

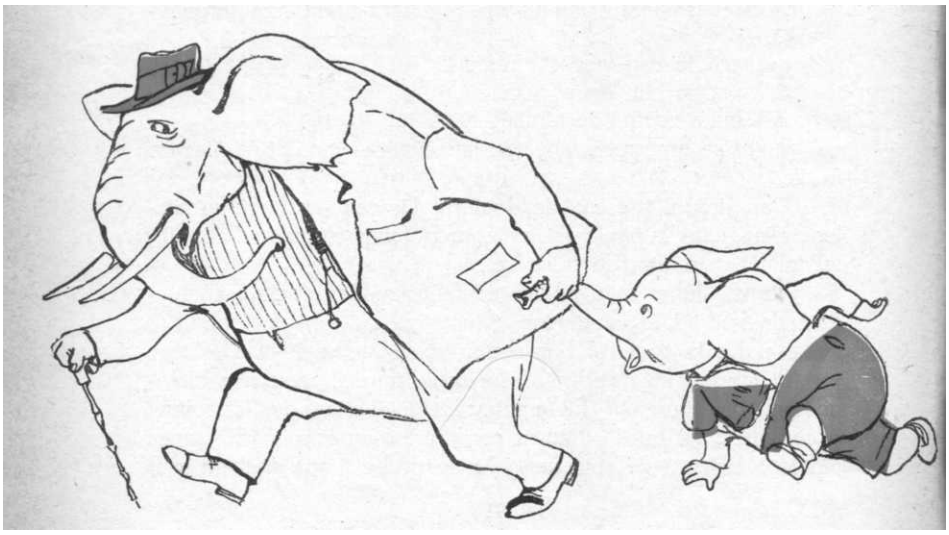

Toată lumea — chiar şi copiii — trebuie să ştie că pămîntul e rotund ca un măr. Numai că nu—i aşa de dulce.

Ei bine, pe pămîntul acesta rotund ca un măr se află o tară care se numeşte India.

Şi în India locuieşte prietenul meu, bunul meu prieten elefantul Eletantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt.

Săptămîna trecută (joi, mi se pare), neavînd ce face, am plecat în India să—i fac o vizită prietenului meu, bunului meu prieten.

Dar l—am găsit tare supărat pe Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt. Fiul său, Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel, făcea mofturi la mîncare.

—Salată de fîn proaspăt vrei? îl îmbia tatăl. – Nuu... se strîmbă fiul.

—Dar pilaf de orez?

—Nici...

—Poate vrei compot de iarbă dulce?

—Nu vreau...

Neştiind ce să—i mai facă şi ce să—i mai dea, Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt l—a luat de trompă pe Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel şi l—a dus la doctor.

L—a dus mai întîi la doctorul Dovleac—are—pentru—toate—leac.

Doctorul Dovleac—are—pentru—toate—leac i—a băgat în gură un polonic (o linguriţă, vă daţi seama, ar fi fost prea mică şi ar fi înghiţit—o!) şi l—a pus să spună nouăzeci şi nouă. (Treizeci şi trei, vă daţi seama, ar fi fost un număr prea mic, şi nu l—ar fi auzit).

Pe urmă, doctorul Dovleac—are—pentru—toate—leac a zis:

—O să—i prescriu un sirop mititelului...

Şi s—a apucat să scrie cu un creion cît un stîlp de telegraf pe o foaie de hîrtie cît un cearşaf.

„Către farmacistul Daţi—mi—voie—pîn—afară—că—am—luat—purgativ—aseară.
Prepară, te rog, această reţetă:
1/2 vagon coji de portocale,
3/4 butoi zeamă de lămîie.
Totul se amestecă bine. Se iau cîte trei căldări la fiecare 2 zile”.

Dar siropul prescris de doctorul Dovleac—are—pentru—toate—leac n—a ajutat la nimic. Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—miti—tel tot făcea mofturi la mîncare.

Atunci, bunul meu prieten, Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt, l—a dus la alt doctor.

L—a dus la doctorul Pun—comprese—să—vedem—ce—iese.

Şi aşa cum era de aşteptat, doctorul Pun—comprese—să—vedem—ce—iese i—a pus lui Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel o compresă pe burtă. (Pentru compresă s—au

folosit 150 metri pînză, o cisternă de spirt de *9000* de grade şi apa dintr—un lac.)

Dar, fără folos; Elefantescu—Elefantei—cît—un—deal—de—mititel tot nu voia să mănînce.

Atunci, bunul meu prieten, Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt, l—a dus la ai treilea doctor.

L—a dus la cel mai bun doctor de elefanţi, la profesorul Cine—trece—pe—la—mine—se—face—bine.

Profesorul Cine—trece—pe—la—mine—se—face—bine şi—a pregătit siringa şi i—a făcut lui Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel o injecţie cu:
extras de „detoateamestecate",
extras de „ceamaigăsitprinsticle",
extras de „numaiştiuce".

Dar, tot în zadar. Lui Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel nu—i revenea pofta de mîncare.

Toate acestea s—au petrecut pînă am sosit eu în India.

Amărît şi cătrănit, prietenul meu, bunul meu prieten, Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt, m—a întrebat:
—Ce să mai fac? Unde să—l mai duc?
—Nu te mai necăji, prietene, i—am răspuns. Ţi—l vindec eu! Şi l—am luat, copii, pe Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel si l—am dus la Bucureşti. Aici l—am aşezat la masă cu băieţii mei, Alexandru şi Bogdan.

Şi mîncau băieţii mei cu atîta poftă, tot ce li se dădea:
şi ciorbă de fasole fierbinte,
şi ciorbă rece de linte,
şi tocană de cartofi noi
(cu ceapă verde şi cu usturoi),
şi morcovi fierţi şi mămăligă,
(suflau în ea să nu se frigă!),
şi conopidă, şi varză călită,
şi plăcintele coapte pe plită,
încît, privindu—i, Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel simţi cum i se face şi lui poftă şi, cu toate că era pui de elefant, îl apucă o foame de lup.

Nu mă credeţi, copii?

Vă rog să—l întrebaţi pe prietenul meu, pe bunul meu prieten, pe Elefantescu—Elefant—cît—un—munte—de—înalt, care e un elefant serios şi care, sînt sigur, o să întărească spusele mele.

Sau, şi mai bine, cînd vă aşezaţi la masă, mîncaţi cu poftă tot ce vi se dă.

Şi ciorbă de fasole fierbinte, şi ciorbă rece de linte... şi... si chemaţi—l să vă privească pe Elefantescu—Elefantel—cît—un—deal—de—mititel...

Ca să vină, scrieţi—i. Dacă nu—i ştiţi adresa, scrieţi—i pe adresa tatălui său. Prietenul meu, bunul meu prieten, vă va citi cu siguranţă scrisoarea!

RIRI, TOPĂ, TOP ŞI EU

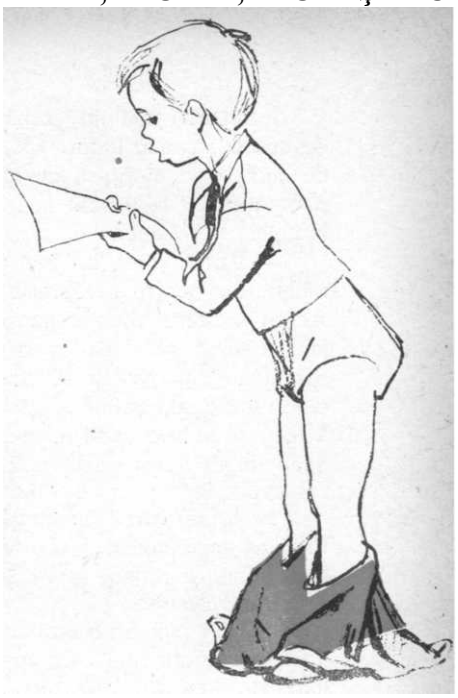

Cînd ştii bine poezia şi nu ţi—e teamă că poţi să te încurci, cînd fetiţa care anunţă programul serbării a şi ieşit în faţa cortinei şi a spus: „Tovarăşi şi tovarăşe, urmează poezia... (nu ştiu care) recită elevul..." (nu ştiu cine), cînd s—a tras cortina şi sala aşteaptă să te vadă şi să te asculte — ce oare te poate împiedica să apari pe scenă ?

După părerea mea — nu te poate împiedica decît o întîmplare neplăcută.

De o asemenea întîmplare neplăcută a avut parte băiatul meu: tocmai cînd trebuia să apară pe scenă, a simţit că—i cad pantalonii! Or, o poezie se poate recita fără emoţie, fără greşeală, chiar fără talent, dar fără... pantaloni e de neînchipuit!

Acasă, nimeni nu dădu mare importanţă acestei întîmplări neplăcute. „Lasă, trece!" — păreau să spună toţi.

Eu însă căzui pe gînduri. Şi, dintre toate gîndurile, cel care mă necăjea mai tare suna astfel:

„Ce interes au avut pantalonii să cadă?"

Mă hotărîi să încep neîntîrziat cercetările.

Şi, cum simţeam că mă aşteaptă o muncă grea şi migăloasă, mă gîndii să—mi iau şi cîteva ajutoare.

îmi chemai cîinele, pisica şi papagalul, pe care îi cunosc de mult şi în care am o deosebită încredere, ştiindu—i serioşi şi la locul lor. Mai ales Riri, papagalul, e la locul lui... în colivie — dar nici Top, cîinele, nici Topa, pisica, nu mi—au dezminţit niciodată încrederea.

Toţi trei primiră bucuroşi să mă ajute şi—mi făgăduiră, în interesul cercetărilor, să păstreze taina cea mai desăvîrşită. Într—un ceas, planul de bătaie fu gata si fiecare ştiam ce avem de făcut.

Mie mi se încredinţară cercetările la fabrica de confecţii pentru copii. Plecai într—acolo cu primul tramvai.

Mai vizitasem o dată fabrica, aşa că nu—mi fu prea greu să nimeresc secţia „pantaloni scurţi" strecurîndu—mă printre zecile de ateliere şi coridoare, printre maşini, baloturi şi cutii.

Aici mă întîmpină de la uşă un mic drapel roşu pe care, cu fir de aur, scria: „Secţie fruntaşă în muncă". Era cartea de vizită a secţiei. O citii şi mă lămurii cu cine voi avea de a face. Mă lămurii că aici lucrează oameni harnici. Şi în mijlocul oamenilor harnici, de cînd mă cunosc, copii, m—am simţit bine şi mi—a fost drag.

Intrai mai întîi în vorbă cu un tînăr. Lucra Ia o maşină de cusut. Straşnic lucra! Cît numărai pînă la trei unea un crac de altul; cînd ajungeai cu numărătoarea la şapte, erau cusute si manşetele; şi nici nu apucai să—l rosteşti pe zece, că prindea bretelele şi se apuca de altă pereche de pantaloni.

—Am învăţat, îmi zise el, de la un meşter bătrîn. O să—i mulţumesc pentru învăţătură şi o să—l respect cît oi fi şi—oi trăi. Acum meşterul meu e pensionar. E bunic. Are nepoţi. Cînd ia pensia şi se duce cu nepoţii la magazin să le cumpere pantalonaşi, nu vreau să strîmbe din nas: „Ăştia nu—mi plac că nu sînt cusuţi trainic... Ăştia nu—mi plac că sînt cusuţi strîmb..." Vreau să se bucure că nu şi—a pierdut degeaba vremea cu mine. Să vadă de fiecare dată că n—am încetat să—i mulţumesc şi să—l respect.

Pe urmă vorbii cu un bărbat mai în vîrstă, care, cu o foarfecă mare, croia stofa. Mă uimi şi el cum de reuşea să lucreze atît de repede şi atît de bine — şi—l întrebai care e secretul.

Îmi răspunse:

—Nu—i nici un secret. îmi place ordinea. înainte de a mă apuca de lucru, îmi aşez toate la locul lor. Aici modelul. Aici foarfecă. Aici stofa. Pot lucra şi cu ochii închişi. Mare lucru e să fii ordonat. E ca şi cum ai mai avea o mînă!

După aceea, mă oprii în faţa unei maşini la care lucra o tînără cu codiţe de şcolăriţă. Cu aţe colorate, roşii, albastre, verzi, galbene, ea broda la maşină pe bretelele pantalonaşilor flori, şi răţuşte, şi pălăriuţe, şi corăbioare.

Îmi spuse:

—Pantalonaşii nu trebuie să fie numai buni, ci şi frumoşi. Cînd porţi un lucru frumos, îl fereşti şi îl aperi mai mult, pentru că ţi—e mai drag. Iată de ce îmi dau osteneala să iasă cît mai frumoase florile, şi răţuştele, şi pălăriuţele, şi corăbioarele.

—Mie mi—ar place să brodaţi şi avioane! îndrăznii.

—Cu elice sau fără?

—Cu, bineînţeles!

—O să încerc. Cer chiar azi de la magazie aţă argintie. Mai zăbovii în secţia „pantaloni scurţi" a fabricii, dar pe măsură ce trecea timpul, îmi dădeam tot mai bine seama că nu de aici putea veni supărarea pantalonilor băiatului meu. Aici, printre aceşti oameni harnici, n—avea ce să—i supere. Dimpotrivă.

Îmi luai rămas bun si mă întorsei acasă.

În camera mea mă întîmpinară Riri, Top şi Topa.

—Ei? latră Top.

—Ei? miorlăi Topa.

—Ei? repetă Riri ca un papagal (ceea ce de fapt era!)

—Nimic, răspunsei. Adică, am aflat eu multe, dar nimic care să—mi ajute în cercetările noastre. Voi?

—Tot nimic, latră Top.

—Tot nimic, miorlăi Topa.

—Tot nimic, repetă Riri ca un papagal (ceea ce de fapt era). Şi Top reîncepu:

—Ce—i drept, am aflat şi noi multe, dar de asemenea nu credem că ne pot sluji la cercetările noastre. Eu, de pildă, am aflat că, la serbare, băiatul a îmbrăcat pantalonii pentru a patra oară. Prima oară, duminica trecută, i—a îmbrăcat şi a plecat cu bunica în parc. M—am dus în parc să cercetez dacă s—a întîmplat ceva atunci. Am un prieten acolo, un „sîrmos"; n—a găsit locuinţă şi doarme în parc... L—am întrebat şi mi—a spus că n—a văzut nimiz care să—i atragă atenţia. Doar ceva nu i—a plăcut, dar cred că n—are nici o legătură cu cercetările noastre...

—Ce anume?

—În parc era lume multă. Toate băncile erau ocupate. Bunica şi băiatul au mai găsit un singur loc pe o bancă. Şi pe locul acela s—a aşezat băiatul. Bunica a stat în picioare. Prietenului meu nu prea i—a plăcut treaba asta...

Tuşii încurcat:

—Mda... Şi ca să schimb vorba, mă adresai pisicii: Tu, Topa, ce poţi să ne spui?

—Eu m—am interesat ce s—a întîmplat a doua oară cînd băiatul a îmbrăcat pantalonii. Nu s—a întîmplat nimic. Doar ceva care cred că n—are nici o legătură cu cercetările noastre...

—Ce?

—Seara, cînd s—a dezbrăcat de pantaloni, în loc să—i pună pe marginea scaunului, băiatul i—a

aruncat—pe jos...

Mă încercă din nou aceeaşi tuse şi din aceleaşi motive.

—Mda... Şi tu, Riri, ai să ne spui ceva?

—Da. Eu m—am ocupat de cea de a treia zi, cînd băiatul a îmbrăcat pantalonii. N—am găsit însă nimic care să aibă vreo legătură cu cercetările noastre. Doar că...

—Ce?

—Băiatul era în recreaţie la şcoală şi mînca pîine unsă cu dulceaţă. S—a murdărit cu dulceaţă pe mîini şi şi—a şters mîinile de pantaloni. Atît. Acum aştept să tuşeşti...

Ceea ce şi făcui.

Se lasă tăcere. Top, Topa şi Riri erau convinşi că cercetările noastre fuseseră zadarnice. In mine însă începea să încolţească un gînd. Mi se amestecau în minte: întîmplarea din parc... aruncarea pantalonilor...dulceaţa... cu cele ce mi se povestiseră la fabrică. Treptat, îmi devenea tot mai limpede de ce, la serbare, pantalonii se hotărîseră să cadă tocmai în momentul cînd băiatul meu avea mai mare nevoie de ei.

Le împărtăşii gîndul şi celor trei care mă ajutaseră:

—Am fost la fabrică. Pantalonii au fost făcuţi de mîinile unor oameni care respectă pe cei bătrîni, preţuiesc ordinea şi frumosul. Un băiat care să le semene acestor oameni şi—ar fi dorit pantalonii. Şi pentru că n—au găsit...

Dar nu mai fu nevoie să continui.

—Am înţeles, lătra Top.

—Am înţeles, miorlăi Topa.

Iar Riri — ştiu că nu v—aşteptaţi, copii — pentru prima oară în viaţa lui nu mai repetă papagaliceşte, ci zise:

—Şi eu am priceput!

LA VOI ÎN CASĂ SÎNT ŞORICEI?

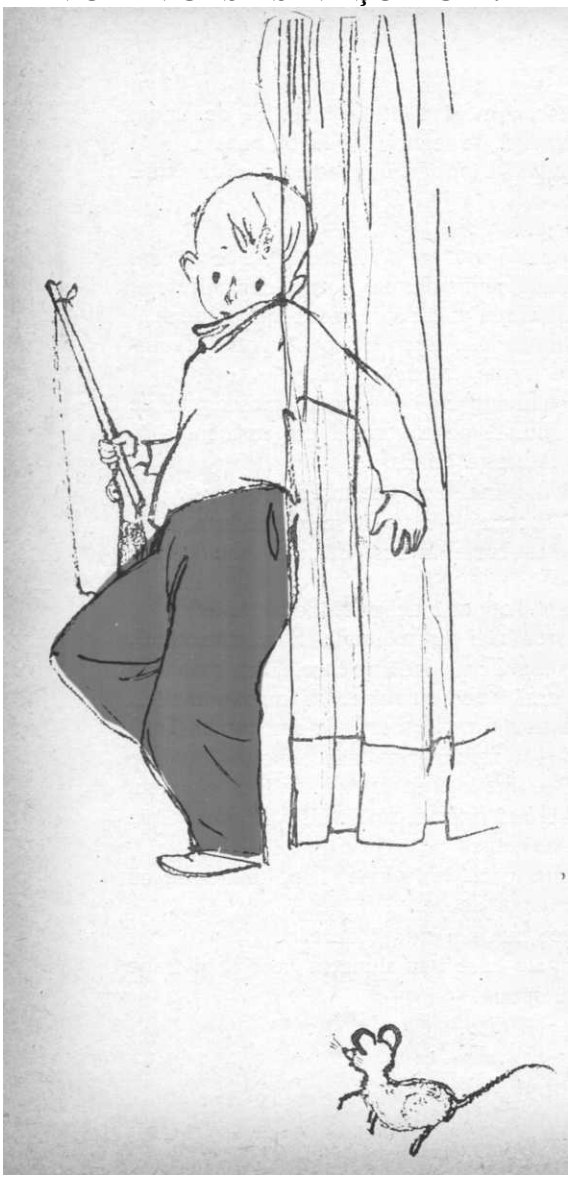

De la o vreme încoace, copii, mi se întîmplă fel de fel de ciudățenii. De pildă, ieri...

Stăteam la birou şi mă gîndeam ce bine ar fi fost să fie duminică să stau acasă. Cînd, deodată... cînd, deodată, sună telefonul.

—Alo! aud o voce necunoscută. Te rog vino repede acasă. Top, cîinele tău, rîde de aproape un ceas şi mi—e frică să nu leşine... Rìde fără oprire... E grav, e foarte grav...

—Top... rîde? mă minunez. Cum... rîde? Şi de ce?

—Nu vrea să spună... sau mai bine zis, nu poate să spună pentru că rîde tot timpul...

—Dar cine telefonează?

—Eu, moşneguţul de porţelan...

—Care moşneguţ de porţelan?

—Ei, care... Doar nu sîntem doi în casa! Cel de pe soba din camera băieţilor tăi.

—Aha, mă dumiresc. Am şi uitat de tine. Si de unde, mă rog, îmi cunoşti numărul de telefon de la birou?

—Oh, pisălog ce eşti... Vino mai repede. O să—ţi explic totul acasă...

Şi—mi închise telefonul,

„Ce s—o fi întîmplat cu Top?" mă întreb. E de cinci ani la noi în casă, a făcut pînă acum destule pozne, dar chiar aşa, să—l apuce rîsul şi să nu se mai poată opri, n—am mai pomenit..."

Într—un minut sînt în stradă. Alerg de rup pămîntul. Transpirat, cu părul căzut pe frunte, intru în casă.

Şi, într—adevăr, mă conving cu ochii mei că moşneguţul de porţelan nu—mi jucase o festă pe

covoraşul din mijlocul sălii, Top, cîinele nostru, se tăvăleşte de rîs.
—Top! îl strig cu asprime. Top, ce înseamnă asta?

Dar Top nu mă ia în seamă: rîde de se prăpădeşte. Rîde cu hohote, se trînteste cu burta în sus, dă din labe si rîde cu lacrimi.
—Top! ţip mai tare. Top, ai înnebunit? Potoleşte—te! Ţi—ai găsit! Top parcă nici nu mă aude. Rîde, rîde, rîde...
—Top! îmi ies din fire. Top, dacă nu încetezi cu rîsul ăsta prostesc, nu mai duci casă bună cu mine. Eu nu ştiu multe... (Adevărul, copii, este că eu ştiu multe, dar aşa i—am spus lui Top!)

Cu chiu cu vai, după nenumărate alte ameninţări, Top se mai potoleşte. Abia se ţine însă să nu izbucnească din nou.
—Ce s—a întîmplat, Top ? prind o clipă cînd pare mai liniştit. Ce s—a întîmplat de ai rîs atîta?
—Ah, ah, ah... nu mai pot... îmi spune Top, ţinîndu—se cu labele de burtă. Nu mai pot de rîs... Ah, Ah...
—Dar de ce? De ce? nu mai am răbdare.

Top îşi şterge lacrimile care i—au alunecat pe bot, îşi trage suflarea şi, în stîrşit, îmi spune:

—Să vezi ce s—a întîmplat... Băiatul tău, Alexandru, se juca prin casă. Deodată, de sub dulap, iese un şoricel. Alexandru se sperie, începe să ţipe şi se urcă pe masă. Atunci Musteţica, pisicuţa cea doar de cîteva luni, sare şi prinde şoricelul.

...Ha, ha, aşa ceva n—am mai văzut ; un băiat de cinci ani şi jumătate să se sperie de un şoricel — şi o pisicuţă doar de cîteva luni... Ha, ha! Nu mai pot de rîs... Ha, ha! Mor de rîs!

Iată, copii, ce ciudăţenie mi s—a întîmplat. Din pricina lui Top, n—am putut să—mi văd de treabă la birou.

Dar, ştiu eu, numai moşneguţul de porţelan e de vină. La vîrsta lui, în loc să stea liniştit, la căldurică, pe sobă, el se apucă să dea telefoane. Şi cînd îl întreb de ce si de unde mi—a aflat numărul de la birou — tace. Tace de parcă nici telefoane n—ar fi dat, nici numărul nu—l ştie!

O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC

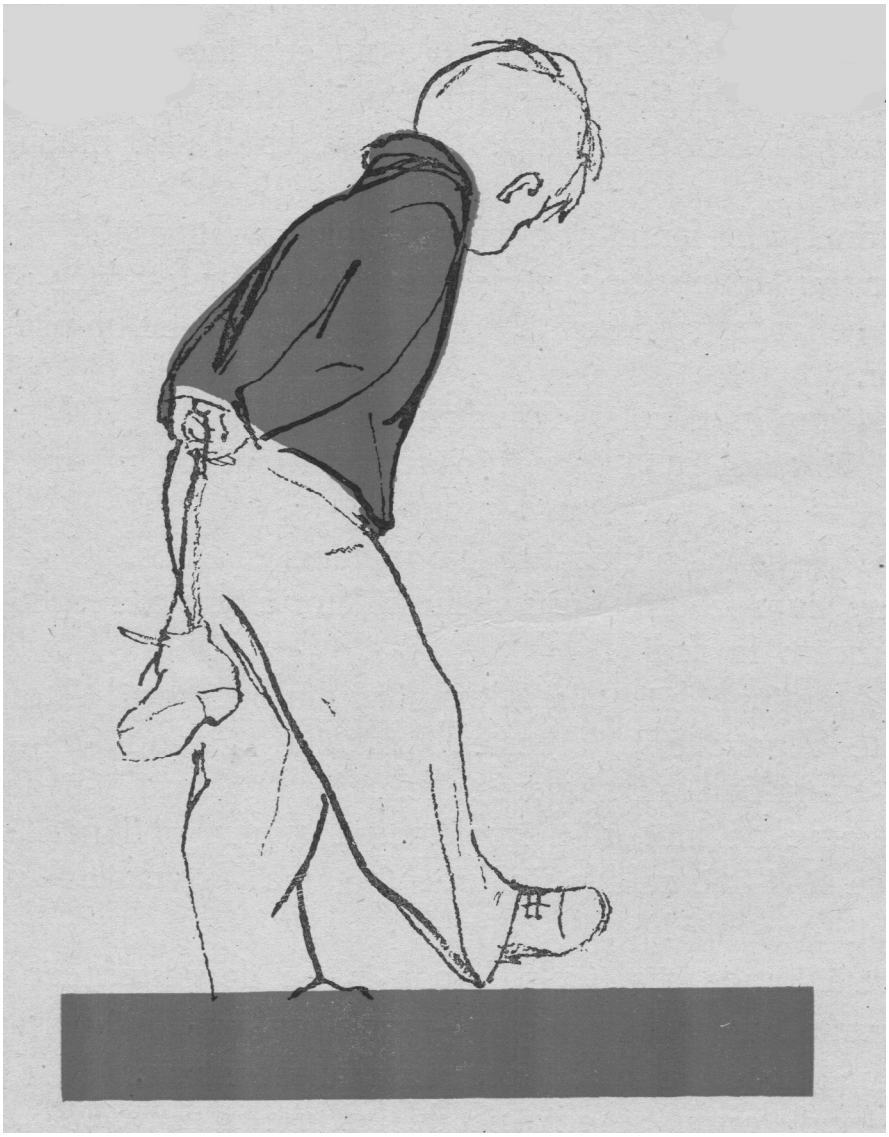

Vestea cea mare făcu într—o clipă ocolul pămîntului! Nu trecură nici cinci minute de la aflarea veştii că auzirăm ciocănituri în uşă.

—Cine e ?

—Eu, Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi! Aici stă băieţelul Alexandru ?

—Aici. Poftim, intră !

Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi aduse un buchet mare de flori şi zise :

—Am auzit şi eu vestea cea mare şi am venit să felicit pe Alexandru. Strînse cu lăbuţa mîna lui Alexandru şi o scutură de cîteva ori. Să trăieşti, băiete ! Aşa îmi placi !

Dar nu plecă bine Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi că auzirăm soneria.

Alergarăm la uşă. Cine credeţi că venise, ducînd în spate un brăduţ ? Nimeni altul decît Ariciul—ţepi—o—mie—dă—mi—unul—şi—mie !

—Aici stă băieţelul Alexandru ?

—Aici. Poftim, intră !

Ariciul—ţepi—o—mie—dă—mi—unul—şi—mie intră şi zise :

—Am auzit şi eu vestea cea mare şi m—am grăbit să vin. Îl îmbrăţişă pe Alexandru şi—l sărută pe amîndoi obrajii : Bravo, băiete ! Să creşti mare ! Ţi—am adus şi un brăduţ, să—l împodobeşti de Anul nou.

Dar abia ieşi Ariciul—ţepi—o—mie—dă—mi—unul—şi—mie că auzirăm telefonul : ţîrrr ! ţîrrr !

La telefon, o voce groasă şi răguşită :

—Alo ! Casa în care locuieşte băieţelul Alexandru ?

—Aici e Ursul—labă—lată—cine—a—simţit—o—nu—mai—vrea—o—dată ! Alexandru e acasă ?

—Da.
—Daţi—mi—l la telefon !
Alexandru puse telefonul la ureche şi auzi :
—Noroc, băiete ! Am aflat şi eu vestea cea mare. Am nişte treburi şi n—am putut veni, aşa că m—am gîndit să—ţi telefonez. Bravo ! Dă—i înainte, aşa ! Am s—o pun pe Ursoaica—gospodină—mare—face—colţunaşi—şi—vărzare să—ţi coacă o plăcintă pe cinste...
Dar nu termină bine Alexandru de vorbit la telefon, că veni Poştaşul—iute—aduce—răvaşul cu o tolbă plină de scrisori, cărţi poştale, ilustrate şi telegrame.
O scrisoare venea tocmai din Africa şi suna aşa :

„Sînt foarte bucuros de ce am auzit. Te salut cu prietenie şi—ţi trimit cu primul vapor zece portocale şi una pe deasupra."

Şi iscălea : *„Un—pui—de—crocodil—care—face—baie—în —Nil".* O carte poştală ilustrată înfăţişa un gheţar, pe spatele ei scria :

„Salutări de la Polul Nord. Am aflat vestea cea mar şi—ţi strîng mîna. Vei primi de la mine un butoi cu îngheţată de vanilie".

Şi semna : *„Ursul—alb—ca—smîntîna—se—dă—pe—gheaţă—toată—săptămîna".*
O telegramă era trimisă din Asia cea îndepărtată:

„Să fii sănătos. Stop ! Sînt mîndru de tine. Stop! Aş vrea ca şi puii mei să facă aşa. Stop ! Îţi trimit orez să—l mănînci cu lapte. Stop !"
Semnat : „Elefantul—cît—o—casă—dar—mie—nu—mi—pasă"

Dar nu apucă bine să plece Poştaşul—iute—aduce—răvaşul că intră pe fereastra deschisă Porumbelul—călător cu—un—plic—legat—de—picior.
Desfăcurăm plicul şi înăuntru ce era ?

„Să fii vesel şi să trăieşti o sută de ani, îţi urează Zebra—cu—picioare—lungi—şi—cu—pijama—în—dungi."
P.S. : Îţi trimit o ciocolată, s—o mănînci sănătos."

Dar, cum zbură Porumbelul—călător—cu—un—plic—legat de—picior, auzirăm la radio :

—„Atenţiune, băieţelul Alexandru din Bucureşti! Atenţiune ! Vorbeşte Australia ! Vorbeşte Australia ! Cangurii—cu—mic—cu—mare—n—au—un—ban—în—buzunare te felicită cu căldură şi—ţi dăruiesc două gheme de lînă, să—ţi împletească bunica o flanea şi mănuşi — ca să—ţi ţină cald la săniuş. Atenţiune ! A vorbit Australia ! A vorbit Australia !"

Toată lume ştia, toată lumea aflase de vestea cea mare !
Numai leneşul Motan—blană—moale—nu—face—două—parale dormise după sobă, la căldurică, şi nu aflase nimic.
Auzind larma şi chiotele de bucurie din casă, se întinse, căscă, se scarpină după ureche şi scoţînd botul de după sobă. Întrebă :
—Dar ce se întîmplă ? Ce se întîmplă ?
—Cum ? Nu ştii ? se miră un Şoricel—lasă—l—să—trăiască—şi—el ! Alexandru s—a încălţat azi pentru prima oară singur. Fără ajutorul nimănui... Şi fără să greşească. Cu gheata stîngă pe piciorul stîng. Şi cu gheata dreaptă pe piciorul drept. Asta—i tot !

POVESTE DE NECREZUT DESPRE: UN TATĂ, UN BĂIAT ŞI...UN DEGET

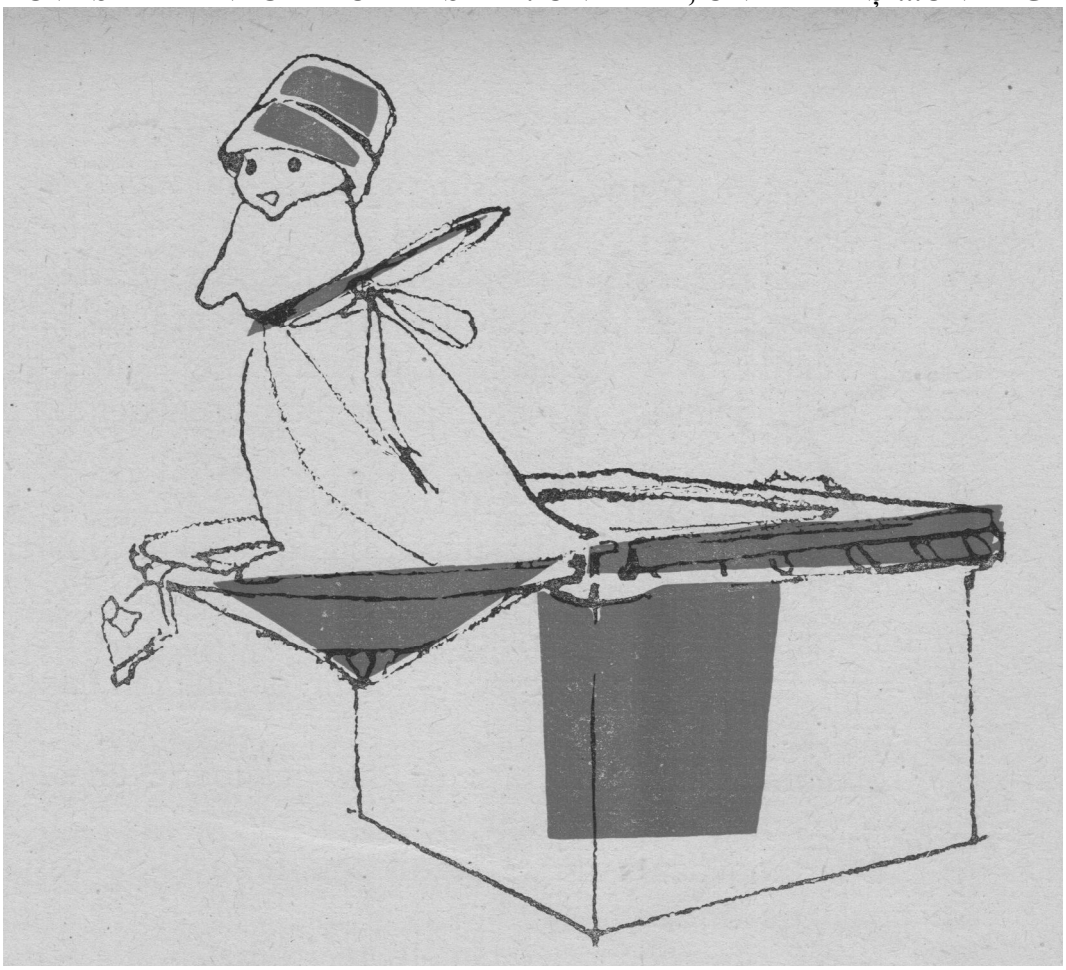

Povestea asta de necrezut e cu un tată, un băiat şi un deget.

Tatăl sînt eu !

Băiatul e băiatul meu !

Şi degetul e degetul băiatului meu !

Dar s—o luăm mai pe îndelete :

Eu, copii, sînt un tată ca toţi taţii, care, pentru că atunci cînd eram mic, bunicii voiau să mă facă doctor, părinţii — inginer, şi eu — birjar, nu ştiu cum s—a întîmplat, dar am lăsat să treacă vremea şi m—am făcut ce s—a mai putut : adică scriitor.

Mai bine—zis, sînt un tată care scrie poveşti pentru voi.

Uite, chiar ieri trebuia să scriu o poveste.

Dar ce poveste ? Nici eu nu ştiam ! Stăteam la masă şi mă gîndeam ce să scriu.

În odaie era linişte. Cînd scriu, mă supără orice zgomot. Chiar şi copiii care strigă în curte :

„Nicu nebunuuu'
trage eu tunu',
noaptea pe la unu".

Mă supără nu numai pentru că fac gălăgie, ci mai ales pentru că vorbesc urît despre Nicu, un băieţel foarte cumsecade, care n—a tras niciodată cu tunul, deoarece tatăl său nu—i dă voie să se joace cu arme de foc, şi apoi familia lui locuieşte într—un apartament unde n—ar putea încăpea un tun decît dînd afară masa, scaunele şi dulapul, şi asta ca să nu mai vorbim de faptul că „noaptea, pe la unu" Nicu doarme... Ieri însă era linişte. Nimeni nu trîntea uşile, nu spărgea geamuri, nu dărîma vreun perete şi nici nu striga : „Foc ! Pompierii !" Ceea ce însemna: în primul rînd, că Grigoriţă, băiatul vecinului meu, era plecat. Deodată, însă, auzii că mă strigă un glas mic şi subţirel. Mă uitai într—o parte, mă uitai în alta — nimeni !

—Poate că mi s—a părut, zisei tare.

—Nu, nu ţi s—a părut ! Eu te—am strigat, ajunse iar pînă la urechile mele glasul mic şi subţirel.

Din nou mă uitai într—o parte şi din nou în alta, răscolii în coşul de hîrtii, mă scotocii prin buzunare — nimeni !

Eu, copii, vă rog să mă credeţi, nu sînt fricos. Odată chiar, cînd eram mic, am intrat singur în pivniţă. Iar altă dată, la şcoală, cînd a venit doctorul să ne facă injecţie, n—am fugit să mă ascund în pod. M—am ascuns foarte bine şi sub bancă... Dar acum, acum de ce să vă mint, mă cuprinsese teama.

Totuşi, stăpîn pe mine şi numai un pic tremurînd, întrebai :

—Cine m—a stri—strigat ?

—Eu !

—Şi un—unde te—ai ascu—cuns ?

—Nu m—am ascuns. Ce, crezi că—mi arde de joacă ? Sînt aici, pe masă, lîngă călimară...

—Unde ? ţipai eu, îngrozit. Lîngă călimară ? Dă—te repede jos ! Vrei să—mi verşi cerneala ? Şi te pomeneşti că te—ai suit încălţat...

Dar imediat îmi dădui seama că nu văd pe nimeni cocoţat pe masă şi că păcatele mele, vorbesc singur... Căutai ochelarii, dar nu—i găsii nicăieri.

De fapt aşa mi se întîmplă întotdeauna : niciodată nu—mi găsesc ochelarii fără... ochelari !

—Cauţi ochelarii ? Uite—i aici, deasupra tamponului ! mi se adresă iar glasul mic şi subţire.

—Mulţumesc, murmurai eu. Eşti foarte bine crescut! Îmi aşezai grăbit ochelarii pe nas şi—mi îndreptai privirea spre călimară.

N—o să mă credeţi, copii, dar pe capacul deschis al călimării mele de argint, la care ţin foarte mult, stătea o mogîldeaţă nu mai mare decît un deget şi care — nu, nu mă înşel ! — semăna leit cu un deget, cu un deget cunoscut.

Mogîldeaţă purta pe cap o pălăriuţă cam prea largă, albastră (care aducea cu degetarul bunicii, dacă nu era chiar degetarul bunicii !), o pelerină albă, foarte lungă, ce—l acoperea în întregime, încinsă la mijloc cu un brîu roşu (în care recunoscui — dar se putea să greşesc — un fir de lînă din flaneaua mea nou—nouţă).

Spaima îmi trecuse, aşa că întrebai foarte tăios :

—Cine eşti şi ce cauţi aici ?

Dar mogîldeaţa nu se pierdu cu firea şi—mi răspunse cît se poate de firesc :

—Nu mă recunoşti ? Uită—te mai bine...

Mă uitai cît putui de bine, apropiind şi depărtînd de ochi sticlele groase ale ochelarilor.

—Nu te supăra, dar nu ştiu cine eşti... Parcă semeni cu...

—Cu ? !

—Nu ştiu, n—aş vrea să te jignesc, dar parcă semeni cu un... deget !

Mogîldeaţa rîse cu mare poftă :

—Nu mă jigneşti deloc. Sînt chiar un deget !

—Cum ? făcui eu cuprins de o presimţire îngrozitoare : Eşti un deget ? Un deget şi nimic mai mult ? Şi, mă rog, al cui deget eşti ?

—Al băiatului tău, Alexandru !

La auzul acestor cuvinte, sării ca ars de pe scaun :

—Ce spui ? Eşti degetul lui Alexandru ? Şi ce cauţi singur aici ? Cum de n—ai venit cu Alexandra ? Cine ţi—a dat voie să vii aşa de capul tău ? Nu ţi—e ruşine ?

Mogîldeaţa tăcea, aruncîndu—mi o privire plină de tristeţe, care — slab cum sînt — mă înduioşa. Îmi părea rău că ţipasem. Şi cu toate că nu—mi venea, începui să zîmbesc.

—...Hai, nu te supăra, răspunde—mi... Răspunde—mi, te rog...

Şi, din clipa aceea, începui să fiu martorul unei poveşti de necrezut, şi totuşi adevărată, adevărată, aşa cum sînt toate poveştile, bineînţeles, afară de acelea care nu sini adevărate.

Iată ce—mi povesti mogîldeaţa :

—Mă numesc Degemar. Sînt degetul mare de la mîna stîngă a băiatului tău. Alexandru. Dar dintre toate cele zece degete de la amîndouă mîinile, eu sînt cel mai nefericit, cel mai oropsit, cel mai chinuit. Am îndurat cît am putut : un an, doi, trei, patru...

Destul ! Nu mai pot. Am chibzuit şi cred că am chibzuit bine : plec în lume...

—Dar de ce ? Cum se poate una ca asta ? Unde s—a mai pomenit ca un deget să facă asemenea

năzdrăvănie.
—De ce ? urmă Degemar. Mă mir că nu—ţi dai seama ! Pentru că, da, acesta—i adevărul : Alexandru mă ţin: toată ziua în gură ! Pentru că nu doarme fără să mă sugă ! De cîte ori nu i—am spus, de cîte ori n—a fost rugat — degeaba ! Una, două, zdup ! cu mine în gură. Nu, aşa nu mai pot trăi ! Nu—mi prieşte umezeala. Sînt veşnic guturăit, veşnic răcit...

Şi, ca să—mi arate cît de întemeiate sînt vorbele sale, Degemar strănută de trei ori în şir.
—Noroc şi sănătate ! îi urai eu.
—Mulţumesc ! îmi răspunse el şi mă convinsei că Degemar — nu ştiu cu cine o fi semănînd ! — e politicos şi binecrescut. Apoi continuă : Din pricina asta plec de acasă. Nimeni şi nimic nu mă mai poate împiedica. M—am oprit aici, doar ca să—ţi spun rămas bun...

Vă rog să mă credeţi, copii, că mă aflam într—o situaţie foarte grea şi încurcată.

Ce puteam să—i răspund ? Cum puteam să—l opresc ?

Mă uitai prin fereastră afară : era o zi întunecoasă, de toamnă. Ploua mărunt, dar zdravăn. Vîntul vîjîia, îndoind copacii, jucînd bătuta pe acoperişurile de tablă.

Mă cutremurai :
—Nu, nu te pot lăsa să pleci pe o vreme ca asta. O să te îmbolnăveşti mai rău... N—ai nici umbrelă, nici manta de ploaie... Cum să pleci aşa ?

Dar Degemar nici nu voi să audă :
—Sînt obişnuit cu umezeala. N—o să mi se întîmple nici o nenorocire. O să—mi găsesc eu un adăpost.
—Şi apoi, n—ai nici un ban... Poate trebuie să iei tramvaiul... poate...
—Nu—mi trebuie. Cei sub cinci ani nu plătesc la tramvai...

Mi—era tare milă de Degemar. Dar şi mai milă îmi era de Alexandru. E doar băiatul meu. Trebuia să—l ajut, să—l conving pe Degemar să nu plece.
—Şi mai e ceva... mai încercai... poate te prinde..; n—ai nici un act. Dacă te opreşte un miliţian ? Spre binele tău, te sfătuiesc să nu pleci. Rămîi acasă... Uite, dacă vrei...
—Degeaba ! rosti neînduplecat Degemar. Nu mai rămîn aici nici un minut. Plec chiar acum ! Adio !

Şi înainte ca să—i mai pot spune un cuvinţel, coborî de pe masă şi se îndreptă spre uşă, o deschise sărind pe clanţă şi, apăsînd—o, se făcut nevăzut.

Mă ridicai şi eu. Nu puteam să—l las să plece singur, nici în ruptul capului. Dacă i se întîmpla ceva? Trebuia să—l urmăresc. Cu orice preţ nu puteam să nu aflu unde se va duce, ce va face, cum se va descurca.

Îmi îmbrăcai în grabă mantaua de ploaie, îmi îndesai şapca pe cap, încălţai galoşii şi fugii după Degemar.

Îl ajunsei aproape de poartă şi mă hotărîi să—l urmăresc pas cu pas, fără însă ca el să mă simtă.

Era o vreme urîtă, să nu dai un cîine afară, darămite un deget !

Lui Degemar însă parcă nu—i păsa de ploaie, de frig şi de vînt. Păşea ţanţoş în pelerina subţire (acum abia mă dumirii că era o veche batistă de—a mea), cu pălăriuţa albastră (nu, nu greşisem, era chiar degetarul bunicii), hotărît să treacă şi prin foc, nu numai prin ploaie, ca să nu mai îndure ce—a îndurat.

Eu — după el ! După vreo zece paşi (de—ai lui, nu de—ai mei) se întîlni... da ! E de necrezut şi totuşi adevărat, adevărat ca tot ce v—am povestit pînă acum : Degemar se întîlni cu un prieten de—al său, un alt deget de—al altui băiat !
—Ce mai faci, Degemar ? De cînd nu te—am văzut !
—Ce să fac, Degemic ! Mă bucur că te întîlnesc !

Cel despre care aflai că se numeşte Degemic era mai slab ca Degemar, dar mult mai înalt. Purta o pălărie lunguiaţă, neagră, (cam demodată, ce—i drept), care semăna cu capacul unui stilou (dacă nu era chiar capacul unui stilou), şi o pelerină de lînă cenuşie, lungă tot pînă la pămînt, care părea a fi fost făcută dintr—un fular (dacă nu fusese făcută chiar dintr—un fular).
—Cei doi prieteni — Degemar şi Degemic — se adăpostiră într—un colţ şi vorbiră despre una, despre alta, mă rog, ca prietenii...

Eu n—o să povestesc aici decît ceva din discuţia lor. Degemar întrebă :
—Dar tu de ce ai plecat de acasă ?

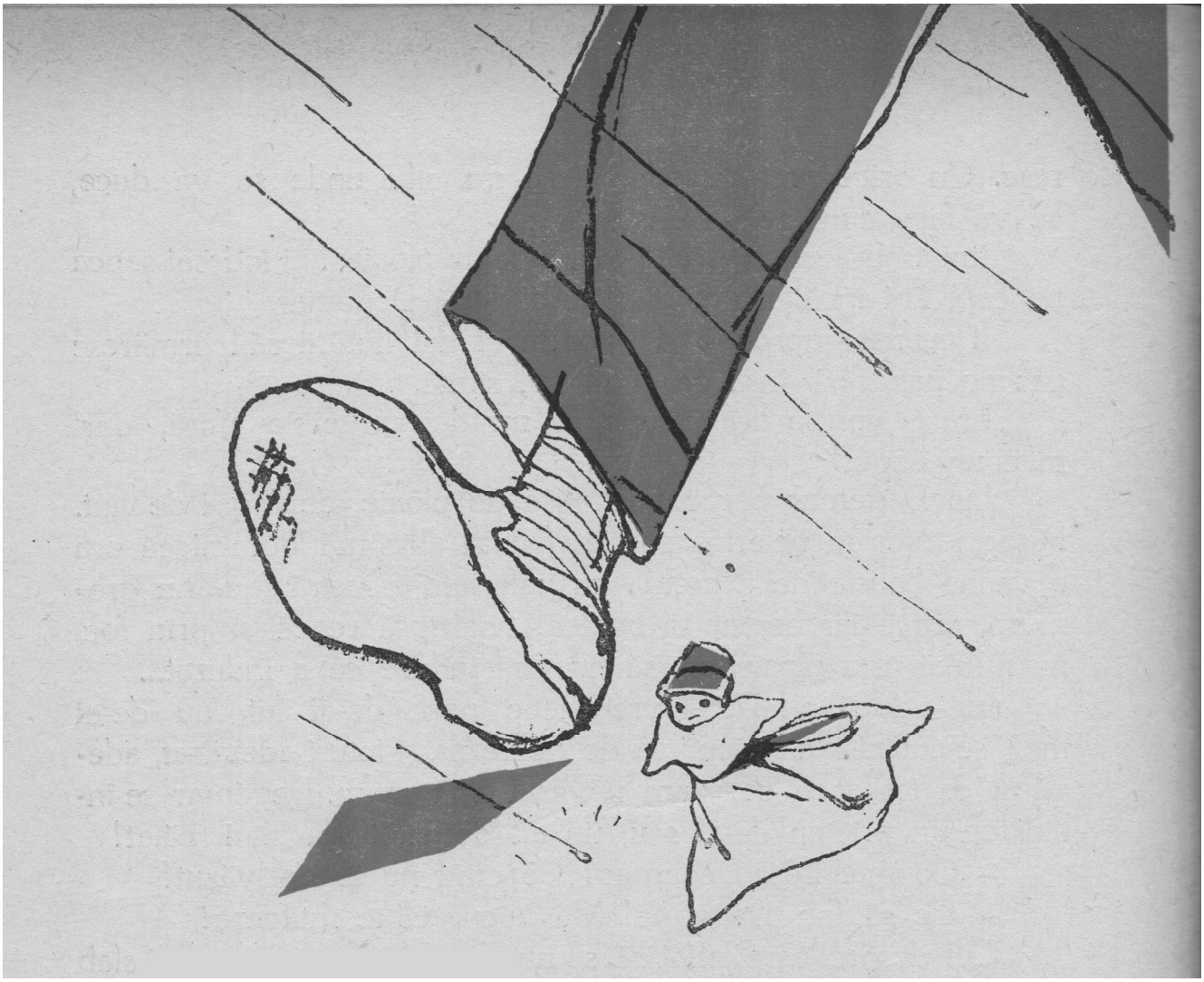

Şi Degemic îi răspunse :

—M—am săturat şi eu ca şi tine.

—Şi tu erai ţinut în gură ?

—Nu, cum îţi închipui ? Eu eram băgat mereu într—un borcan cu dulceaţă. Cînd îmi era lumea mai dragă — hop, în borcanul cu dulceaţă ! Brrr ! Ce îngrozitor !

—Şi acum ce ai de gînd să faci, îl descusu mai departe Degemar.

—Cum ? Nu ştii ?

—Ce să ştiu ?

—Nu citeşti ziarele ? Nu asculţi radioul ? Păi bine, frate, pe ce lume trăieşti ?

Degemar lăsă capul în jos, ruşinat. Degemic continuă, dînd din cap mustrător :

—Cum se poate să nu ştii ? Eu credeam că într—acolo te îndrepţi... Şi eu tot acolo merg.

—Unde ? Înălţă capul, curios, Degemar.

—La conferinţă !

—Ce conferinţă ?

—„Conferinţa degetelor amărîte"... Hai repede cu mine ! Nu—i departe. Acolo o să ne lămurim ce avem de făcut. Mergi ?

—Mai întrebi ? Sigur că merg ! Şi plecară.

Eu — după ei !

Cei doi prieteni — şi eu după ei — au ajuns în dreptul unui castel din mijlocul unui parc. Li se deschise poarta castelului şi Degemar şi Degemic intrară.

Ajunsei şi eu în faţa porţii. Apăsai pe clanţă. Poarta era închisă. Ciocănii. Se deschise şi tot ceea ce vă voi povesti şi de aici încolo...

...Se deschise o ferestruică şi apăru un deget—portar ! El mă măsură încruntat, din tălpi pînă în

creştet :
—Dumneavoastră ?
—Vreau să intru !
—Am poruncă să nu dau voie decît degetelor. Dumneavoastră sînteţi deget ? Nu prea semănaţi...
—Într—adevăr, începui să mă bîlbîi, nu prea semăn... Toţi îmi spun, dar ce pot să fac ? Mi—e peste putere să mă schimb. Dar crezi oare că aşa nu—mi stă bine ?
—Mde... Ştiu şi eu ? făcu degetul—portar, nu prea convins.

Eu însă nu—l lăsai şi mă pornii să—i dau înainte cu gura ca o moară stricată, deşi se pare că morile stricate mai mult macină prost decît vorbesc mult.
—Trebuie să mă laşi. Nu se poate să mă opreşti. Trebuie ! Nu se poate ! Nu se poate ! Trebuie !

Ca să scape de gura mea, degetul—portar îmi dădu voie să intru.

Coborîi cîteva trepte şi iată—mă într—o sală mare, cu zeci de scaune, şi pe fiecare scaun cîte o mogîldeaţă, semănînd cu Degemar şi Degemic. Îi zării şi pe ei, stînd cuminţi în rîndul întîi. Îmi găsii şi eu un loc liber, în fund.

Nu trecu mult şi în spatele mesei apăru preşedintele conferinţei.

El începu să vorbească şi vorbi şi vorbi, foarte mult, dar eu şi de data aceasta o să vă spun numai ce mi s—a părut mai interesant din cuvîntarea lui :
—Daţi—mi voie să deschid „Conferinţa degetelor amărîte", începu el. Ne—am adunat aici, degete amărîte de toate felurile, degete ţinute în gură ; degete mînjite cu cerneală ; degete băgate în borcane cu dulceaţă ; degete nespălate zile întregi... Eu însumi sînt un deget amarît : fac parte dintre degetele care sînt folosite ca „tiflă" — un obicei tare urît, despre care nu mă îndoiesc că aţi auzit. Ne—am adunat aici ca să ne sfătuim, să luăm o hotărîre şi să vedem ce avem de făcut de azi înainte... Cine doreşte să ia cuvîntul ?

Se ridică un deget de prin mijlocul sălii. Nu mai ţin minte cum arăta la înfăţişare. Vorbi la început despre viaţa grea a degetelor aflate în sală şi urmă :
—Viaţa mea e poate cea mai grea. Mi—e ruşine să vă spun, dar eu sînt un deget care... care... nu, mi—e ruşine...

Preşedintele îi dădu curaj :
—Spune tot ce ai pe suflet. Sîntem doar între noi. Ce fel de deget eşti ?
—Sînt un deget ţinut în nas !

Un murmur greu, apăsător, cuprinse sala.
—Ce grozăvie, zise unul.
—Nemaipomenit ! adăugă altul.
—Înfricoşător ! Înspăimântător ! Cutremurător !

Şi abia tîrziu, cînd murmurul încetă, degetul continuă :
—Da, nu mint, asemenea ruşine mi—a fost dat să trăiesc. Dar n—o să mai rabd. Nu mă mai întorc : asta e hotărîrea mea !
—Nici noi ! Se auziră strigăte de pretutindeni. Preşedintele bătu în masă :
—Linişte ! Linişte ! Cine mai ia cuvîntul ? Se ridică Degemar.

Cînd îl văzui, avui o tresărire şi inima începu să—mi bată mai puternic.
—Mă numesc Degemar, şi sînt, spre ruşinea mea, un deget ţinut în gură. M—am hotărît greu să plec. Am tot aşteptat — îmi ziceam că poate, poate, Alexandru tot o să se dezveţe să mai sugă. Dar am aşteptat zadarnic. Şi am plecat. Ştiu că n—o să mă pierd. Sînt muncitor, harnic... Sînt gata să fac orice : să apăs o clapă la pian, ori la maşina de scris, să trag lîna pe andrele... În sfîrşit, nu mi—e frică de nici o treabă. Numai să nu mai fiu ţinut în gură.

Abia stăteam pe scaunul meu, din fundul sălii. Mă gîndeam la Alexandru : „Uite unde a ajuns ! Numele lui e rostit cu dispreţ. Şi asta unde ? Tocmai la o conferinţă atît de însemnată ca cea a degetelor amărîte !" Mie, ca tată, îmi crăpa obrazul de ruşine !

Între timp preşedintele mai dădu cuvîntul şi altora. Fiecare îşi povesti viaţa sa amărîtă şi toţi încheiară hotărîţi să nu se mai întoarcă acasă. (Povestea tristă a două degete de la mîna dreaptă şi a unui şcolar care le ridică din minut în minut deasupra capetelor colegilor lui, strigînd : „Ştiu tot ! Ştiu tot !" mă impresiona foarte mult, şi chiar îmi dădură lacrimile...)

Gîndiţi—vă că aţi fi fost în locul meu. Ce făceaţi ? Cum întorceaţi degetele din hotărîrea lor ? !

Cum ? Spuneţi, cum ?

Mă gîndeam, îmi frămîntam mintea, dar nu găseam nimic. Şi totuşi nu aveam inima şi nu aveam dreptul să las să se întîmple o asemenea nenorocire.

Cerui şi eu cuvîntul.

Preşedintele se uită la mine ca la o arătare ciudată.

—Cum de ai ajuns dumneata aici ?

Îi istorisii în câteva cuvinte totul. Mă destăinuii în faţa sălii şi nu ascunsei nimic.

—Şi ce doreşti acum ? mă întrebă preşedintele.

—Să—mi daţi cuvîntul !

—Poftim !

Eram emoţionat, peste măsură de emoţionat, dar încercai să mă stăpînesc :

—Dragi degete — începui — am ascultat cuvintele voastre şi vă dau dreptate. V—am înţeles necazurile, suferinţele. Dar vreau să vă rog să nu luaţi o hotărîre pripită. Gîndiţi—vă la băieţii şi fetiţele de la care aţi plecat...

—Dar ei de ce nu s—au gîndit la noi? îmi strigă cineva.

—De ce nu s—au gîndit ? De ce ? se năpusti la mine întreaga sală.

—Poate nu şi—au dat seama, poate... dar mă oprii pentru că nu ştiam ce să mai spun. În sală se lăsă o tăcere adîncă.

Degetele priveau spre mine şi eu spre ele. Tăceau şi ele. Tăceam şi eu.

Deodată îmi veni ideea salvatoare. Reîncepui să vorbesc repede, cu toată puterea mea de convingere.

—Nu plecaţi ! Întoarceţi—vă acasă ! O să le scriu eu băieţilor şi fetiţelor să se poarte cum trebuie cu voi. Vă dau cuvîntul meu de onoare că o să le scriu, chiar azi o să le scriu, şi totul o să fie bine. Iau pe garanţia mea toţi copiii. Eu am mare încredere în ei ! Ascultaţi—mă ! Nu plecaţi ! Întoarceţi—vă acasă. Dacă n—o să fiţi mulţumite, să—mi spuneţi mie „cuţu !"

O asemenea cuvîntare, trebuie să recunosc, nu mai ţinusem de mult, de prin clasa a treia, cînd am vrut să—l conving pe colegul meu de bancă să—mi dea cuţitaşul lui cu cinci lame în schimbul unei cutiuţe în care aveam o muscă — şi m—am mirat grozav că n—a primit... Rezultatul cuvîntării de acum fu însă cel aşteptat. Degetele ţinură un mic sfat şi se hotărîră să se întoarcă acasă, nu înainte însă de a—mi atrage atenţia :

—Ţi—ai dat cuvîntul de onoare !

—Ai luat copiii pe garanţia ta !

Le dădui încă o dată încredinţarea că totul o să fie bine. După plecarea lor, mă aşezai la masa preşedintelui şi cu un creion, pe o foaie de hîrtie, mă apucai să scriu acest răvaş :

...CĂTRE :

TOATE FETIŢELE ŞI BĂIEŢII CARE ŢIN DEGETELE ÎN GURĂ, LE MURDĂRESC CU CERNEALĂ, LE BAGĂ ÎN BORCANELE CU DULCEAŢĂ, LE VÎRĂ — PARDON — ÎN NAS, ETC... ETC...

VĂ ROG FOARTE MULT : NU MĂ FACEŢI DE RUŞINE. MI—AM DAT CUVÎNTUL DE ONOARE PENTRU VOI ! V—AM LUAT PE GARANŢIA MEA !

Băgai scrisoarea într—un plic şi fuga la poştă s—o trimit pe adresa voastră.

Dacă n—aţi primit—o, să ştiţi că s—a întîmplat vreo încurcătură la poştă. Eu n—am nici o vină.

Apoi plecai bucuros spre casă.

Acasă, băiatul meu Alexandru se juca cu cuburile. Mă uitai la mîinile lui. Totul era în ordine. Degemar era la locul său, ca şi cum nimica nu s—ar fi întîmplat (sau, cine ştie, poate chiar nimica nu se întîmplase).

Intrai în odaia mea şi mă aşezai din nou la masă.

Vă amintiţi încă de la început, copii, că trebuia să vă scriu o poveste. Ei bine, îmi tot frămîntai mintea, dar nu reuşii să vă scriu povestea.

Nu—i nimic. O să vă scriu altă dată...

AH, PITICUL DE PÎSLĂ...

Dacă aţi intra la noi în casă şi v—ar veni poftă să vă urcaţi pe dulap — ceea ce, recunoaşteţi, nu face un musafir cumsecade sau, cel puţin, nu o face de la prima vizită — dar să zicem că aţi intra la noi în casă şi v—ar veni pofta să vă urcaţi pe dulap... ei, bine, ar trebui să coborîţi imediat. Fără discuţie. Fără întîrziere. Fără să ţinem seama că sînteţi musafiri şi că noi înşine v—am invitat: „Simţiţi—vă ca la dumneavoastră acasă!..." In clipa în care v—aţi trage un scaun ca să vă puteţi urca mai lesne, din trei colţuri ale casei s—ar auzi trei voci tunătoare. A bunicii:

—Jos! repede! A mamei:

—Ce cauţi acolo? A mea (tatăl):

—Nimeni nu are voie să se urce pe dulap!

Nu bănuiţi de ce? Nu? Ce bine! Aşa o să vi se pară şi mai interesantă povestea aceasta...

Pe dulap, în două cutii de carton, noi păstrăm globurile, steluţele, clopoţeii, beteala, luminările şi încă multe altele prin care orice brad, mai mic sau mai mare, mai bărbos sau mai jumulit, poate deveni în cîteva ceasuri un brad deosebit: un brad de Anul nou.

E clar, nu—i aşa? Nu vă lăsăm să vă urcaţi pe dulap, ca să nu spargeţi globurile, steluţele şi clopoţeii, să nu încurcaţi beteala şi, mai ales, să nu luaţi luminările şi să scrieţi cu ele pe oglindă ori pe geam...

Pînă aici, copii, a fost ceea ce se numeşte introducerea în poveste. De aici urmează ceea ce nu se mai numeşte introducerea în poveste, ci însăşi povestea.

Se apropia Anul Nou. Mai exact: mai erau doar cîteva zile pînă la Anul Nou; şi mai exact: trei zile. Dăduserăm jos cele două cutii de pe dulap, număraserăm globurile şi steluţele şi clopoţeii, descîlciserăm beteala şi îndreptaserăm luminările. Cumpărasem însă un brad mai mare decît cei din anii trecuţi. Or să ne ajungă, oare, globurile şi steluţele, beteala şi luminările, ca să—l împodobim ?

Alexandru, care e mai mare (decît Bogdan), zise:

—N—or să ne ajungă!

Bogdan, care e mai mic (decît Alexandru), zise si el:

—N—or să ne ajungă!

Şi cînd doi specialişti rostesc asemenea cuvinte care nu suferă tăgadă, pot oare rămîne nepăsătoare bunica şi mama? Fireşte că nu. De aceea mă rugară să ies în oraş şi să mai cumpăr bradului cîteva podoabe.

Şi cînd doi specialişti rostesc asemenea cuvinte care nu suferă tăgadă, iar bunica şi mama, fireşte, nu pot rămîne nepăsătoare şi mă roagă să ies în oraş să mai cumpăr bradului cîteva podoabe, pot eu oare să fac altceva decît să—mi îmbrac repede paltonul şi, uitînd să—mi iau pălăria, şi uitînd să—mi înnod şireturile la pantofi, şi uitînd că sînt gripat — să n—o zbughesc pe uşă afară? Din nou, fireşte că nu.

Văzusem mai de mult în vitrina unui magazin un pitic de pîslă. Purta o tichiuţă verde, o haină

galbenă cu bumbi roşii, era încălţat cu cizmuliţe cafenii... arăta destul de frumuşel.

Alergai la magazin şi—l cumpărai. Îl băgai în buzunarul paltonului şi, la întoarcerea spre casă, intrai într—un debit de tutun să—mi cumpăr ţigări. Fusesem multă vreme bolnav şi medicul îmi interzisese să fumez, dar mă gîndii că o ţigară... înainte de Anul Nou... n—avea ce să—mi strice. Cu condiţia, bineînţeles, să nu afle cei de acasă care mă păzeau cu străşnicie să nu fumez.

Acasă, piticul plăcu tuturor.

Alexandru spuse:

—Ce cizmuliţe caraghioase! Bogdan spuse:

—Ce bumbi roşii! Mama spuse:

—Are si tichiută!

Bunica spuse:

—Te—a costat mult?

—Nu, îi răspunsei bunicii. Cîţiva lei... Cinci lei şi ceva.

—Poate cincisprezece lei şi ceva... se auzi o voce. Şi nu era vocea lui Alexandru, nici a lui Bogdan, nici a mamei, nici a bunicii şi, cu atît mai puţin, a mea.

Vorbise piticul!

Noi nu ne mirarăm. Sîntem obişnuiţi. În casa unui scriitor pentru copii se pot întîmpla fel de fel de ciudăţenii. Şi chiar se întîmpla. Dacă pisica noastră cîntă la acordeon (nu cu prea mult talent, dar... cîntă!); dacă şoricelul din cămară merge singur cu liftul (deşi n—a împlinit încă paisprezece ani!); dacă pînă şi cîinele nostru — nu, nu vă miraţi, chiar cîinele nostru! — meditează la matematică pe un căţel din vecini (mare leneş căţelul din vecini, nici tabla înmulţirii n—o ştie!) — de ce să ne mirăm cînd vorbeşte un pitic de pîslă? N—are nici un rost.

—Cinci lei... cinsprezece... zisei stînjenit: acum dacă l—am cumpărat, ce rost are să mai vorbim?

—Da? făcu piticul. Dar de ţigări ce ai de spus?

—Care ţigan? se încruntă bunica.

—Iar ai început să fumezi? se încruntă şi mama.

—Tăticule! se încruntă Alexandru.

—Se poate? nu putu nici Bogdan să nu se încrunte, îmi venea să intru în pămînt. Bîiguii:

—Nu... să vedeţi... voiam să... dar n—am... adică, am...

—Şi—a cumpărat ţigări! L—am văzut eu! sări piticul. Le—a ascuns într—un buzunar.

Într—o clipă, patru mîini se întinseră spre mine, mă buzunăriră şi—mi confiscară ţigările. Ce puteam să fac? Oftai şi mă resemnai.

Începurăm să împodobim bradul şi—l agăţarăm pe pitic de o crenguţă. O vreme nu mai spuse nimic. Pe urmă nu era chip să mă apropii de brad ca să nu mă tragă de reverul hainei si să—mi şuiere în urechi:

—Ştii ce—a făcut Alexandru?

—Nu... Ce—a făcut?

—A murdărit covorul cu cerneală!

Sau:

—Bogdan ţine degetul în gură!

Sau:

—Ştii de ce nu—ţi găseşti butonii?

—De ce?

—Cînd a făcut curat în cameră, mama n—a fost a tentă, i—a luat în făraş şi i—a aruncat la gunoi...

Sau:

—Bunica a spart o farfurie!

Şi iar:

—Alexandru nu s—a spălat azi pe mîini!

Şi,

—Bogdan şi—a tăiat un nasture de la palton!

Şi,

—Mama ţi—a încurcat hîrtiile pe birou!

Şi,

—Cafeaua pe care ţi—a adus—o bunica era... năut!

De Anul Nou avurăm musafiri, aprinserăm luminările în brad, cîntarăm şi toţi rostiră cele mai frumoase cuvinte despre pitic:

—Ce drăguţ e!

—Şi mititel!

—Ce hăinuţă are!

—Şi ce cizmuliţe!

Numai eu ştiam ce ştiam. Numai eu ştiam că e un pîrîtor fără pereche. Fierbeam de necaz că i se dă atîta atenţie. Şi cum nu—mi place ca pîrîtorii să se bucure de laude, cînd nu mă văzu nimeni, îl smulsei din brad şi—l aruncai într—un fund de ladă, în cămară.

Într—o lună, şoricelul din cămară (cel care merge singur cu liftul deşi n—a împlinit încă paisprezece ani!) n—a mai lăsat nimic din el.

Bine i—a făcut. O caldă strîngere de lăbuţă din partea mea, şoricelului. Bravo! îmi placi! Şi drept răsplată, casă nu te mai certe administratorul blocului, o să te însoţesc eu în lift!

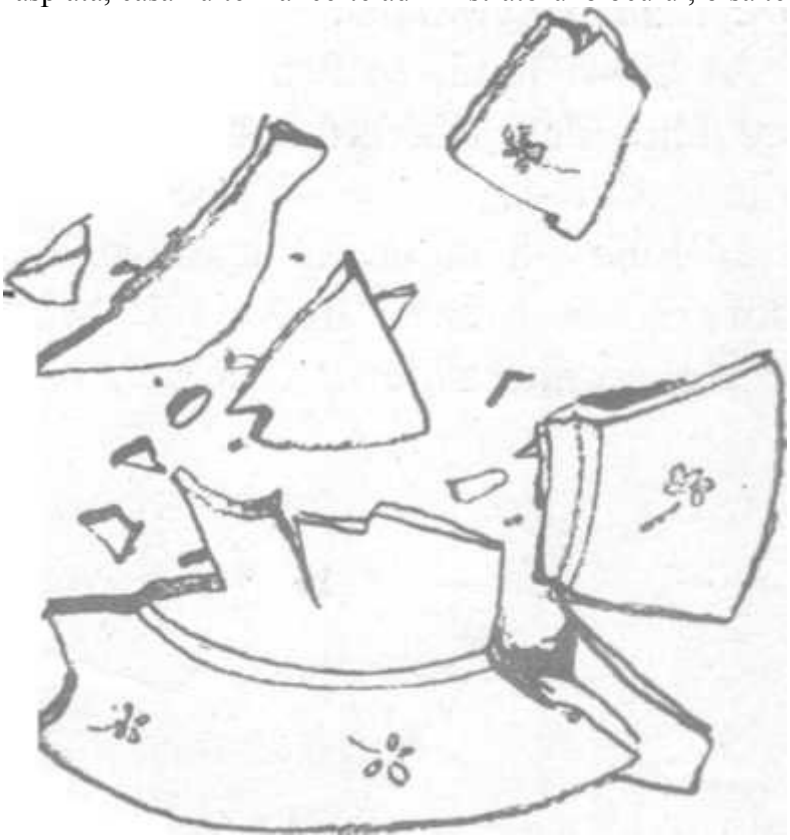

CIUDAŢI MAI SÎNT ŞI ÎMPĂRAŢII!

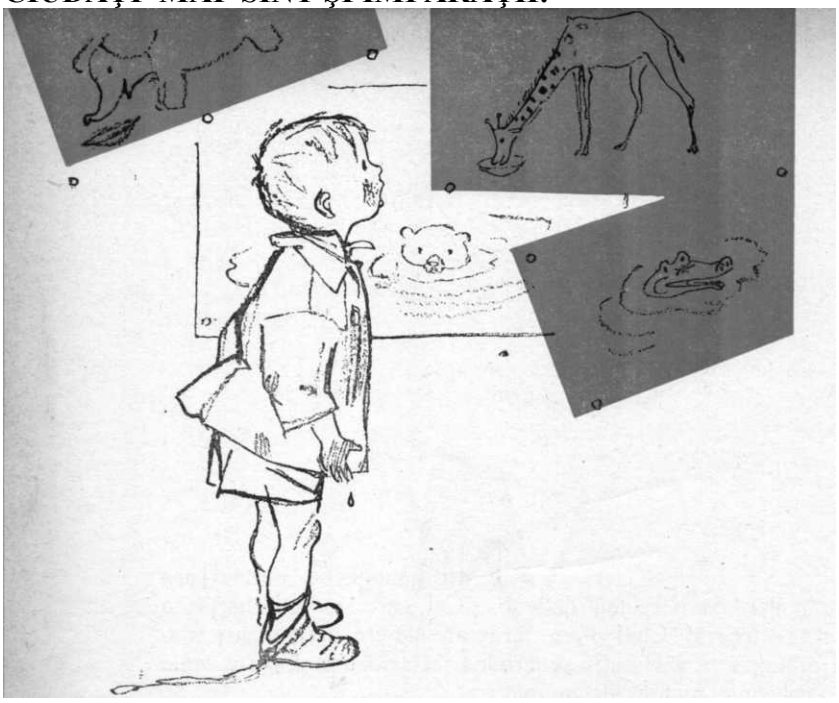

Nu căutaţi pe hartă Ţara Curăţeniei, că o căutaţi degeaba. Cel care a făcut hărţile a uitat s—o treacă. Cînd i—am atras atenţia era prea tîrziu ; ceasul arăta patru, şi la patru se termină serviciul, iar el, peste orele de serviciu nu mai stă nici un minut...

Dar, fiţi încredinţaţi, copii: există Ţara Curăţeniei! Aici: într—un lighean plin cu spumă de săpun se spală pe gît puiul girafei. Şi cine nu ştie că puiul girafei, chiar dacă—i numai pui, n—are doar o bucăţică de gît, ci un ditamai gîtul, lung de nu se mai termină...

Aici: cu peria şi cu pasta de dinţi îşi freacă de zor colţii puiul elefantului. Şi cred că e de prisos să mai adaug că puiul de elefant, chiar dacă mai trebuie să aştepte ca să ajungă elefant, n—are nişte dinţişori ca boabele de fasole, ci nişte dinţi să te ţii! mari şi grei.

Aici: cu apă multă se spală pe urechi măgăruşul Nu e o taină pentru nimeni că măgăruşul, chiar dacă mai este pînă o să i se spună „măgarule!" n—are două urechiuşe, ca toartele ceşcuţelor de cafea, ci două urechi în toată puterea cuvîntului, mai—mai că îmi vine să le scriu cu „*U*" mare...

Aici: îşi freacă spinarea cu peria, puiul hipopotamului. Şi e ruşinos pentru cel care încă n—a aflat că puiul hipopotamului, deşi abia la vîrsta grădiniţei, n—are doar o biată spinare cît să—şi sprijine ghiozdanul, ci o spinare să întinzi hora pe ea...

Aici: se spală pe labe puiul ursului alb. Şi m—aş face foc, dacă aş auzi de cineva care nu ştie că puiul ursului alb, cu toate că se mai ţine de... blana mamei, n*are nişte lăbuţe care să poată încăpea în mănuşile noastre, ci nişte labe de te apucă teama cînd trebuie să—i întinzi mîna, să faci cunoştinţă cu el şi să—i întrebi cum îl cheamă.

Ei, bine, copii, aici în Ţara Curăţeniei domneşte un împărat care spre deosebire de Verde—împărat, de Alb—împărat, de Roşu—împărat şi cu atît mai mult de Albastru—cu—picăţele—împărat, n—are nici o culoare. Aşa cum nu are nici apa. Chiar se numeşte: Limpede—ca—apa—împărat. El e fiul lui Săpun—împărat, nepotul lui Prosop—împărat şi strănepotul lui Burete—împărat.

Şi ce credeţi că a făcut Limpede—ca—apa—împărat?

A dat poruncă straşnică tuturor vameşilor, ca astăzi să nu—i dea voie băiatului meu, Bogdan, să intre în ţara sa.

De ce? Nu pot să aflu.

Ciudaţi mai sînt şi împăraţii!

ÎN PĂDURE TOATE— S BUNE...

Eu, copii, locuiesc vara în pădure.

Mă simt atît de bine încît aş rămîne aici şi iarna, dar, din păcate, sînt cam friguros şi precum ştiţi — în pădure nu—s sobe, nici calorifere, iar de radiatoare electrice încă nici nu poate fi vorba...

Vara, în pădure, toate—s bune numai croitorii nu—mi plac.

Nu vi—i recomand, copii!

Ce—am păţit cu ei o să spun şi nepoţilor. Dar pentru că, deocamdată, n—am nepoţi, o să vă spun vouă. Ascultaţi:

... Se apropia ziua băiatului meu, Alexandru. Împlinea cinci ani. Încă din primăvară îi făgăduisem o haină nouă. Acum aveam prilejul să—mi ţin cuvîntul.

Cineva m—a îndreptat spre croitoria „La cei cinci mari meşteri croitori."

Am deschis uşa prăvăliei şi am dat bună ziua.

—Bună ziua! mi—a răspuns meşterul arici.

—Vă salut! s—a ridicat meşterul lup.

—Să trăiţi! s—a aplecat meşterul urs.

—Poftiţi, poftiţi... m—a îmbiat meşterul iepure.

—Luaţi loc! mi—a arătat un scaun meşterul bursuc. Şi pe urmă toţi meşterii în cor:

—Cu ce vă putem servi?

M—am aşezat pe scaun şi i—am întrebat:

—Ştiţi să faceţi haine?

Cei cinci meşteri croitori mi—au răspuns într—un glas:

—Ştim! Ariciul:

—Cele mai frumoase haine! Lupul:

—Şi cele mai trainice! Ursul:

—Fără probe! Iepurele:

—Şi fără cusur! Bursucul:

—Ieftin!

Apoi toţi cei cinci meşteri deodată:

—Cum nu s—au mai văzut!

—Foarte bine, foarte bine... am zis. Atunci vă rog să—mi faceţi o haină pentru băiatul meu, Alexandru.

Meşterii croitori în cor:

—Cum să fie?

—Păi... ştiu eu cum să fie? Să fie cum aţi spus: frumoasă şi trainică. Fără probe şi fără cusur. Ieftină... Apoi să aibă de toate... Şi guler...

—Eu sînt cel mai mare meşter gulerar! a sărit ariciul.

—Să aibă şi buzunare...
—Eu sînt cel mai mare meşter buzunărar! a sărit lupul.
—... Să aibă mîneci lungi...
—Eu sînt cel mai mare meşter mînecar! a sărit ursul.
—... Să nu—i lipsească nasturii...
—Eu sînt cel mai mare meşter năsturar ! a sărit iepurele,
—Cu căptuşeală,..
—Eu sînt cel mai mare meşter căptuşar î a sărit bursucul.

Şi pe urmă toţi cinci împreună:
—Noi sîntem cei mai mari meşteri croitori!

Am ales stofa, le—am dat măsura lui Alexandru, ne—am înţeles asupra preţului.
—Mîine în zori ne apucăm de lucru! mi—au spus într—un glas meşterii croitori.

Şi am plecat.

Se însera. Pădurea se pregătea de culcare.

Ajuns acasă, am mîncat o plăcintă cu ciuperci, am băut un ceai de mure şi m—am trîntit pe patul moale de muşchi...

Dar nu puteam dormi. Mă gîndeam, copii, la haina lui Alexandru. Oare n—am uitat nimic să le spun celor cinci meşteri croitori? Oare or să facă haina aşa cum îi place lui Alexandru? Gulerul o să fie aşa cum îi place? Şi buzunarele, şi mînecile şi nasturii aşa cum îi plac? Dar căptuşeala? Eu le—am spus doar să facă, dar cum să facă, aşa ca să—i placă lui Alexandru, nu le—am spus.

E o lipsă. Deh, mai am şi lipsuri... Pe aceasta însă trebuie să mi—o îndrept.

M—am sculat şi am pornit din nou spre croitorie.

Dar la croitorie nu mai era nici unul din cei cinci meşteri croitori. Nici ariciul—gulerarul, nici lupul—buzunărarul, nici ursul—mînecarul, nici iepurele—năsturarul, nici bursucul—căptuşarul.

Nu era nimeni, sau cum se spune: „sufla vîntul". Numai că, în seara aceea, nu sufla nici vîntul!

Plecaseră toţi la casele lor.

Ariciul—gulerarul stătea la răsărit. Lupul—buzunărarul la apus. Ursul—mînecarul la miazănoapte. Iepurele—năsturarul la miazăzi. Iar Bursucul—căptuşarul chiar în mijlocul pădurii. Am plecat spre răsărit. L—am trezit din somn pe ariciul—gulerar şi l—am întrebat:
—Ştii să faci gulere?
—Cele mai frumoase gulere!
—Dar cum îi plac lui Alexandru, ştii?
—Cum îi plac?
—Aşa: să fie gulere ca toate gulerele, numai că pe deasupra să mai poată fi şi ţinute în gură...

Ariciul—gulerar mi—a răspuns:
—Asemenea gulere nu ştiu să fac! Şi s—a întors pe partea cealaltă. Am plecat apoi spre apus.

L—am trezit pe lupul—buzunărar din somn şi l—am întrebat:
—Ştii să faci buzunare?
—Cele mai trainice buzunare!

—Dar cum îi plac lui Alexandru, ştii?
—Cum îi plac?
—Aşa: să ţie buzunare ca toate buzunarele, dar să încapă în ele:
un dop
şi o crenguţă de plop,
un boţ de chit
şi—un lanţ de cuţit,
o castană
şi—o toartă de cană,
o ascuţitoare
şi—un cap de luminare,
o sticluţă

şi—un capac de cutiuţă,
o peniţă
şi—o coadă de linguriţă,
un dinte căzut
şi—un bob de năut, apoi...

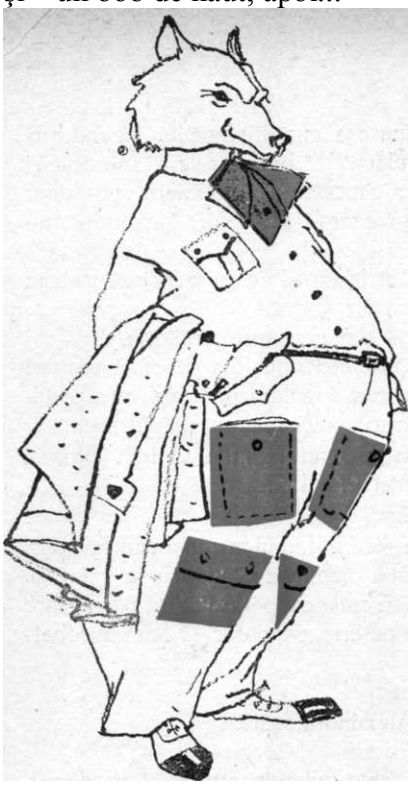

—Stai, stai! mi—a strigat lupul—buzunărar. Asemenea buzunare nu ştiu să fac!

Şi mi—a arătat uşa.

Am alergat spre miazănoapte.

L—am trezit din somn pe ursul—mînecar şi l—am întrebat:

—Ştii să faci mîneci?

—Tot felul de mîneci!

—Dar cum îi plac lui Alexandru, ştii?

—Cum îi plac?

—Aşa: să fie mîneci ca toate mînecile, dar cînd stă băiatul la masă, să—i poată intra mînecile în supă...

Ursui—mînecar mi—a răspuns:
—Asemenea mîneci nu ştiu să fac!

Şi m—a poftit să—l las să doarmă, că—i obosit.
Am luat—o la fugă spre miazăzi.

L—am trezit din somn pe iepurele—năsturar şi l—am întrebat:
—Ştii să cosi nasturi?
—Să ţină o sută de ani!
—Dar cum îi plac lui Alexandru, ştii?
—Cum îi plac?
—Aşa: să coşi nasturii ca toţi nasturii, numai să—i poată scoate, şi să joace cu ei „la perete"...
Iar iepurele—năsturar mi—a răspuns:
—Asemenea nasturi nu ştiu să cos!
Şi s—a uitat aşa de urît la mine că am plecat imediat. Am alergat spre mijlocul pădurii.
Aici l—am trezit din somn pe bursucul—căptuşar şi l—am întrebat:
—Ştii să faci căptuşeli?
—Cum nu mai ştie nimeni!
—Dar căptuşeală cum îi place lui Alexandru, ştii?
—Cum îi place?

—Aşa: să fie căptuşeala ca toate căptuşelile, numai că de cîte ori se murdăreşte băiatul pe mîini cu magiun, cu cerneală, cu noroi să se poată şterge pe căptuşeală.
Bursucul—căptuşar mi—a răspuns:
—Asemenea căptuşeală nu ştiu să fac! Şi mi—a trîntit uşa în nas.

Înfuriat, m—am dus acasă şi le—am scris croitorilor aceste rînduri:

„Nu mai comand haina lui Alexandru la voi. .Vă socotiţi mari meşteri croitori, dar sînteţi toţi cinci nişte nepriceput.
Nu vă salut."

Iată păţania mea. Iată cum a rămas băiatul meu Alexandru fără haină nouă.
Păcat.
Păcat, pentru că vara, în pădure, toate—s bune. Numai croitorii nu—mi plac.
Nu vi—i recomand, copii!

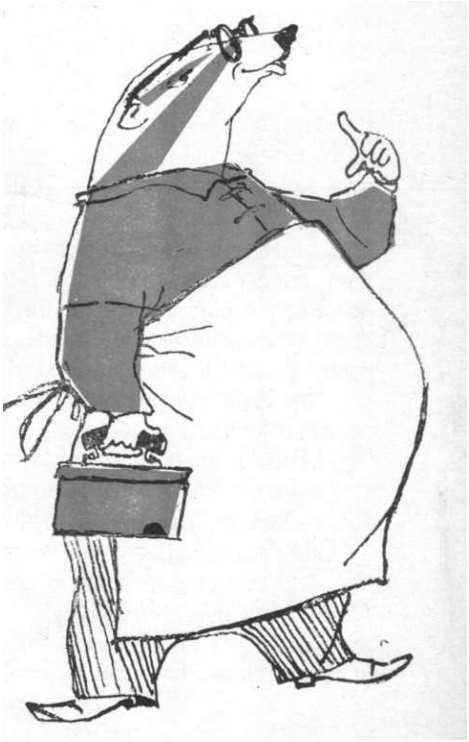

SĂ TE ÎNVĂŢ CUM SĂ FII MARE

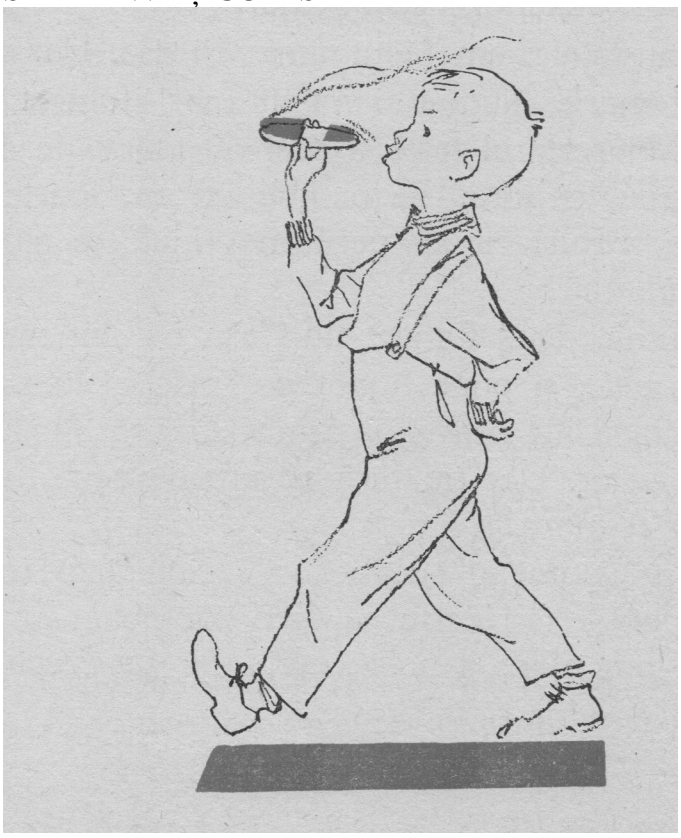

Mama şi tata au plecat la teatru. La teatru se juca o piesă, nu ştiu care, dar pe afiş scria că ”femeile cu pălării şi copiii sub şapte ani nu sînt primiţi în sală”.

Puţin îi păsa lui Alexandru de femeile cu pălării. Puteau să nu fie primite nici la cinema, nici la cofetărie. . . Să nu mai poarte pălării şi gata!

Dar copiii sub şapte ani de ce să nu intre? E i doar nu poarta pălării.

Mama îi explică:

—Pentru că cei sub şapte ani sînt încă mici şi fac gălăgie, iar la piesa asta trebuie să fie linişte.

Iar tata adăugă:

—Şi tu eşti mic. Cînd o să creşti mare, o să te luăm. Acum rămîi acasă cu bunica.

8

Alexandru nu ţipi, nu bătu din picioare, nu se tăvăli pe jos şi nu plînse. Era înşă tare supărat că e mic.

Bunica stătea într—un scaun de nuiele şi croşeta. Bunice care să nu ştie să croşeteze n—am întîlnit. Nici nu cred să fie.

Alexandru se învîrtea prin casă şi se gîndea cum să facă să fie mare.

”Oare dacă aş avea mustăţi aş fi mare ?” se întrebă şi—şi răspunse imediat: ”Aş fi. Numai oamenii mari au mustaţă. Copiii n—au !”

Se duse la bucătărie, luă din cotul de sub plită un tăciune şi privindu—se în oglindă, îşi desenă mustaţă. Şi încă ce mustaţă?! Lată pînă la jumătatea obrajilor şi înaltă din vîrful nasului pînă pe bărbie. O mustaţă fără pereche în lume !

O întrebă pe bunica:

—Acuma, dacă am mustaţă, nu—i aşa că sînt mare?

—Nu eşti, îi răspunse bunica şi—l trimise repede să se spele. Mustaţa se curăţă greu, dar, pînă la urmă, se curaţi. Mai greu era ca Alexandru să fie mare!

”Cu mustaţa n—am făcut nimic, îţi zise. Dar dacă aş fuma?”

Şi de data asta îşi răspunse fără întîrziere.

”Aş fi. Numai oamenii mari fumează. Copiii nu ! ”

Căută în sertarul tatei şi găsi o ţigară de foi, groasă că abia îi încăpu în gură. Se plimbă cu ea, foarte

mîndru, înălţîndu—se pe vîrfuri ca să pară mai înalt, şi ajungînd în faţa bunicii, o întrebă:
—Acuma, dacă fumez, nu—i aşa că sînt mare ?
—Nu eşti... şi pune ţigara de unde ai luat—o !

Cu bunica nu era de glumă. Ce era să facă ? Puse ţigara înapoi, în sertar. Dar nu fără părere de rău: mai scăpase un prilej de a fi mare!

Auzi paşii grei ai bocancilor vecinului pe coridor. ”Ce—ar fi să se ducă şi să—l certe că face zgomot ? Ar fi foarte bine ! Numai un om mare îl poate certa pe vecin. Copiii nu! ”

Ieşi pe coridor şi începu:
—Nu vezi că e tîrziu ? De ce bocăneşti ? Vrei să scoli toată casa ? Te rog să te muţi!

Apoi intră în casă şi trînti uşa după el.

9

—Bunică ! strigă. Acuma, dacă m—am certat cu vecinul, nu—i aşa că sînt mare?
—Nu eşti, îi răspunse bunica. Ai avut noroc că vecinul nu te—a urecheat.

”Of! greu mai e să fii mare !” Nu reuşise nici cu mustaţa, nici cu ţigara, nici cu cearta. Ce să mai încerce ?

Dar, deodată, bunicii îi căzu din mînă croşetul. Alexandru se repezii şi—l ridici.
—Mulţumesc, îi zise bunica. Acum eşti într—adevăr mare ! Nu chiar atît de mare cît să fi mers astă seară la teatru, dar esti mare !
Povestea se sfîrşeşte aici. Ca să fiţi siguri, uite, pun şi punct.

IAR AM NECAZURI, COPII!

Caii, după cum se ştie, sînt de două feluri: adevăraţi şi de lemn. Ceea ce, desigur, nu înseamnă că cei de lemn nefiind adevăraţi — sînt mincinoşi.

Tot aşa şi cu poveştile, copii! Şi ele sînt de două feluri: adevărate şi cele pe care le scriu eu...

... Să vă mai spun o poveste de a mea! În ultima vreme, am băgat de seamă că se petrece ceva ciudat cu băieţelul meu. Ceva nemaivăzut, nemaiîntîlnit şi nemaipovestit.

Greu de spus ce — dar pentru voi o să încerc: Cînd te uitai la el nu vedeai nimic ciudat. Dar cînd nu te uitai, ei bine, de aici începea ciudăţenia. Rodea în dinţi tot ce—i cădea în mînă: creioanele colorate, gulerul cămăşii, urechile pernei, cuburile, copertele cărţilor, nimic nu scăpa din dinii lui.

Poate că n—aş fi aflat, copii, dacă într—o seară, cînd stăteam şi citeam la lumina blîndă a lămpii de masă, n—aş fi auzit această discuţie venind dintr—un colţ al camerei:

—Ia vezi tu ce face...

—Ce să facă? Se uită ca pisica în calendar...

—Citeşte?

—Da. Mă întreb de ce nu scrie. Aşa ar fi firesc: cititorii să citească şi scriitorii să scrie! El doar se laudă că e scriitor.

Am ridicat ochii de pe carte. Desigur se vorbea despre mine. Cine altul se mai laudă că e scriitor ? Şi cînd se vorbeşte despre mine, chiar cînd se vorbeşte de bine — ceea ce încă pînă acum n—a fost cazul — trebuie să aflu. De aceea am rostit:

—Fiţi buni şi spuneţi—mi în faţă ce aveţi de spus. Nu vorbiţi pe la colţuri.

O clipă de tăcere, apoi au apărut în faţa mea doi şoareci între două vîrste, unul cu ochelari şi purtînd o pălărie după ultima modă, celălalt îmbrăcat cu un costum cenuşiu, cam prea larg pentru el, dar avînd o mutră destul de simpatică. Amîndoi se plecară în faţa mea şi mă salutară.

—Bună seara, le—am răspuns. Cu ce vă pot servi?

Cel cu ochelari s—a scuzat că poate mă deranjează şi m—a rugat să—l iert că n—au intrat pe uşă ca toată lumea, ci printr—o gaură a parchetului.

—Nu face nimic, luaţi loc, nu mă deranjaţi... Dar, cu cine am onoarea?

Cel cu mutra simpatică, îmbrăcat în costum cenuşiu, m—a lămurit:

—Permiteţi—ne să ne prezentăm: colegul meu şi cu mine sîntem avocaţii familiei de şoareci care subînchiriază apartamentul dumneavoastră. Colegul meu se numeşte Roadecoduri... poate că aţi auzit de el...

—Nu...

—... mă rog... iar eu mă numesc Ronţăiedosare. De mine nu aţi fi putut auzi pentru că am lucrat mai mult în provincie...

Domnul Roadecoduri îşi înălţă ochelarii pe frunte şi întrerupîndu—l pe Ronţăiedosare mi se adresă:
—Pe scurt, iată ce dorim de la dumneavoastră... Sîntem însărcinaţi de către onorabila familie Chiţăiescu să discutăm o chestiune toarte gravă, pentru a preîntîmpina un proces, care, vă asigurăm, de la început e pierdut pentru dumneavoastră... Familia Chiţăiescu, deşi nu s—a prevăzut în contract, special, ca să ne exprimăm aşa, are toate drepturile roaderii obiectelor de orice fel existente în acest apartament. Sînteţi de acord?

—Da, fără îndoială, nu m—am opus niciodată acestui drept, deşi, trebuie să recunoaşteţi şi dumneavoastră, putem aduce în casă o pisică sau putem cumpăra şoricioaică.
—Într—adevăr, într—adevăr, m—a potolit simpaticul domn Ronţăiedosare. Familia Chiţăiescu a apreciat amabilitatea dumneavoastră. Acesta e şi motivul pentru care ne—a trimis pe noi aici, cu toate că avea posibilitatea să vă dea în judecată fără să vă mai anunţe dinainte...
—Ei bine, a continuat domnul Roadecoduri, dreptul familiei Chiţăescu, dreptul ei, şi numai al ei, reţineţi: *numai al ei!* a fost călcat într—un mod care... cum să vă spun, nu vă supăraţi, dar nu vă face cinste... Băiatul dumneavoastră fiind deocamdată mic, neîmplinind adică vîrsta de optsprezece ani, cel chemat să răspundă în faţa judecăţii sînteţi dumneavoastră...

M—am îngălbenit deodată. Ah, băiete, băiete, ce necazuri îmi faci. Eu, om serios, să fiu dat în judecată? Şi încă de cine? De nişte subchiriaşi care după ce nu mi—au plătit niciodată chirie, mai sînt pe deasupra şi şoareci! Ah, copii, copii, bine că nu sînteţi părinţi!...

Totuşi, faţă de cei doi domni m—am prefăcut că nu ştiu nimic, că nu bănuiesc nimic. Ba, am ridicat chiar tonul:
—Dar nu înţeleg! Ce s—a întîmplat? Nu mă simt vinovat cu nimic. în afară de faptul că mă ocup cu literatura pentru copii, nu mă mai simt vinovat cu nimic. Băieţelul meu, de asemenea, e un băieţel cumsecade. Şi am fost gata să adaug: „ştiţi proverbul: Ce naşte din pisică şoareci mănîncă!", dar am renunţat de teamă să nu mă înţeleagă greşit...
—Vă rugăm să nu vă enervaţi, m—a poftit simpaticul domn Ronţăiedosare. Şi eu sînt tată şi ştiu că nu e treabă uşoară. Totuşi faptul că băieţelul dumneavoastră roade în dinţi tot ce—i iese în cale, călcînd astfel dreptul rezervat onorabilei familii Chiţăiescu, clienta noastră, trebuie să vă dea de gîndit, cît nu e prea tîrziu.

—Şi ce pot să fac? Cum să—l dezvăţ?
—Iertaţi—ne, dar asta ne depăşeşte pe noi. Sarcina noastră a luat sfîrşit. Permiteţi—ne să ne retragem...

Şi, aplecîndu—se din nou în faţa mea, cei doi domni şoareci au plecat pe unde au venit.

Am rămas singur cu gîndurile mele. Am rămas singur în camera luminată de lampa de masă, să continui lectura unei cărţi ale cărei coperte erau roase de băieţelul meu, răsturnat într—un fotoliu ale cărui braţe erau roase de băieţelul meu. Priveam din cînd în cînd la un tablou înfăţişîndu—l pe băieţelul meu, tablou a cărui ramă era roasă tot de băieţelul meu...

Ce spuneţi, copii, pot să fiu dat în judecată?

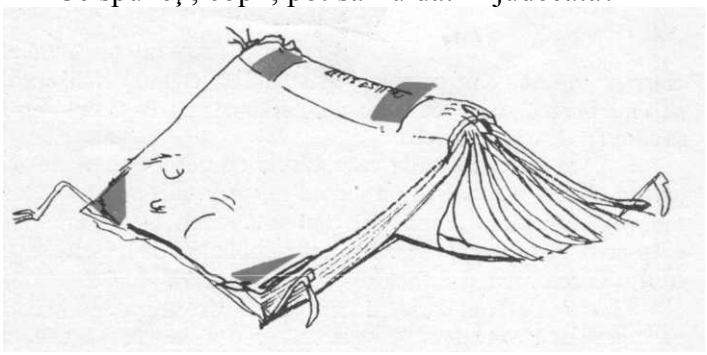

IEDUL CU TREI CAPRE

Povestea asta nu s—a întîmplat chiar pe vremea cînd se potcoveau puricii, ci mult mai aproape, cînd puricii au devenit tare nesuferiţi — iar eu, copii, vă doresc să n—aveţi de—a face cu ei...

..Cică nu departe de casa caprei cu trei iezi îşi avea casa un ied cu trei capre. Era un ied ca toţi iezii: nici mai mare, nici mai mic, nici mai frumos, nici mai urît. Cum s—ar spune : nici prea—prea, nici foarte—foarte. Numai că el în loc de o capră avea trei : o capră—mamă, o capră—mătuşă şi o capră—bunică.

Grozav de bine o mai ducea iedul !

Maică—măiculiţă, ce mai trai !

Dimineaţa, nici nu apuca bine să deschidă ochii că şi începea să poruncească :

—Capră—mamă !

—Spune, fiul meu iubit !

—Îmbracă—mă ! Nu pot singur...

Capra—mamă nu aştepta să—i spună de două ori. Se apleca să—i caute opincile sub pat, se urca pe dulap, să—i găsească nădragii şi se băga după cuptor, să—i afle cămeşuica.

Capra—mamă îi aduna toate straiele şi se căznea să—l îmbrace ; îi lega opincile — oh ! îi trăgea nădragii şi cămeşuica — vai ! să—i înfăşure brîul — uf !

Cînd se vedea îmbrăcat, iedul iarăşi poruncea :

—Mătuşă—capră !

—Spune, nepoţelul meu drag !

—Ospătează—mă ! Nu pot singur...

Fără să mai zăbovească, mătuşa—capră se repezea în bucătărie, turna într—o ulcică lapte dulce şi aşeza într—o strachină mămăliguţă caldă. Apoi punea ulcica şi strachina pe un ştergar şi le aducea fuguţa la patul iedului. Şi rupea mătuşa—capră din mămăliguţă şi îndesa în gura iedului ! Şi ţine—i mătuşă—capră ulcica la gură, să soarbă iedul laptele. Şi uite aşa, pînă isprăvea iedul toată mămăliguţa din strachină şi tot laptele din ulcică. Ba, îi mai aducea mătuşa—capră şi cîte o plăcintă, că era meşteră la copt, iar iedul mare meşter la înghiţit...

Zburda iedul toată ziulica pe afară, iar seara cînd se întorcea acasă, se întindea pe pat şi poruncea :

—Capră—bunică !

—Spune, nepoţelul meu scump !

—Adoarme—mă ! Nu pot singur...

Cît ai clipi, capra—bunică venea lîngă ied şi se pornea să—i cînte şi să—l legene. Hei — aşa trai ca al iedului mai zic şi eu !

—Capră—mamă, îmbracă—mă !

—Mătuşă—capră, ospătează—mă !

—Capră—bunică, adoarme—mă ! Nu pot singur !

Şi capra—mamă, şi mătuşa—capră, şi capra—bunică lăsau toate treburile şi veneau fără zăbavă la porunca iedului.

Lăsa capra—mamă rufele în albie, abia avea răgaz să—şi usuce mîinile, dar venea într—un suflet să—l îmbrace pe ied. Lăsa mătusa—capră cămaşa necîrpită, în grabă se înţepa la deget, dar alerga să—l ospăteze pe ied ! Lăsa capra—bunică andrelele, scăpa în fugă ochelarii şi le spărgea lentilele, dar nu întîrzia să—l adoarmă şi să—l legene pe ied !

—Capră—bunică, adoarme—mă !

—Mătuşă—capră, ospătează—mă !

—Capră—mamă, îmbracă—mă ! Nu pot singur !

Aşa viaţă, să tot trăieşti o sută de ani şi încă ai zice că n—ai trăit destul !

Dar într—o seară, după ce capra—bunică îl adormi pe ied, bătu în poartă vecina lor, capra cu trei iezi.

—Scumpele mele surate, zise ea caprei—mamă, mătuşei—capră şi caprei—bunici, după ce trecu pragul, am intrat cu o mare rugăminte în casa domniilor voastre. Mîine seară mi se însoară iedul cel mare. Tare aş vrea să—i pregătesc un ospăţ să i se ducă vestea. Mă rog domniilor voastre, fiţi bune şi poftiţi la mine să—mi ajutaţi la înfăşuratul sărmăluţelor, la împletitul colacilor, ori la ce—o mai fi de trebuinţă. O să vă mulţumesc şi o să vă răsplătesc, aşezîndu—vă în capul mesei, ca pe cei mai de seamă oaspeţi. Vă învoiţi ?

—Se poate să nu ne învoim ? Mîine în zori sîntem la dumneata, surato ! Te ajutăm cu dragă inimă, îi răspunse capra—mamă. Cît priveşte răsplata, de—o să ne aşezi în capul mesei cinstea ne—o fi prea mare şi noi îţi cerem să nu—ţi baţi capul cu ea.

A doua zi, în zori, pe la ceasul cînd soarele încă îşi mai freacă ochii de somn, plecară cele trei capre ale iedului la vecina capră cu trei iezi.

După vreo două—trei ceasuri se trezi şi iedul.

Şi aşa cum îi era obiceiul, strigă :

—Capră—mamă, îmbracă—mă !

Dar nu veni nimeni să—l îmbrace. Capra—mamă, precum se ştie, era plecată. Atunci iedul începu să se tăvălească prin pat şi să urle cu vai de lume:

—Îmbracă—mă ! Îmbracă—mă ! Îmbracă—mă ! Nu pot singur!

Vulpea tocmai trecea pe acolo şi auzind urletele iedului, curioasă din fire, băgă capul pe geam ca să afle ce se întîmplă. Numai că, pe lîngă că era curioasă, vulpea asta mai era pe deasupra şi tare hoaţă. Fura de stingea!

—Nu mai striga atîta, iedule, îi vorbi ea mieros. Dacă nu poţi să te îmbraci singur, te ajut eu... Aruncă—mi hainele şi numaidecît te îmbrac !

Bucuros, iedul îi azvîrli nădragii şi cămeşuica. Una cîte una, vulpea le prinse, le vîrî într—un sac şi... pe—aci ţi—e drumul !

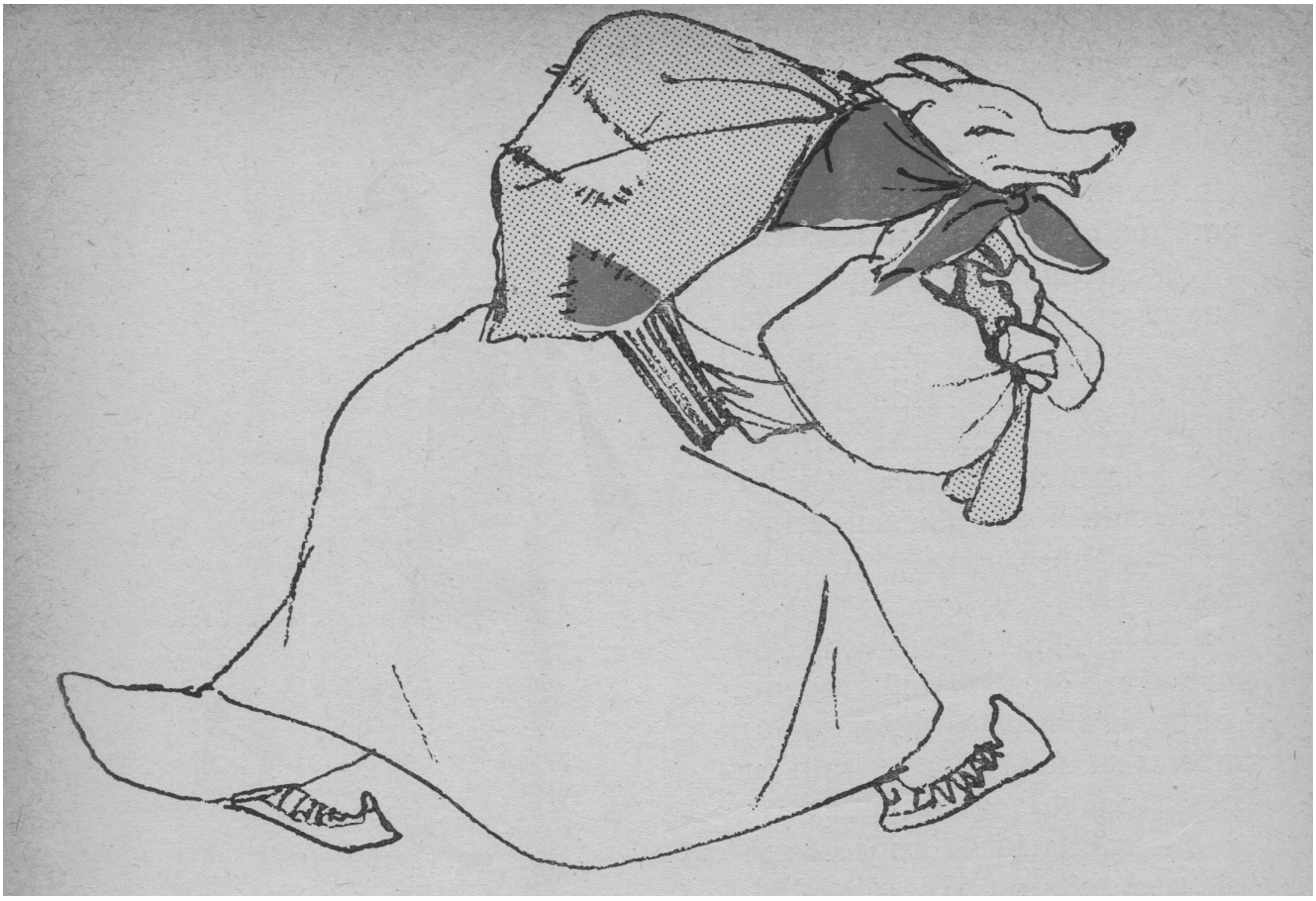

Mare amărăciune îl cuprinse pe ied şi multe lacrimi grele vărsă. Dar tot plîngînd şi văicărindu—se, îl apucă foamea. Atunci strigă :

—Mătuşă—capră, ospătează—mi !

Dar nimeni nu veni să—l ospăteze. Şi mătuşa—capră, precum se ştie, era plecată.

Se porni iar iedul să se tăvălească şi să urle :

—Ospătează—mă ! Ospătează—mă ! Ospătează—mă! Nu pot singur!

Cînd ţipa el aşa, trecu pe acolo ursul. Eu, copii, am văzut mulţi ursi în viaţa mea, unii mai mari, alţii mai mici, alţii... de ciocolată, dar mîncăcios ca ursul ăsta n—am mai văzut. Mînca de rupea !

—Nu mai striga atîta, ieduţule, îl potoli ursul. Mai bine spune—mi unde e mîncarea, ca să te ajut eu... Te ospătez pe cinste !

De bună seamă că iedul îi spuse. Şi intră ursul în bucătărie şi începu să înfulece cît şapte. Înfulecă toată mămăliga, sorbi şi ultimul strop de lapte, ba de lacom ce era înghiţi şi ceaunul şi făcăleţul.

De—abia acum se puse iedul şi mai vîrtos pe plîns. Şi plîngi, şi plîngi. Răsuna casa de zbieretele lui! (Voi, copii, pun rămăşag, oricît aţi încerca, nu l—aţi putea întrece, dar mai bine nu încercaţi !) Toată lumea însă ştie că după plîns ţi se face somn.

Strigă iedul :

—Capră—bunică, adoarme—mă !

Dar nimeni nu veni să—l adoarmă — căci şi capra—bunică, precum se ştie, era plecată.

Şi din nou începu iedul să se tăvălească şi să urle.

—Adoarme—mă ! Adoarme—mă ! Adoarme—mă ! Nu pot singur ! !

Lupul tocmai ieşise la plimbare. Se afla nu departe şi—l auzi.

—Nu mai striga atîta, ieduţule, glăsui răguşit lupul. Lasă că vin eu să te adorm...

Intră lupul în casă, se aşeză lîngă ied, legănîndu—l şi cîntîndu—i :

„Nani nani, nani,
am să—l mănînc
pe iedul cel răsfăţat,
răzgîiat şi alintat,

nani, nani, nani..."

Iedul se înspăimîntă — şi nici eu nu pot să vă spun de unde mai găsi putere să se smulgă de lîngă lup şi s—o rupă la fugă încotro vedea cu ochii.

Se înapoie acasă gol, flămînd şi ostenit abia spre seară.

Şi cum intră pe uşă, zise :

—Capră—mamă, mătuşă—capră, capră—bunică, am să vă povestesc tot ce mi s—a întîmplat, dar mai întîi îmi caut nişte haine ca să mă îmbrac şi apoi să mănînc ceva, că tare mi—e foame !

Se îmbrăcă iedul, mîncă ce mai găsi prin oale, dar înainte de a—şi începe povestea adormi buştean...

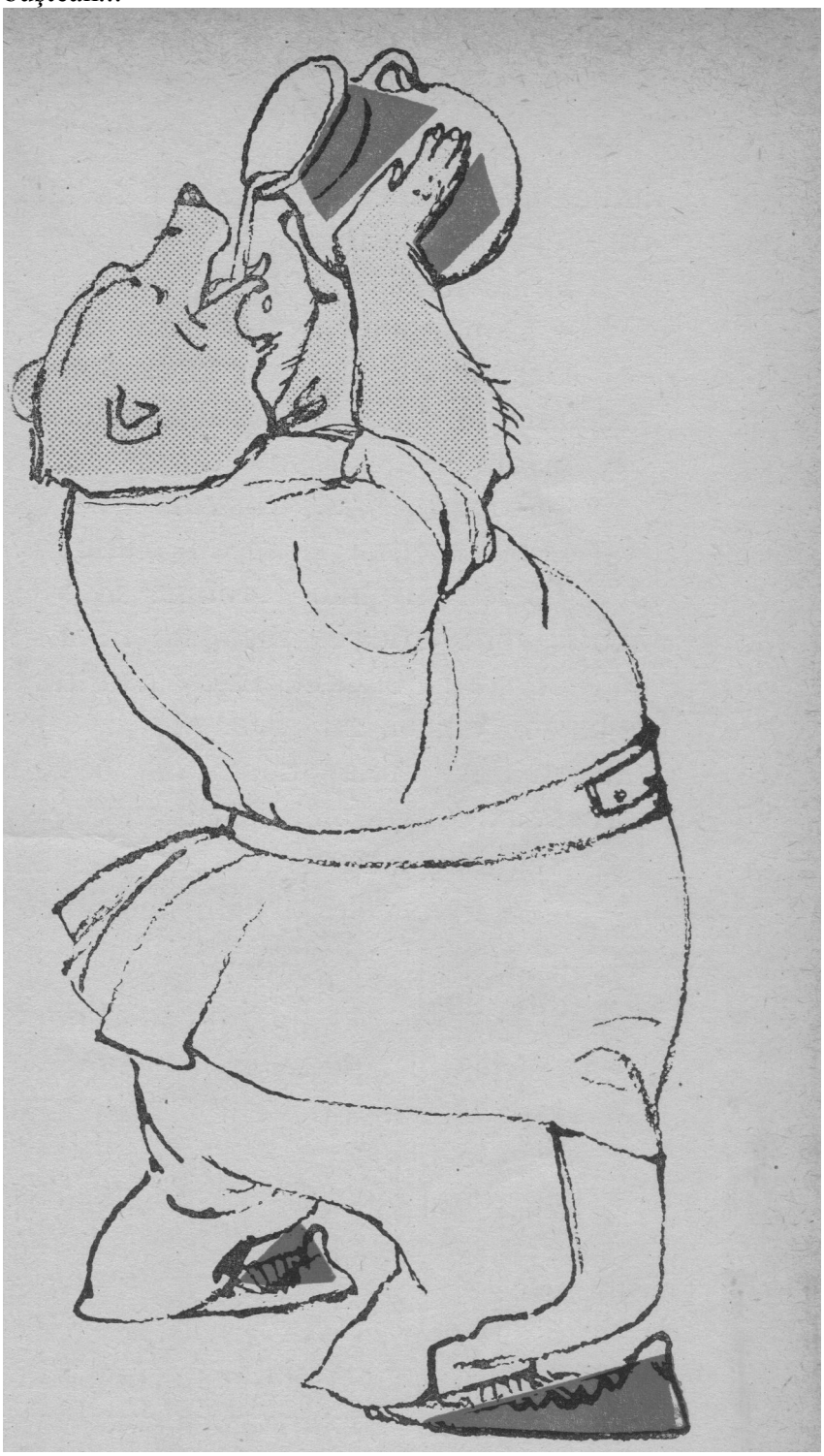

CASTANA DIN POVESTE

Astă toamnă, într—o dimineaţă, am plecat de acasă supărat. Băiatul meu cel mic rupsese o filă dintr—o carte, o făcuse ghemotoc şi începuse să se joace cu el. Cîteva clipe după ce am ieşit pe poartă, în urma mea, din castanul nostru a căzut o castană. A căzut pentru că îi venise vremea să cadă şi nu cum ar putea unii să creadă, pentru că s—a căţărat în castan iar de acolo a alunecat şi a căzut. Nu. Castana nu şi—a julit genunchii şi nu şi—a rupt pantalonii. Ajungînd pe pămînt, ea s—a întrebat doar ce era firesc să se întrebe :

—Ce—o să se întîmple cu mine, aici, pe pămînt? Nu cunosc pe nimeni. N—am nici un prieten şi fără prieteni e tare greu să trăieşti ! Apoi, nu pot să stau aşa, fără să fac nimic...

—Da... ai dreptate. Aşa nu se poate ! îi răspunse cineva.

—Poftim ? ! se miră castana. Cu cine am onoarea să vorbesc ?

—Cu mine ! Îmi dai voie să mă prezint : Sînt ghemotoc. Un ghemotoc de hîrtie !

—Încîntată... Şi tu de unde ai căzut ? Din ce copac ? Deşi aşa cum se vedea — era tare necăjit, ghemotocul rîse :

—A ! Eu nu cresc în copac. N—am căzut. Am fost aruncat!

—Aruncat ? Interesant... zise castana. Şi de unde ai fost aruncat ?

—De la o fereastră. Şi adăugă : N—aş vrea să crezi că mă laud, dar n—am fost dintotdeauna un ghemotoc oarecare...

—Îmi închipui, îmi închipui... se grăbi să—l întrerupă castana. La început ai fost o sămînţă de ghemotoc...

Ghemotocul rîse iar, deşi — aşa cum s—a văzut — nu avusese cînd să—i treacă necazul:

—A, nu... La început am fost o filă dintr—o carte. O carte foarte interesantă. Dar fila a fost ruptă şi.. Eh, mai bine să nu mai vorbim... Sînt în felul meu un înţelept. Ştiu multe, cunosc multe...

—Ce bine ! se bucură castana. Înseamnă că tu ai putea să—mi fii prieten, ai putea să—mi dai un sfat...

—Bucuros. Ce anume ai vrea să afli de la mine ?

—Nu pot să stau aşa, fără să fac nimic. Ce sfat îmi dai?

—Dar ce ştii să faci ?

Castana răspunse repede :

—Cînd am căzut din castan, am făcut „pac !” Se pare că, deocamdată, asta ştiu să fac : „pac !”

—”Pac !" repeta ghemotocul. „Pac !', după cîte ştiu face puşca. Pe vremea cînd eram o filă dintr—o carte cartea a fost împrumutata unuia care pleca adeseori la vînătoare şi avea o puşcă. Iar puşca, ţin minte, făcea ”pac !" Dacă şi tu ştii să faci „pac !" cred că ar fi bine să te întovărăşesc la vînător şi să—l rogi să te ia la vînătoare...

—Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărăşeşte—mă ! Ieşiră din curte, o luară la dreapta, apoi la stînga —

şi nu mai ţin minte dacă pe urmă o luară din nou la dreapta sau din nou la stînga. Important este că nimeriră casa vînătorului.
—Uite, aici stă, spuse ghemotocul. Sună la uşă şi... seară bună ! Castana sună şi după cîteva clipe îi deschise un ogar uşa.
—Dumneavoastră sînteţi vînătorul ? întrebă castana.
—Nu, e o mică neînţelegere. Eu sînt cîinele lui de vînătoare... Vînătorul nu e acasă. Puteţi însă să—mi spuneţi mie ce doriţi...
—Ştiţi... începu castana... eu sînt o castană ! Am căzut din castan şi, cînd am căzut, am făcut „pac!"
—Ca puşca ! zise ogarul.
—Întocmai ! Şi cum nu vreau să stau de pomană, v—aş întovărăşi cu bucurie la vînătoare... Ce părere aveţi ?
— Îmi pare rău. Îmi pare foarte rău, dar nu cred că o să puteţi. M—am cam pripit. Dumneavoastră nu ştiţi să faceţi „pac !" ca puşca. Poate n—aţi auzit bine...
—Poate... răspunse castana. Ştiu şi eu ? Mi s—a părut că am auzit bine : „Pac !"
—Eu, zise ogarul, am auzul foarte bun, dar şi mie mi se întîmplă să mă mai înşel cîteodată... Puşcă, vă repet, nu puteţi fi... Mai gîndiţi—vă, mai încercaţi în altă parte...
Şi uşa se închise. (Eram gata—gata să scriu că se închise în nasul castanei.)
—Ei ? Ce—ai făcut ? o întrebă ghemotocul.
—Nimic... Mi se pare că m—am înşelat. Cînd am căzut din castan, n—am făcut „pac !"
—Dar cum altfel ?
—Nu—mi dau seama...
—Poate ai făcut „boc !"
—„Boc ?" se gîndi castana. Se poate să fi făcut „boc !"... Dacă e aşa, ce sfat îmi dai ?
—„Boc !", după cîte ştiu, face ciocanul fierarului. Pe vremea cînd eram o filă dintr—o carte, cartea a fost împrumutată şi unui fierar. El avea un ciocan care, ţin minte, făcu „boc !" Dacă şi tu ştii să faci „boc !", cred că ar fi bine să—l rogi pe fierar să te ia în atelier..
—Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărăşeşte—mă !
Şi plecară spre casa fierarului. O găsiră îndată. Castana bătu la uşă şi un papagal îi răspunse :
—Cine e acolo ? Cine e acolo ?
—Dumneavoastră sînteti fierarul ? întrebă castana.
—Eu, fierar ? Ha ! Ha ! Eu sînt un papagal. Dar tu cine eşti ? Tu cine eşti ?
—Sînt o castană. Am căzut din castan şi cînd am căzut am făcut : „boc !"
—Ca ciocanul ! Ca ciocanul ! zise papagalul.
—Întocmai ! De asta am şi venit : am venit să—l rog pe fierar să mă ia şi pe mine în atelier.
—Nu se poate ! Nu se poate ! Tu nu ştii să faci „boc !" ca ciocanul. Poate n—ai auzit bine.
—Poate... răspunse castana. Ştiu şi eu ?...
—Şi mie, mai zise papagalul, mi se întîmplă câteodată să mă înşel şi să pocesc cîte un cuvînt. Mai gîndeşte—te ! Mai încearcă în altă parte ! În altă parte !
Şi, cînd mai tîrziu o întrebă din nou ghemotocul :
—Ei ? Ce—ai făcut ? castana răspunse :
—Nimic. Cred că iarăşi m—am înşelat. Cînd am căzut, n—am făcut „boc !"...
—Dar cum ?
—Habar n—am...
—Poate ai făcut : „toc !"
—„Toc ?" Nu ştia ce să mai creadă castana. Se poate să fi făcut „toc" ? Dacă e aşa ce sfat îmi dai ?
—„Toc", după cîte ştiu, fac tocurile ghetelor atunci cînd merg. Dar „toc" se mai numeşte şi unealta care la vîrf are peniţă şi cu care povestitorii scriu poveşti. Adresa cizmarului n—o ştiu. Ştiu însă adresa povestitorului. De la fereastra lui am căzut eu. Băiatul lui cel mic, pe vremea cînd eram o filă, m—a rupt din carte, m—a făcut ghemotoc şi a început să mă arunce prin casă. Cred că ar fi bine să te întovărăşesc la povestitor şi să—l rogi să scrie şi despre tine poveşti.
—Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărăşeşte—mă ! Şi uite aşa, a ajuns castana la mine. De data asta a intrat cu ea şi ghemotocul. N—a mai aşteptat—o afară. Eu însă nu eram acasă. L—a întrebat pe băiatul meu cel mic.

—Tata nu—i acasă, le—a spus el. E la grădiniţă !
—Curios... rosti ghemotocul. Firesc ar fi ca tu să fii la grădiniţă şi tata acasă.
—La noi, acum e invers. Eu stau acasă, pentru că sînt răcit, şi tata s—a dus la grădiniţă ca s—o anunţe pe tovarăşa educatoare...
—Aha ! se dumeri ghemotocul.
—Dar ce doriţi ? întrebă băiatul.
—Eu, vorbi castana, am căzut din castan şi cînd am căzut, am crezut că am făcut „pac !", apoi „boc !", dar pînă la urmă se pare că am făcut „toc !"...
—Toc ? Cu tocul scrie tata poveşti !
—Întocmai ! Am venit să—l rog să scrie şi despre mine poveşti...
—A, nu, clătină din cap băiatul, asta nu se poate. Tu n—ai peniţă şi nici n—ai încăpea în călimară. Poate că atunci cînd ai căzut ai spus altceva...
—Tot ce se poate... răspunse castana. Dar ce altceva puteam să spun ?
—Eu, se gîndi băiatul, cînd cad spun : „eh, lasă că trece !"' dar nu cred că tu ai spus aşa...
—Nu, intră în vorbă ghemotocul. N—a spus aşa. A spus ceva care seamănă cu „pac !" cu „boc !", cu „toc !"...

Băiatul se uită mai atent la ghemotoc şi—l întrebă :
—Dar tu cine eşti ? Parcă te—am mai văzut !
—Mă cunoşti chiar bine, zise morocănos ghemotocul. Sînt fila pe care ai rupt—o din carte. Tu m—ai făcut ghemotoc şi ai început să mă arunci ca pe o minge.
—Am vrut să mă joc cu ceva... Îl văzu băiatul supărat şi încercă să se scuze.
—Cărţile nu sînt făcute pentru joacă ! zise tăios ghemotocul. Cărţile sînt făcute ca să fie citite !
—Atunci o să te iau, o să te îndrept şi o să te lipesc la loc, în carte... căută băiatul să—l îmbuneze.
—Mulţumesc. Mi—ai face un mare serviciu ! zise ghemotocul cu un glas ceva mai blînd.

Băiatul luă ghemotocul, îl îndreptă şi cu *gumarabică* lipi fila acolo unde trebuia, în carte. Era bucuros, dar în acelaşi timp şi niţel necăjit.
—Acum, zise el, nu mai am cu ce să mă joc !
—Cum ai spus? îl auzi castana. Ai spus „joc"?
—Da...
—Oare nu s—ar putea ca..
—Ba da ! Ba da ! îi luă vorba fila din carte, care fusese un ghemotoc. Aici rămîi castano ! Aici trebuia să te aduc de la început... Cînd ai căzut, n—ai spus nici „pac !", nici „boc !", nici „toc !" Cum de nu m—am gîndit ! Ai spus aşa cum spune orice castană care cade într—o curte cu copii. Ai spus „joc !"

Aşa s—a făcut că, atunci cînd am venit acasă, am găsit cartea întreagă la locul ei, iar pe băiat jucîndu—se cu o castană !

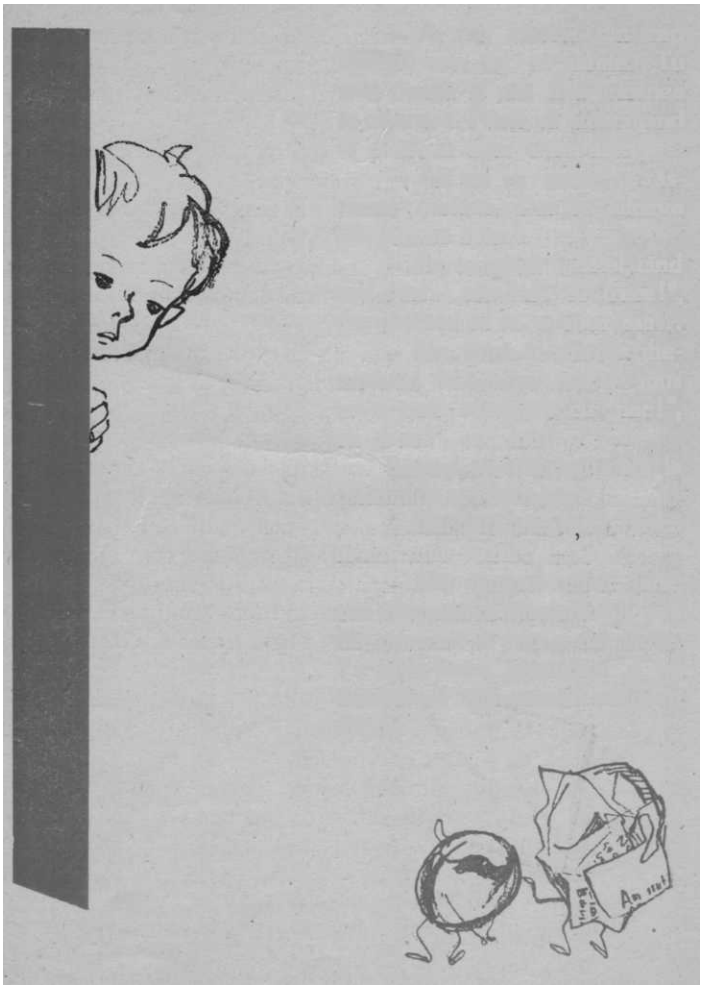
Am mai

NEOBIŞNUITA POVESTE A CAIETULUI CU SCOARŢE CAFENII

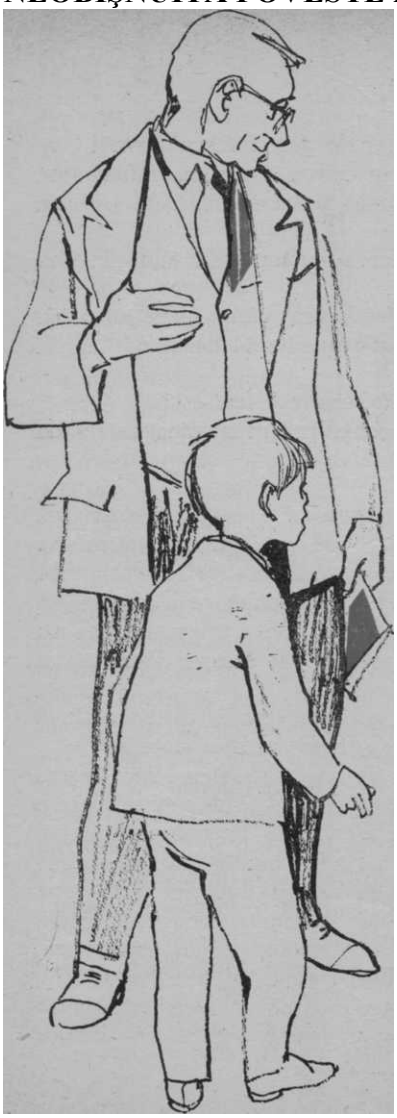

Ieri, întorcîndu—se de la şcoală, băiatul meu mi—a arătat pe prima pagină a caietului cu scoarţe cafenii, în colţul din stînga, sus, nota 10 însoţită de semnătura învăţătoarei.

Parcă vă aud: „Ei, şi? în fiecare zi, mii de copii, deopotrivă, fete şi băieţi, întorcîndu—se de la şcoală, pot arăta pe caietele lor cu scoarţe galbene, albastre, verzi, sau dacă ţineţi neapărat — cafenii, nota 10. Nu—i nimic neobişnuit!..."

Vă sfătuiesc să nu vă pripiţi. Şi, vă sfătuiesc astfel, pentru că ieri, nota asta obişnuită, recunosc! a însemnat sfîrşitul unei cu totul şi cu totul neobişnuite poveşti: „Povestea caietului cu scoarţe cafenii"!

Cine mă crede, poate să se ducă la joacă; cine nu, să mă asculte. încep!

... Într—o seară, destul de tîrziu ca să mă mai pot aştepta la vizita cuiva, aud bătăi în uşă.

Eu (în gînd): Curios! Cine poate fi la ora asta?

Mă duc si deschid usa.

Oaspetele: Bună seara!

Eu (mirat, o să vedeţi de ce): Bună seara... Pe cine căutaţi?

Oaspetele: Nu caut pe nimeni...

Eu (mai mirat, o să vedeţi de ce): Poftim?

Oaspetele: Aţi auzit bine: *nu* caut pe nimeni...

Eu: Atunci nu înţeleg de ce aţi bătut la uşa mea. Dacă tot nu căutaţi pe nimeni, barem să fi deranjat pe altul... să fi sunat la altă uşă!

Oaspetele: Am sunat la altă uşă, dar acolo mi s—a spus exact ce mi—aţi spus şi dumneavoastră...

Eu (convins): Mda... adevărat. Mie nu mi—ar fi trecut prin minte... Şi, dacă—mi pot permite, cine sînteţi?

Oaspetele: Din pricina întunericului de pe sală, n—aţi putut vedea... Sînt un caiet! Un caiet cu

scoarţe cafenii!

Eu (şi mai mirat, aţi văzut în sfîrşit de ce!): Un caiet?

Oaspetele: întocmai. Cu scoarţe cafenii!... V—am spus că nu caut pe nimeni. Prin asta am vrut să înţeleg că nu caut pe cineva *anume.* Caut însă un loc... un sertar, un colţ de masă, un buzunar de servietă... unde să mă pot odihni pentru că sînt frînt de oboseală. Aş putea rămîne la dumneavoastră?

Eu: Cred că da... Am parcă un sertar gol... Intraţi!

Oaspetele: După dumneavoastră...

Intrăm.

Eu (găsind sertarul şi trăgîndu—l): Asta vă convine?

Oaspetele: De minune!

Eu: Mă bucur. Luaţi loc şi simţiţi—vă ca la dumneavoastră acasă.

Oaspetele (cu lehamite): A, nu! Asta nu; nu mai doresc să mă simt niciodată „ca la mine acasă"... E o poveste neplăcută...

Eu: Mă faceţi curios... V—ar fi greu să mi—o împărtăşiţi?

Oaspetele: Nu peste măsură de greu... Ascultaţi—mă!

...Din seara aceea, au trecut cîteva săptămîni. Luîndu—mă cu treburile, am uitat de caietul cu scoarţe cafenii şi de povestea pe care mi—a istorisit—o.

Zilele trecute, însă, întîmplarea a făcut să—i aud din nou rostit numele.

—Tăticule, îmi spune băiatul, am văzut în sertarul tău un caiet cu scoarţe cafenii... Nu poţi să mi—l dai mie?

Săr de parcă aş fi înţepat:

—Ce să—ţi dau? Caietul cu scoarţe cafenii?

—Da. Acela din sertar. Tocmai mi—am terminat caietul de compuneri... Nu poţi să mi—l dai?

Mă bîlbîi:

—Ba, da... adică, cum să—ţi spun?!... Ţi—l dau, ţi—l dau cu dragă inimă... dar nu ştiu dacă o să vrei tu să—l primeşti...

—Asta—i bună, rîde băiatul. Cum să nu vreau să—l primesc?

—Mă rog... înalţ din umeri. Dacă după ce o să—ţi spun povestea caietului cu scoarţe cafenii, o să mai vrei să—l primeşti... n—am nimic împotrivă: al tău să fie! îi lipsesc doar cîteva pagini. Încolo e cît se poate de bun!

Şi, fără să mai fiu rugat, încep să—i spun povestea caietului cu scoarţe cafenii întocmai aşa cum am auzit—o şi eu.

—Caietul a fost cumpărat de un băiat, Nicu. Chiar în ziua cumpărării, Nicu trebuia să scrie pe caiet o compunere. Despre iarnă, dacă nu mă înşel. Dar cînd vru să se apuce de scris, îl apucă o lene care — se gîndi Nicu — nu putea fi alungată decît jucînd un meci de fotbal cu nasturi. Luă caietul, îl băgă în ghiozdan şi aşeză în locul lui, pe masă, cutia cu nasturi. A doua zi, la şcoală, învăţătorul îl chemă la lecţie! Din păcate, nu pe Nicu fotbalistul, ci pe Nicu elevul. Şi, tot din păcate, învăţătorul îi ceru să vină nu cu cel mai bun centru înaintaş (care, înainte de a fi selecţionat în echipă, fusese un nasture oarecare la paltonul bunicului) ci, cu caietul pe care a scris compunerea.

—Să vedeţi... se ridică Nicu din banca a doua de lingă sobă şi păşi spre tablă... Să vedeţi... Mi—am scris compunerea, fireşte că mi—am scris—o... dar mi—am uitat caietul acasă...

„Eh, se mai întîmplă, n—ar trebui, dar se mai întîmplă" poate şi—ar fi zis învăţătorul dar, în clipa aceea, din rîndul de bănci de lîngă sobă, se auzi un glas care rosti cît se poate de limpede:

—Nu—i adevărat! învăţătorul o pofti pe

colega de bancă a lui Nicu să nu mai vorbească neîntrebată.

—N—am spus nimic, vă rog să mă credeţi... se ridică fetiţa. Poate s—a vorbit în spate...

—Nu, nici noi n—am spus nimic! ziseră cei doi fraţi gemeni din banca din spate...

—Şi totuşi, spuse învăţătorul, cineva a vorbit. Am auzit limpede: „nu—i adevărat!" Cine a vorbit?
—Eu!
—Care „eu"? Aşa răspunde un şcolar?
—Iertaţi—mă, dar eu nu sînt şcolar. Sînt caietul cu scoarţe cafenii. Am spus că „nu«i adevărat", pentru că n—am fost uitat acasă. Sînt aici, în ghiozdan. Arăt însă la fel ca la librărie. Pe mine nu s—a scris nîci măcar un cuvinţel!

...Orele de şcoală trecură greu pentru Nicu în ziua aceea. Cum ajunse acasă, primul lucru pe care îl făcu fu să scoată din ghiozdan caietul cu scoarţe cafenii şi să—l trîntească de masă.
—Vasăzică, din ăştia îmi eşti! Mă faci de ruşine în faţa clasei! Bineee... Ei lasă... o să—mi plăteşti tu cu vîrf şi îndesat... N—am scăpat de compunere; trebuie s—o scriu. Dar cum o s—o scriu, te—ai întrebat, urîciosule cu scoarţe cafenii? O să caut cea mai proastă peniţă şi o să te zgîrii tot! Să te înveţi minte!

Şi se apucă să scrie grăbit şi cu cea mai proastă peniţă. Ii alerga tocul de parcă i—ar fi fost teamă să nu—l prindă cineva din urmă... Nu termină însă, că—l apucă o durere de stomac... de—i venea să se tăvălească pe Jos.
—Ai mîncat ceva care nu ţi—a priit? îl întrebă îngrijorată mama.
—Nu... gemea şi se zvîrcolea Nicu. Şi mă doare, mă doare..
—Totuşi, aminteşte—ţi... Trebuie să fi mîncat ceva care să—ţi fi căzut greu. Aşa, din senin, nu te apuca durerea.
—Nu... n—am mîncat nimic.

În urma acestui răspuns, poate că neliniştea mamei ar fi crescut dar, în clipa aceea, auzi un glas care rosti cît se poate de limpede:
—Ba, a mîncat! V—o spun eu, caietul cu scoarţe cafenii!
—Minte, mămico...
—Nu mi—aş permite, îi răspunse caietul. Şi către mama lui Nicu: Băiatul, deşi nu recunoaşte, a mîncat ceva care nu i—a priit. Vă sfătuiesc, în interesul sănătăţii fiului dumneavoastră, să—l duceţi la medic să—i facă o radioscopie. Dacă doriţi, vă însoţesc!

Un ceas mai tîrzîu, în încăperea întunecată, medicul privea atent ecranul aparatului sub razele căruia fusese aşezat Nicu.
—E grav, doctore? întrebă cu teamă mama.
—Nu ştiu, răspunse medicul. E mai mult ceva ciudat... Da, da... se vede ceva ciudat... In stomacul băiatului se vede ceva care n—a putut fi digerat... ceva care a fost înghiţit pe nemestecate, în grabă... Vă mărturisesc însă că nu—mi dau prea bine seama ce... Mi se întîmplă pentru prima oară să văd ceva aşa de ciudat... Voi mai chema cîţiva specialişti să—şi dea părerea, să mă ajute...
—Cred că aş putea, dacă îmi permiteţi, să vă ajut eu... Sînt caietul cu scoarţe cafenii al băiatului!
—Sînteţi specialist în boli de stomac? întrebă medicul.
—În unele, da... Vă rog să priviţi ecranul şi să—mi spuneţi dacă ceea ce vedeţi în stomacul băiatului nu seamănă cu nişte litere...
—Ba, parcă da... parcă da... Iată, sus, în dreapta, se distinge un ”***m***”... în mijloc parcă c un ”***s***” şi un

”***a”***... Da, da, aveţi dreptate! Şi ce credeţi că pot fi acestea care seamănă atît de bine cu nişte litere?

—Sînt chiar nişte litere!
—Cum se poate asta? Doar băiatul n—a mîncat litere?
—Ba da. Scriind grăbit o compunere, la fiecare două—trei cuvinte a înghiţit, a mîncat cîte o literă. Ştiu foarte bine, pentru că pe mine a scris compunerea... Priviţi pagina mea...

Medicul se apleca asupra caietului cu scoarţe cafenii şi privi

—Într—adevăr, zise el, ***m***—*ul* care a apărut la radioscopie. a fost mîncat din cuvîntul ăsta. Aici, pe caiet, e scris „*cuinte*" şi ar fi trebuit „cuminte"... Iată şi lipsa lui ”***s”*** şi a lui ”***a”***... Da, e clar, scriind în grabă, neatent, băiatul a mîncat litere. Durerea de stomac e astfel explicabilă!
—Şi îi prescrieţi ceva, doctore? intrebă mama.
—Da. Îi interzic să mai mănînce orice fel de litere, mari sau mici, aplecate sau drepte, părţi de cuvînt, cuvinte, semne de punctuaţie... Îi interzic cu desăvîrşire... Înţelegeţi? Cu de—să—vîr—şi—re!

Acasă, Nicu nu mai avu răbdare nici să—şi dezbrace paltonul, încă din uşă trase un picior zdravăn caietului cu scoarţe cafenii...

—Îţi place? îţi convine? Dacă îţi place, dacă îţi convine, atunci nu te lăsa, caiet cu scoarţe cafenii... Dă—i înainte tot aşa, că eu o să mă port cum nu se poate mai frumos cu tine. Ca un îngeraş o să mă port cu tine... Uite, vezi, vezi degetul ăsta? îl vezi? Cum? E murdar de marmeladă? Şi, dacă îl apăs pe aceeaşi filă, rămîne alături o pată de marmeladă? Da? Uite... l—am apăsat şi chiar a rămas! Drăguţ, nu? Mie, însă, îmi place şi pîinea cu unt. Voi gusta o felie de pîine cu unt şi din greşeală... fireşte, din greşeală... va cădea şi pe tine un pic de unt... îţi place? îţi convine?... Hei, dar ce—i asta?... Unde pleci? Caietule cu scoarţe cafenii, unde alergi?... Ia te uită! S—a strecurat pe sub uşă şi a plecat... Cu atît mai bine! Am scăpat de tine! Drum bun şi cale bătută! Adio!

Caietul cu scoarţe cafenii nu mai auzi însă ultimele cuvinte. Ieşi din casă cu un singur gînd — şi nu cu acela pe care îl credea Nicu: de a nu se mai întoarce. Dimpotrivă. Plecă cu gîndul de a se întoarce curat. „Trebuie să mă duc imediat la o curăţătorie chimică. în halul ăsta nu mă pot suferi. Dar unde o fi prin apropiere o curăţătorie?"

Se adresă unei haine agăţate de clanţa portierei unui camion oprit în faţa porţii. Stăpînul hainei, şoferul, o dezbrăcase pentru a se vîrî sub camion, unde avea de meşterit ceva la motor.
—Sînteţi bună... începu caietul.
—Sînt foarte bună... Sută la sută lînă! îi răspunse haina,
—Nu cumva ştiţi unde se află prin apropiere vreo curăţătorie chimică?
—Ştiu. Am fost şi eu acolo, dar, crede—mă, nu—i nici o plăcere. Te freacă pînă nu mai poţi. Ia—o pe prima stradă la dreapta. O să vezi firma.

Nimeri imediat curăţătoria. Aici îl întrebă pe meşter:
—Curăţaţi repede?
—Repede. Cît se poate de repede.
—Şi bine?
—Bine. Cit se poate de bine.
—Scoateţi ori ce fel de pete?
—Scoatem.
—Şi pete de marmeladă?
—De toate felurile de marmeladă: de prune, de zarzări, de caise, de vişine, de gutui...
—Şi pete de grăsimi?
—De toate felurile de grăsime: calitatea I—a, a II—a, a III—a.
—Şi pete de cerneală?
—De toate telurile de cerneală: şcolară, de stilou, topografică, tipografică...
—Prea bine. Curăţaţi—mă şi pe mine)
—Se face. Aveţi o pată de cerneală, una de marmeladă si alta de unt. În total...
—...trei pete!
—Nu, altceva am vrut să spun: în total — cinci lei! în acest timp, Nicu vorbea cu un prieten la telefon:
—Alo, Mişule! îţi dau o veste bună... Mi—a dat mama bani pentru mingi de ping—pong. Vino cu

paleta la mine... Cum?... Vii, dacă nu mă deranjezi de la lecţii? Păi, cum o să mă deranjezi dacă nu mi le fac? Am descris compunerea, dar n—am caiet... Unde mi—i caietul cu scoarţe cafenii? Habar n—am. Aplecat... De unde vrei să ştiu eu unde? Sînt bucuros că am scăpat de el... Gata, lasă întrebările! Am bani pentru mingi şi mă duc să le cumpăr. Vino cu paleta la mine!

Trînti receptorul în furcă şi strigă astfel ca să fie auzit în camera alăturată:

—Mamă! Mămico! Mă îmbrac şi mă duc să—mi cumpăr mingile.

—Du—te mai întîi si deschide uşa! Am auzit pasi pe scări. Vine cineva la noi.

—Îndată!

La uşă îl salută meşterul de la curăţătorie:

—L—am adus... Priviţi—l, vă rog. Nu se mai cunoaşte nici ce—a mai mică pată...

—Caietul cu scoarţe cafenii! îngălbeni Nicu. Şi printre dinţi: mulţumesc... vă foarte mulţumesc. Nici nu ştiţi cum vă mulţumesc...

—Pentru puţin... pentru foarte puţin... zise meşterul. Şi ca să ştiţi exact cît de puţin, poftim nota... Vă costă cinci lei în cap !

—Hait! s—au dus mingile de ping—pong... Şi după ce plăti, rămase cu caietul:

—Vasăzică... din nou împreună. Nu ţi—au fost de ajuns nici zgîrieturile, nici petele... Atunci, afară cu tine! Pe geam, afară! Să nu te mai prind pe aici, că te fac bucăţi—bucăţele! Te fac ghemotoace şi te dau pisicii!

Astfel, aruncat, în căutarea unui adăpost, caietul ajunse la mine.

—Ei, acum spune—mi — mă adresez băiatului meu: după ce ai auzit povestea caietului cu scoarţe cafenii, îl mai vrei?

—Desigur. Dă—mi—l! Şi i l—am dat...

Ieri întorcîndu—se de la şcoală, băiatul mi—a arătat pe prima pagină a caietului cu scoarţe cafenii, în colţul din stînga, sus, nota zece însoţită de semnătura învăţătoarei.

Această notă obişnuită, recunosc, a însemnat sfîrşitul cu totul şi cu totul neobişnuitei poveşti a caietului cu scoarţe cafenii. M—am străduit să vă istorisesc întocmai, aşa cum s—a întîmplat. N—am adăugat de la mine nimic. Fără să fi schimbat nimic, povestea tot pare de necrezut. Închipuiţi—vă cum ar fi apărut dacă mă mai amestecam şi eu!

FETIŢA CARE L-A LUAT PE ”*NU*” ÎN BRAŢE

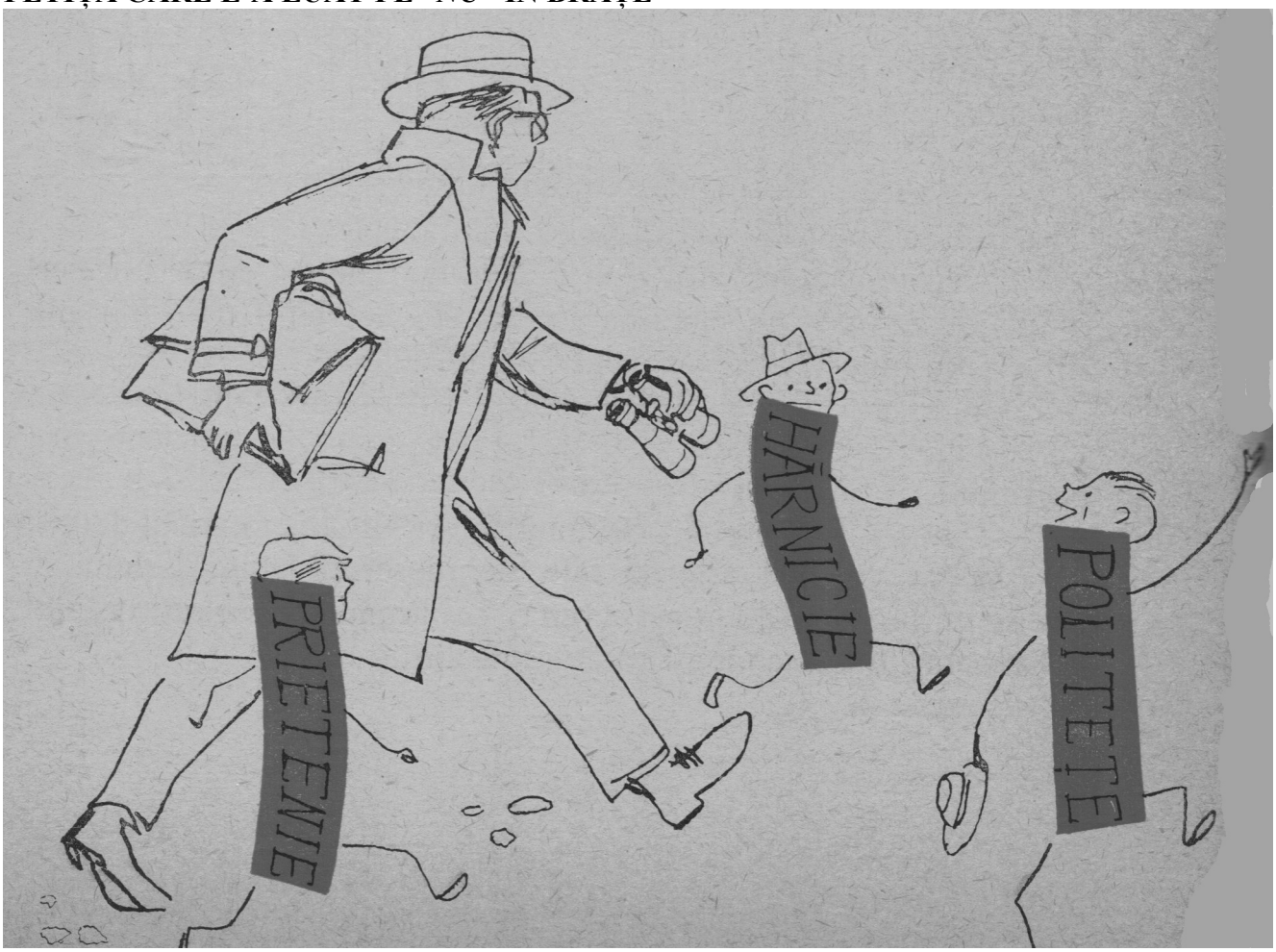

O poveste cît de bună sau cît de proastă este, la urma—urmei, este o îmbinare de cuvinte. Asta se mai ştie !

Dar de unde scot povestitorii cuvintele pe care le instruieşte şi fac din ele poveşti (bune sau proaste)? Asta nu se mai ştie !

Fiecare cu taina lui. Numai eu nu am taine.

Vă spun ca să ştiţi şi voi : cuvintele care îmi trebuiesc pentru poveşti le scot din călimară. Moi peniţa în călimară şi scot orice cuvînt doresc. Am o călimară încăpătoare. Găzduieşte toate cuvintele de care am nevoie.

Şi uite aşa toate bune şi la locul lor, pînă într—o zi. Pînă în ziua cînd un cuvînt nu vru să iasă din călimară. Aveam nevoie de el, dar lui puţin îi păsa.

Muiai peniţa o dată, o muiai de două ori, de trei şi de zece ori, dar cuvîntul cu pricina nu se prindea de ea. Trăsei călimara mai aproape, şi începui să—l rog :

—Hai, dragă, ce te codeşti atîta ? Nimic. Nici un răspuns.

Văzînd că nu iese cu vorbă bună, îi strigai :

—Ieşi, sau nu ieşi ? Nimic. Nici un răspuns.

Mă enervai şi începui să—l ameninţ :

—Să nu te pui, că...

Tot nimic. Tot nici un răspuns.

Furios, mă uitai în călimară ca să—l zăresc pe prăpăditul de cuvînt care îmi făcea viaţa amară, să înfig peniţa în el şi să—l scot fără să—l mai întreb dacă îi place sau nu. Dar nu—l zării. Cercetai cuvîntul MUNTE, bănuind că s—a pitit printr—o văgăună a lui ; pierdui o groază de vreme răscolind înfundurile cuvîntului OCEAN, întrebîndu—l dacă nu l—au văzut, cuvintele PORT, FAR, SUBMARIN şi disperat întrebai chiar cuvintele BARCĂ DE SALVARE. Anunţai cuvîntul MILIŢIE şi cu lacrimi în ochi telefonai cuvintelor SPITAL DE URGENŢĂ.

Prăpăditul de cuvînt, care îmi făcea viaţa amară, nu era nicăieri. Nu mai ştiam ce să fac. Fără el nu

mai puteam continua povestea.

Cînd, după ce ciocănii de cîteva ori în sticlă, ieşi din călimară cuvîntul POLITEŢE. Mă salută şi mă întrebă :

—Te deranjez ?

Apoi ieşi cuvîntul HĂRNICIE, îmi îndreptă foile de hîrtie, suflă scrumul de ţigară de pe masă, puse sugativa pe o pată de cerneală, luă paharul de apă şi—l aşeză pe farfurioară şi după el ieşi cuvîntul PRIETENIE, care îmi spuse:

—Te văd necăjit. Nu te pot lăsa aşa...

Şi într—un glas, toate trei cuvintele : POLITEŢE, HĂRNICIE, PRIETENIE continuară :

—Hai, spune—ne ce cauţi ?

—Îl caut pe domnul NU. Fără el îmi este peste putinţă să termin o poveste începută. Am cercetat şi am răscolit toată călimara. Domnul NU a dispărut fără urme. Unde să—l mai caut ?

—Unde ? Unde ?

—Bănuiam, ziseră toţi într—un glas, cele trei cuvinte, bănuiam că pe el îl cauţi. Ei, află că nu—i în călimară. E în altă parte...

—Şi... ştiţi cumva unde—i ? întrebai şi în aceeaşi clipă mă şi ridicai cu gîndul să—mi iau haina şi să plec în căutarea fugarului.

—Stai, stai... mă potoli cuvîntul PRIETENIE.

—Ia loc... mă pofti cuvîntul POLITEŢE.

—Graba uneori strică treaba... mă povăţui cuvîntul HĂRNICIE.

Şi toate trei în cor :

—E mai puţin simplu decît ţi se pare, o să se întoarcă cu greu înapoi. O duce prea bine acolo unde se află... S—a îngrăşat, stă toată ziua picior peste picior şi porunceşte, nu—i mai ajungi nici cu prăjina la nas... Pe NU l—a luat o fetiţă în braţe !

—Cum ? mi se păru că auzisem prost. Pe NU l—a luat o fetiţă în braţe ? repetai, ca să mă lămuresc.

—Da. Pe NU l—a luat o fetiţă în braţe. L—a luat în braţe şi nu—i mai dă drumul.

—Dacă, de pildă, vorbi cuvîntul HĂRNICIE, îi spune mama : „Pune masa !" sau „Adu apă ! sau „Mătură !" fetiţa care l—a luat pe NU în braţe parcă nici n—ar auzi, ea aude, dar cum să pună masa, cum să aducă apă şi cum să mături, dacă are braţele ocupate cu NU ?

—Ori dacă, de pildă, vorbi cuvîntul POLITEŢE, bunica vine de la piaţă, aducînd două coşuri grele, fetiţa care l—a luat pe NU în braţe nu—i iese în cale să—i deschidă uşa ; parcă nici n—ar vedea—o. De fapt, ea o vede, dar cum să—i deschidă uşa bunicii, cînd are braţele ocupate cu NU ?

—Ori dacă, de pildă, vorbi cuvîntul PRIETENIE, o colegă o roagă să—i ajute să dezlege o problemă la aritmetică, fetiţei care l—a luat pe NU în braţe nici nu—i pasă.

De fapt nu pot să cred că nu—i pasă, dar are braţele ocupate cu NU. Cum să mai ia creionul în mînă şi să ajute colegei ?

—Iată de ce, începuseră iarăşi să vorbească într—un glas, credem că NU o să se întoarcă cu greu înapoi. O duce prea bine în braţele fetiţei. Stă la căldurică, n—are nici o treabă, e alintat şi răsfăţat. S—a umflat că nici n—o să—l mai recunoşti. Mai, mai că, de umflat ce—i, îl poţi confunda cu cuvîntul BALON.

—Vă rog, vă rog... ieşi din gura călimării cuvîntul BALON. Refuz să fiu confundat cu acest domn... Şi plutind cîteva clipe prin cameră cuvîntul BALON mai zise : Refuz ! Refuz cu desăvîrşire ! după care intră la loc în călimară.

—Şi totuşi ce—i de făcut ? Ce—i de făcut ca să—l aduc pe domnul NU înapoi ? Vă repet că fără el povestea mea rămîne neterminată. M—am împotmolit tocmai într—un loc unde am nevoie de el. În poveste există un băiat, care trebuie să—i strige unui bătăuş : „NU, n—am să fug ! Nu mi—e fiică de tine !"

Şi fără NU iese cu totul altceva. Iese că băiatul este fricos. Ceea ce este o minciună gogonată. Trebuie neapărat să fac ceva ca să—l aduc pe acest antipatic domn NU înapoi, în călimară. Unde stă fetiţa care l—a luat în braţe ?

—Te conducem noi, se oferiră să mă întovărăşească cele trei cuvinte.

HĂRNICIA înşurubă capacul călimării şi—mi şterse peniţa ca să nu ruginească. POLITEŢEA îmi ţinu haina şi mă ajută s—o îmbrac. PRIETENIA mă prinse de mînă — şi toţi patru plecarăm spre fetiţa

care l—a luat pe NU în braţe. O găsirăm dormind. NU, din braţele ei, era însă treaz. Mă zări şi mi—o luă înainte :

—Nu mă întorc ! îmi zise, în loc de „bună ziua". Nicăieri n—am dus—o aşa de bine ca în braţele acestei fetiţe. Nu mă ruga ! Nu ţipa ! Nu te enerva ! Nu mă întorc !

Chiar atunci se auzi de afară glasul mamei fetiţei :

—Hai, scoală—te, că e tîrziu ! Pune masa, e aproape ora prînzului.

—Îndată ! răspunse cuvîntul HĂRNICIE, în locul fetiţei.

Şi cît ai clipi, aşternu faţa de masă, deschise bufetul şi scoase farfuriile. Mai găsi vreme să împăturească în dreptul fiecărei farfurii şi cîteva şervete de hîrtie...

Apoi se auziră pe scări paşii bunicii. Cuvîntul POLITEŢE nici nu mai aşteptă să audă bătăi în uşă. Alergă şi o deschise. Dar pe uşă nu intră numai bunica. Mai intră şi colega fetiţei care l—a luat pe NU în braţe. Pînă să—şi dea seama colega cine o ajută, cuvîntul PRIETENIE îi şi descîlci problema.

Toate acestea se petrecură cît ai bate din palme. Cînd fetiţa se trezi şi se dădu jos din pat, veni la ea mama şi—i dărui un cotor de varză :

—Ia—l ! Tare frumos ai aşezat masa ! Apoi veni bunica şi—i dărui un măr :

—Ia—l ! Eşti o fetiţă săritoare.

Şi nici colega nu se lăsă mai prejos.

—Am două nuci. Una ţie şi una mie !

Fetiţa întinse manile să primească darurile dar. În clipa aceea... ei bine, în clipa aceea îl scăpă pe NU din braţe.

Eu atît aşteptam. Îl apucai de—o ureche şi, întovărăşit de cuvintele care mă aduseseră la fetiţă, plecai grăbit spre casă.

Pe drum, observai ceva care, ca să fiu sincer, nu mă miră deloc.

Cuvîntul HĂRNICIE rodea un cotor de varză. Cuvîntul POLITEŢE muşca dintr—un măr. Cuvîntul PRIETENIE mesteca un miez de nucă.

Dacă m—ar fi mirat, le—aş fi întrebat, iar ele mi—ar fi răspuns :

—Astăzi noi meritäm darurile. Cînd o să le merite fetiţa, n—ai nici o grijă, n—o să ne atingem de darurile ei.

Dar eu — repet — nu mă miram deloc. De fapt nici nu mă interesa.

Ajuns acasă, îl aruncai pe NU în călimară şi îl rugai pe cuvîntul PAZNIC să—l păzească să nu—l mai poată lua nici o fetiţă şi nici un băiat în braţe.

Să stea în călimară şi să vină de cîte ori îl chem.

Aşa cum îl chem acum ca să termin povestea.

POVESTE CU...OCHI ALBAŞTRI

Ca să vedeţi, copii, cît sînt de distrat...

Eram gata—gata să vă întreb :

—V—aţi gîndit ce spun, atunci cînd îi priviţi, nişte ochi albaştri ?

Ah, grozav sînt de distrat ! Am uitat un lucru atît de simplu : am uitat că numai taţii (şi ca să nu supăr pe nimeni : şi mamele !) se gîndesc, atunci cînd îi privesc, ce spun nişte ochi albaştri. Iar voi recunoaşteţi că sînt nemaipomenit de distrat ! Nu sînteţi taţi.

Numai eu (şi ca să nu supăr pe nimeni : şi alţii) ştiu ce spun, atunci cînd privesc nişte ochi albaştri. Dar eu, dragii mei, vă cunosc de prea multă vreme, sînt prea bun prieten cu voi, ca să nu vă împărtăşesc toate tainele. Mai ales că, rămîne între noi, aici nu e vorba de nici o taină...

De aceea, n—am să ţin numai pentru mine ce—mi spun ochii albaştri ai băieţilor mei.

Cînd sînt veseli spun :

—Tăticule, lasă poveştile şi hai cu noi pe lac, să luăm o barcă, să ne facem din pumni ocheane, să ne facem pipe din castane şi să cîntăm în gura mare cîntecul despre care mama e gata să jure că nu se află pe lume altul mai gălăgios :

„O—ho—ho ! Rechini şi balene, noi vă venim de hac,
O—ho—ho !
c—o singură mînă şi—un bobîrnac !"

Cînd se închid pe jumătate, şmechereşte, ochii albaştri spun :

—Tăticule, tu aveai o călimară...

—O mai am.

—Nu, tăticule, o aveai... S—a cam spart !

—Singură ?

—Da. Noi am ajutat—o numai niţel...

Cînd, apăraţi de mîna făcută streaşină, se opresc să privească serioşi, sus pe schele, munca unui zidar — ochii albaştri spun :

—Tăticule, noi mai întîi şi mai întîi o să ne facem zidari. Şi ştii de ce ?

—Nu.

—Ca să se obişnuiască bunica cu înălţimea. Dacă o să vadă că nu cădem de pe schelă, n—o să se mai supere că vrem să ne facem aviatori... De acolo pînă la cer doar nu mai e mult !

Cînd...

O, dar cît de multe nu poţi spune cînd priveşti nişte ochi albaştri !..

Noaptea, cînd pleoapele îi acoperă, s—ar crede că ochii albaştri nu spun nimic (sau, ca să nu supăr pe nimeni : aproape nimic). Mie însă mi se pare că abia atunci spun mai mult ca oricînd.

Şi dacă vreţi să ştiţi, iată ce mi—au spus astă—noapte ochii albaştri, închişi de somn.

—Pe pămîntul acesta uriaş şi darnic privesc soarele milioane de ochi albaştri, milioane de băieţi şi fetiţe. Ca să crească mari şi sănătoşi (încît să—mi lipesc urechea de pămînt şi să n—aud un strănut nici măcar la Polul Nord !) ca să ajungă zidari şi aviatori, trebuie ca toţi cei care înţeleg ce spun ochii albaştri, atunci cînd îi privesc, să—şi dea mîna ca, niciodată, niciodată tunurile şi bombele să nu mai acopere :

nici clinchetul călimării sparte din greşeală,

nici cîntecul fără pereche cu „o—ho—ho", nici ciocăniturile zidarului în fereastra cerului, nici ţîrîitul de greier al peniţei, care aşterne pe hîrtie poveşti despre băieţi cu ochi albaştri :

Asta înseamnă, dragii mei copii, că trebuie să fie pace.

Pentru că, sau poate numai eu văd aşa, şi pacea are ochi albaştri...